
Orando et laborando

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem
évkönyve a 476. tanévről
2013/2014.

Orando et laborando

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem

évkönyve a 476. tanévről

2013/2014.

Debrecen

2014

Orando et laborando

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem
évkönyve a 476. tanévről, 2013/2014.

Főszerkesztő: Dr. Fekete Károly

Felelős szerkesztő: Dr. Kustár Zoltán

Szerkesztőbizottság:

Dr. Baráth Béla Levente

Dr. Kmeczkó Szilárd

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó

Olvasószerkesztő: Arany Lajos

A kötetet Papp Károly festő- és grafikusművész alkotásai illusztrálják.
Köszönjük, hogy hozzájárult művei közléséhez.

ISSN 1786-3112

Kiadja: Debreceni Református Hittudományi Egyetem

Felelős kiadó: Dr. Fekete Károly rektor

Debrecen, 2014.

Nyomdai munkálatok: Kapitális Nyomdaipari Kft.

Felelős vezető: Kapusi József

Búcsú a Péterfia utcai épülettől

TARTALOMJEGYZÉK

I. Egyetemünk életéből	9
Bölcsei Gusztáv: „Ezután megkönyörült Isten az országon...” <i>Igehirdetés</i>	11
Fekete Károly: <i>A teológiai és a pedagógiai képzés régmúlti honfoglalásai</i> <i>Rektori tanévnyitó beszéd</i>	15
Kustár Zoltán: <i>Nem hitéleti szakjaink beköltözése</i> <i>a Református Kollégiumba</i>	23
Gaál Botond: <i>Beszámoló a Doktori Iskola működéséről</i> <i>a 2013/2014-es tanévben</i>	27
Pinczésné Palásthy Ildikó: <i>Beszámoló a Felnőttképzési Központ</i> <i>2013/2014-es tanévben végzett munkájáról</i>	29
Kustár Zoltán – Szegeczkiné Máté Éva Edina: <i>Erasmus- és</i> <i>CEEPUS-program egyetemünkön a 2013/2014-es tanévben</i>	35
Horsai Ede: <i>Beszámoló az Egyetemi Kollégium életéről</i>	39
Vida Máté: <i>A debreceni egységes református felsőoktatás</i> <i>hallgatóinak élete a 2013/2014-es tanévben</i>	41
Hodossy-Takács Előd: <i>Beszámoló a Tehetségpont munkájáról</i>	43
Fekete Károly: <i>Ifj. dr. Varga Zsigmond mártíriuma</i> <i>Rektori tanévzáró beszéd</i>	45
II. Eseménynaptár	57
III. Tudományos, művészeti és szakmai-közéleti tevékenység	73
IV. Könyvajánló	111
Balog Margit – Kókai Nagy Viktor (szerk.): <i>Újszövetség és eszkatológia.</i> <i>Tanulmánykötet Peres Imre tiszteletére, 60. születésnapja alkalmából</i>	113
Fekete Károly – Barcza János: <i>Őrállók és örökhagyók.</i> <i>Műalkotások a Debreceni Református Kollégiumban</i>	117
Fekete Károly – Ferencz Árpád (szerk.): <i>Vigasztaló ismeret.</i> <i>Tanulmányok a Heidelbergi Káté teológiájáról</i>	119

Gaál-Szabó Péter: <i>"Ah done been tuh de horizon and back". Zora Neale Hurston's Cultural Spaces in Their Eyes Were Watching God and Jonah's Gourd Wine</i>	121
Gáborjáni Szabó Botond: <i>Kazay Sámuel és a Debreceni Kollégium</i>	123
Hodossy-Takács Előd – Leo J. Koffeman (Hg./ed.): <i>Wichtige Wendepunkte. Verändernde und sich ändernde Traditionen in Zeiten des Umbruchs / Pivotal Turns. Transforming Traditions in Times of Transition</i>	125
Tamus István: <i>Átváltozások</i>	127
Vitéz Ferenc: <i>Angyalkapuk és szövegjáratok. Tanulmányok és esszék a szakrális, az irodalmi, a vizuális és az esztétikai kommunikáció köréből</i>	129
V. Konferenciák, szakmai rendezvények, pályázatok	131
<i>Konferenciák</i>	133
<i>Szakmai rendezvények</i>	137
<i>Pályázati tevékenység</i>	141
VI. Adattár	145
<i>2013 szeptemberében beiratkozott új hallgatók</i>	147
<i>Sikeres záróvizsgát tett hallgatók</i>	152
<i>A Doktori Iskolában abszolutóriumot szerzett hallgatók</i>	157
<i>Külföldi tanulmányokat végzett hallgatók</i>	159
<i>Kiemelkedő tanulmányi munka, tanulmányverseny-eredmények</i>	161
<i>Tudományos hallgatói ösztöndíjak, szakmai kitüntetések a 2013/2014-es tanévben</i>	162
<i>Kitüntetésben, jutalomban részesült hallgatók</i>	163
<i>Egyetemünk új doktorai és habilitáltjai</i>	164

I. EGYETEMÜNK ÉLETÉBŐL

Bölskei Gusztáv
„EZUTÁN MEGKÖNYÖRÜLT ISTEN AZ ORSZÁGON...”
– IGEHIRDETÉS –

Elhangzott 2014. március 5-én,
az Ifj. dr. Varga Zsigmond emlékülésen
a Debreceni Református Kollégium Dísztermében

Alapige: 2Sám 21,1–14

(1) Dávid idejében egyszer éhínség volt három egymás utáni évben. Amikor Dávid kérdést intézett az Úrhoz, ezt mondta neki az Úr: Saul és vérengző háza népe miatt van ez, mivel megölette a gibeóniakat. (2) Hívatta tehát a király a gibeóniakat, és beszélt velük. A gibeóniak ugyanis nem Izráel fiai közül valók voltak, hanem az emóriak maradékai, akikkel esküvel kötöttek szövetséget Izráel fiai. Saul azonban a kiirtásukra törekedett Izráel és Júda iránti buzgalmában. (3) Dávid ezt kérdezte a gibeóniaktól: Mit tegyek értetek, és mivel engeszteljelek ki, hogy áldjátok az Úr örökségét? (4) A gibeóniak így feleltek neki: Nem követelünk mi Saultól és a háza népétől sem ezüstöt, sem aranyat, és nem kívánhatjuk, hogy megöljenek valakit Izráelben. De Dávid megkérdezte: Mit gondoltok mégis, mit tegyek értetek? (5) Ők ezt felelték a királynak: Annak az embernek, aki ki akart irtani, és meg akart semmisíteni bennünket, hogy sehol se maradassunk meg Izráel területén, (6) annak a fiai közül adjanak ki nekünk hét férfit, hogy fölakasszuk őket az Úr előtt, az Úr választottjának, Saulnak Gibeájában. A király így felelt: Kiadom őket. (7) A király azonban megkímélte Mefibósetet, Saul fiának, Jónátánnak a fiát, mert esküvel kötött szövetséget az Úr előtt Dávid és Jónátán, Saul fia. (8) Viszont elfogatta a király Ricpának, Ajjá leányának a két fiát, akiket az Saulnak szült, Armónit és Mefibósetet; továbbá Míkalnak, Saul leányának az öt fiát, akiket ő Adriélnak, a mehólai Barzillaj fiának szült. (9) Ezeket a gibeóniak kezébe adta, akik fölakasztották őket a hegyen az Úr előtt. Így estek áldozatul egyszerre heten. Az aratás első napjaiban kellett meghalniuk, az árpaaratás kezdetén. (10) Ricpá, Ajjá leánya azonban fogott egy zsákruhát, készített belőle magának a kősziklán egy sátrat az aratás kezdetén, és ott maradt mellettük, amíg az őszi esők el nem kezdték áztatni őket. Nem engedte, hogy hozzájuk férjenek nappal az égi madarak, éjjel pedig a mezei vadak. (11) Dávidnak azonban jelentették, hogy mit tett Ricpá, Ajjá leánya, Saul másodfelesége. (12) Akkor Dávid elment, és elhozatta Saulnak és fiának, Jónátánnak a csontjait Jábés-Gileád polgáraitól; ők ugyanis ellopták azokat Bét-Seán teréről, ahol fölakasztották őket a filiszteusok, miután megverték Sault a Gilbóa-hegyen. (13) Elhozták tehát onnan Saulnak és fiának, Jónátánnak a csontjait, és összeszedték azoknak a csontjait is, akiket most akasztottak föl. (14) Azután eltemették Saulnak és fiának, Jónátánnak a csontjait Benjámin földjén, Célában, apjának, Kísnek a sírjába. Mindent megtettek, amit a király parancsolt. Ezután megkönyörült Isten az országon.

Emlékező és hálaadó Gyülekezet! Kedves Testvérek!

Egy sötét történet világába visz bennünket a mai napon az ige, mindenféle szépítés nélkül. Egy sötét világba, ahol emberek életét el lehetett venni, egy egész nép kiirtására lehetett törekedni, ahol a halál, a pusztulás természetes és magától értetődő eszköze volt a hatalomnak. Egy korszakba, amely, sajnos, az emberi történelem során újra meg újra megismétlődik. Egy olyan világba, amelyben embereket hovatartozásuk, származásuk, családjuk miatt ítélték pusztulásra és halálra.

Azt gondoltam, hogy amikor ma Varga Zsigmond mártírra és arra a korszakra emlékezünk, amely a XX. század sok mártírját adta-okozta, nem léphetünk mással Isten színe elé, mint azzal a bűnbánati zsoltárral, amelyet az igehirdetés előtt énekeltünk [*Zsolt 130,1–2 – a szerk.*]. De van ennek a zsoltárnak még egy különlegessége. Ahogyan nem olyan régen Berkesi tanár úr és a Kántus jóvoltából megtudtuk, annak idején, mielőtt Erkel Ferenc a maga dallamával elkészült volna, elődeink erre a zsoltárra énekelték a Himnuszt. S én azt hiszem, nem csak azért, mert tökéletesen egyezik a ritmus, a prozódia és a dallam, hanem lehetett ebben ennél valami több is, valami mélyebb. Az, amit a mi református eleink olyan sokszor leírtak, kifejezésre juttattak, amikor a magyar nép történetéről, vereségeiről, veszteségeiről, pusztulásairól, hányattatásáról beszéltek, és amit így nevez a szakirodalom: zsidó–magyar történeti sorsközösség. Mert a mi eleink is érezték, tudták: nem lehet odaállni másként a történelem ura, Izráel Istene elé, csak ezzel a zsoltáros lelkülettel. Ezért választhatták ennek a zsoltárnak a dallamát: mert ez a zsoltár illett és illik a Himnusz lelkületéhez, mert azt csak így, Isten színe előtt őszinte bűnbánattal szabad énekelni.

De hát miről is szól ez a távolinak, barbárnak tűnő történet? És amikor azt mondom, hogy távoli meg barbár, akkor tudom, hogy ezek nagyon relatív fogalmak. Mert talán minden nemzedéknek, amelyik békességben nőtt fel, amikor ilyen dolgokról hall, ez jut az eszébe: „De jó, hogy ez velünk már nem történhet meg!” Aztán eltelik néhány évtized, és azt látjuk, hogy azok a gyilkos indulatok, amelyek akkor emberéleteket követeltek, itt vannak, itt dübörögnek újra a mi közvetlen közelünkben is.

Valami nincs rendben – érzékeli Dávid király. Mert a bibliai gondolkodásnak része volt, amit a mai ember lassan kezd újra felfedezni: hogy amikor pusztul és sílányul a környezet, akkor valami az emberrel nincsen rendben. Azt olvassuk, hogy három esztendőn át nem esett eső, az élet ellehetetlenül, és Dávid megkérdezi az Urat: Miért van ez? És kiderül, hogy van egy elrendezetlen ügy. Egy elrendezetlen ügy, mert Saul, Izráel felkent királya zsigerből, „Izráel és Júda iránti buzgalmában” úgy döntött, hogy a gibeóniak irtassanak ki. És aztán jön Dávid, a bíró, aki megkérdezi az érintetteket: Mit tegyünk? Ők azt mondják, hogy a bűn nem maradhat büntetlenül, és kérik, hogy adják ki nekik Saul hét gyermekét. Ez megtörténik, és a gibeóniak kivégzik őket.

Ám ekkor megjelenik a történetben valaki, egy „őszövétségi Antigoné”, Saul egykori másodrangú felesége – nem tudom biztosan, hogy ez neki akkor karriert jelentett-e, vagy éppen hátrátételt, hogy csak másodrangú –, megjelenik, és valami egészen szokatlan dolgot tesz. Azt mondja, teljesen mindegy, hogy ki az ellenség, ki a barát, ki a családtag és ki nem az, hogy bűnösök voltak-e vagy maguk is áldozatok. Egy a fontos: hogy ők is emberek voltak. Emberek, akiket minden esetben megillet a végső tisztesség. Nem tudja megakadályozni a szörnyűséget, nem tudja megakadályozni azt, hogy ezek az emberek elpusztuljanak. De tesz valamit, ami fontosabb minden írott, érvényben lévő törvénynél és szabálynál. Mert azt gondolja, hogy ahhoz, hogy a nagy kiengesztelődés valóban megtörténjen, ezt is meg kell tennie. És nem véletlen, nyilván, hogy *csak ez után* olvassuk a Szentírásban, hogy „*ezután megkönyörült Isten az országon*”. Nem akkor, amikor az igazságszolgáltatás vagy a bosszúállás megtörtént, hanem csak akkor, amikor elkezd működni az, amit manapság így mondunk: a gyógyító emlékezés. Amikor méltó, emberhez méltó, tisztességes nyugvóhelyükre kerültek az egykori ádáz ellenségek. Az egyik is, a másik is.

Hálaadó és emlékező Gyülekezet! Azt gondolom, hogy a mai napon olyasvalakire emlékezünk, aki látta és tudta, hogy ő azt a szörnyűséget, azt az embertelenséget, ami történik embertársaival, nem tudja megakadályozni. De valami hasonló lelkiületből fakadóan tett és szólt, és ezzel jellé, felkiáltójellé lett mindannyiunk számára, akik az ő alakját megidézzük. Jellé lett arról, hogy az emberhez méltó tisztesség mindenkinek kijár. Jellé arról, hogy az Isten könyörületét, az Isten irgalmát a gyógyító emlékezés hozza el. Mert Isten irgalma nem úgy válogat, hogy most könyörülök az egyik népen, de nem könyörülök a másikon, vagy éppen fordítva. „*Megkönyörült az Isten az országon*”, hallottuk az igéből. Így együtt, az egész országon, amelyben tettesek és áldozatok, és ezek leszármazottai, együtt laktak, együtt éltek egymással.

Ez a lelkiület hadd hassa át mostani emlékezésünket, és hadd tudjunk könyörögni azért, hogy az Isten irgalma áradjon ki az emberi szívekbe, gyógyítsa az emlékezetet, tisztítsa a látást, tegye megfelelő helyre a tettet és az áldozatot, az igazságot és az igazságtalanságot, az embertelenséget és az együttérző, tisztos emberséget. És ha ezt megéljük, akkor azt hiszem, méltán állhatunk oda a bűnbánat lelkével, de mégis abban reménykedve, hogy Isten ma is, itt is, velünk is megkönyörül az országon.

Ámen

Genezis

Fekete Károly
A TEOLÓGIAI ÉS A PEDAGÓGIAI KÉPZÉS
RÉGMÚLTI HONFOGLALÁSAI
– REKTORI TANÉVNYITÓ BESZÉD –

Elhangzott 2013. szeptember 8-án
a Debreceni Református Nagytemplomban

Főtiszteltű Egyetemi Közgyűlés!

Egy évvel ezelőtt a tanévnyitó gondolatok a száz esztendeje egyetemi rangúvá vált teológiai oktatást elevenítették fel, az évzárón pedig a 450 éves Heidelbergi Káté megszületésére tekintettem vissza. Intézményünk fennállásának 475., jubileumi évének derekán nem mehetünk el szó nélkül amellett, hogy a Debreceni Református Kollégium a magyar iskoláztatás sajátos és értékes letéteményese.

Debrecen város történelmének egyik fordulópontja volt, amikor Szapolyai János 1536 őszén Enyingi Török Bálint földesúrnak adományozta a várost.¹ A reformáció tanai iránt fogékony földesúr olyan papot hozatott ekkor a városba, aki Pápa városában már sikerrel munkálta a reformatori fordulatot. Éppen ezért a munkásságát 1536-tól Debrecenben folytató Bálint pap prédikátorságának első időszakára tehető az általa felügyelt városi iskola átalakítása. Ezért számítja a hagyomány 1538-tól az iskola protestánssá válásának idejét.²

A középkori eredetű debreceni intézmény szervezetére fokozatosan épült rá a wittenbergi diákok bursa-jának, coetus-ának rendszere,³ amely a Luthert, majd főként a Melanchthont hallgató magyar diákok közösségi életrendje volt, s 1522 körül jött létre Wittenbergben.⁴ A társaság lelki, szellemi és anyagi ügyeinek vezetését a maguk köréből választott senior látta el. 1556-ban ilyen senior volt az akkor wittenbergi ösztöndíjas Melius Juhász Péter. Az 1571-es wittenbergi törvényt már

1 Sebestyén Béla: *Enyingi Török Bálint mint Pápa város földesura*. Pápa, 1911, 40–41.

2 Bölcskei Gusztáv: *A kezdetektől a váradí iskola beolvasásáig (1660)*. In: Barcza József (szerk.): *A Debreceni Református Kollégium Története*. Budapest, MRE Zsinati Irodájának Sajtóosztálya, 1988, 11.

3 Nagy Sándor: *A wittenbergi magyar coetus*. In: *Lelkészegyesület* 31 (1938/39–40), 302–303.

4 Nagy Sándor: *A Debreceni Kollégium mint egységes intézmény az egyetem kiválásáig*. Debrecen, 1940, 23–28.

négyszáz debreceni diák írta alá. A Kollégium név szerint ismert első tizenkét rektora Wittenbergben (is) tanult. „Itt a teológián kívül az iskolaszervezés és igazgatás, valamint a diákönkormányzat problémáival is találkozottak, és mindenek fölött megta-
pasztalták azt a szintézist, amelynek – éppen az iskolázás érdekében – az evangéliumi teológia és a humanizmus között létre kellett jönnie.”⁵

A tanítás nyelve a latin volt. 1626-ig egy rektor-professzora volt a Debreceni Református Kollégiumnak. Tankönyv kevés volt, ezért vált általánossá Debrecenben is a diktálás módszere, de alkalmazták az oktatásban a disputációt (*disputatio*) és a kollációt (*collatio*) is.

Disputáció alkalmával professzori vezetéssel teológiai tételeken vitatkoztak a diákok, ami fejlesztette az elmét, gyarapította az ismeretet, valamint dialektikus és retorikus gyakorlatot adott. Az oktatásnak ez a módja erősen tartotta magát egészen a reál-tantárgyak előretörésének koráig.

A kollációk olyan szemináriumszerű tanulócsoporthoz tartoztak, ahol 8-10 fő elmélyült, beható tanulmányokat folytatott pl. a bibliai nyelvek, a teológia vagy a filozófia tárgykörében. A XVI. és XVII. században azért is volt szükség a kollációkra, mert a tanárok előadásai közötti nagy szüneteket meghatározott tanulmányi programmal kellett kitölteni. A társas tanulás a diákok öntevékenységet is előmozdította.

A tanulás sajátos módja volt, amikor a diákok maguk is tanítottak. A rektor (*rector*) csak a felső tagozat diákjaival foglalkozott; a kisebbeket a már végzett vagy a tanpályájuk vége felé járó diákok tanították, akiket köztanítóknak neveztek (*collaboratores*, későbbi szóhasználat szerint *publicus praeceptores*).

Ez a rendszer a tanítva tanulás (*docendo discimus*) elvére épült, amelyet az a felismerés hívott életre, hogy képesnek kell lenni az elsajátított tudás másokkal való közlésére, azaz a tanításra is.

A Debrecenben megszerzett tudást a XVI. század második felétől sokan Heidelbergben gyarapították, 1622 után pedig leginkább Németalföldön,⁶ Svájcban és Angliában jártak.⁷ A peregrináció áldásai visszahatottak a hazai tudományosságra is, mert a szellemi vérkeringés frissen tartásának, a tudományos fejlődésnek voltak az intézményei. Módszerek, tananyagok, tankönyvek lettek ismertté itthon is és vezető irányzattá váltak a maguk idejében Amesius, Ramus, Descartes, Newton, Leibniz, Wolff és mások tanításai.

5 Czeglédy Sándor: *A teológia tanítása a Kollégiumban*. In: Barcza József (szerk.): *A Debreceni Református Kollégium története*. Budapest, MRE Zsinati Irodájának Sajtóosztálya, 1988, 536.

6 Bozsay Réka: Debreceni diákok a leideni egyetemen a XVII. században. *Debreceni Szemle* Új folyam 10 (2002/2), 307–316.

7 Kathona Géza: A debreceni és sárospataki tanulók részvétele a hollandiai és angliai peregrinációban 1623-tól 1711-ig. *Theológiai Szemle* 22 (1979), 90; Kormos László: A debreceni kollégium külföldi kapcsolatai. *Történeti Tanulmányok II*. Debrecen, 1993, 59–72.

A Nagyváradot elfoglaló török hadak miatt 1660-ban Debrecenbe menekült a várad iskolá diáksága Martonfalvi Tóth György⁸ professzor vezetésével. Megnövekedett a diáklétszám: a korábbi évtizedek háromszorosa lett, és így a kisebb diákokkal együtt az ifjúság összlétszáma a kétezret is meghaladta.⁹ Martonfalvi idejében válik a három professzorral rendelkező iskola *schola universalis*-szá.¹⁰

Martonfalvi idejétől változik meg a rektorság rendje is. A korábbi rövid idejű, egy életpályán átmeneti időszaknak számító rektorságot felváltja a tudományos koncepciók megvalósítását lehetővé tevő, iskolateremtő egyéniséggé érlelő, élethosszig tartó professzorság.¹¹

A XVII. század derekának évei Debrecen megpróbáltatását hozták: töröktől és császári hadaktól egyformán szenvedett a város. A háborús idők enyhülését jelezte, hogy a XVIII. századdal a Kollégium történetében is a „pedagógia százada” köszöntött be.¹² A reformok embere 1738–1744 között Maróthi György¹³ professzor lett. Az oktatás korszerűsítésén ő fáradozott a legtöbbet. Új, átfogó tantervet készített (*Idea*, 1740; *Opiniones*, 1741), amelyben az alsóbb osztályokban szorgalmazta a magyar nyelvű oktatást, míg a felsőbb szinten a latin nyelv művelését cicerói magasságig kívánta emelni. *Aritmetica* („vagy számvetésnek mestersége”) című műve a korszak legjobb matematika könyve volt, amelyet még Arany János diákkorában is használtak. A fizika terén a kísérleti fizika mellett tette le voksát. Ő alapította meg a magyar klasszika-filológiát¹⁴ és vezette be a Kollégiumban a földrajzot mint önálló tantárgyat. Az 1739-es pestisjárvány idején megalakította a ma is működő Kollégiumi Kántust. Jelenlegi ismereteink szerint Maróthi hozta létre 1742-ben az első hazai csillagvizsgálót. Maróthi tanártársai is jelentőset alkottak: Piskárkosi Szilágyi Sámuel építette 1742-ben az első fizikai szaktantermet a newtoni kísérletek számára, Hatvani István professzor pedig meghonosította a kémiaoktatást.

8 Baráth Béla Levente: *Martonfalvi György munkásságának jelentősége a Debreceni Református Kollégium és a magyar peregrináció történetében* (A D. Dr. Harsányi András Alapítvány kiadványai 2). Debrecen, DRHE, 2000; uő: *Adattár Martonfalvi György peregrinus diákjairól* (A D. Dr. Harsányi András Alapítvány kiadványai 3). Debrecen, DRHE, 2001.

9 Nagy Sándor: *A Debreceni Kollégium mint egységes intézmény az egyetem kiválásáig*. Debrecen, 1940, 39; Makkai László: *Debrecen mezőváros művelődéstörténete*. Debrecen, 1984, 595; Zsigmond Ferenc: *A Debreceni Református Kollégium története 1538(?)–1938*. Debrecen, 1937, 70.

10 A hármass professzorság kora 1660-tól 1704-ig tart, összesen 12 professzor szolgálatával.

11 Rác István: *A Debreceni Kollégium professzorai*. In: Gazdag István (szerk.): Hajdú-Bihar Megyei Levéltár Évkönyve XX. Debrecen, 1993, 23–42.

12 Gaál Botond: *A természettudományok oktatása és művelése a Debreceni Kollégiumban*. Debrecen, 1988.

13 Csomasz Tóth Kálmán: *Maróthi György és a kollégiumi zene*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978; Tóth Béla: *Maróthi György*. Debrecen, 1994.

14 Varga László: *A debreceni ref. kollégium tanárainak klasszika-filológiai munkássága 1738-tól 1849-ig*. Debrecen, 1930.

A pedagógia alapjainak kötelező hallgatásáról a Debreceni Kollégium 1798. évi tanrendjének egyik táblázata tanúskodik.¹⁵ A pedagógia kurzus teljesítése a „tanítóságra kibocsátó vizsga” feltétele volt. A XVIII–XIX. század fordulóján a polihisztorként számon tartott Budai Ézsaiás (1766–1841) professzorra hárult ez a feladat, aki órákat látogatott és bemutató tanításokat is tartott. Az ő nevéhez fűződik az 1804-ben Álmosdon megalkotott *Ratio Institutionis*, amely azt tűzte ki célul, hogy erősíti az oktatásban a nemzeti műveltséget a human tárgyak oktatásának előtérbe állításával és megerősítésével. Ezzel azt akarták szolgálni, hogy a vidéki fiókiskolákba (rektóriákra) kimenő hallgatók alaposabb felkészítést kapjanak. Ennek a szemléletnek az érvényesülése korszakhatárt jelentett a debreceni Kollégium történetében. A XIX. század elején a lelkészek vizsgájához is komplex tudományos felkészültség volt szükséges. Vizsgáztak görög és latin irodalomból, történelemből, statisztikából, filozófiából, természettudományokból, elméleti és alkalmazott matematikából, jogból, bibliai nyelvekből és exegézisből, dogmatörténetből és dogmatikából, valamint egyháztörténetből.

A korszerűbb kollégiumi oktatás szálláscsinálói között Kerekes Ferenc, Péczely József és Zákány József professzorok neve történelmi jelentőségű.

Kerekes Ferenc (1784–1850) *Oskolai magyar paedagógia* című kéziratát 1810-ből őrzi a Nagykönyvtár Kézirattára, amelynek gondolatait Rousseau és Pestalozzi inspirálta. Ugyancsak Pestalozzi híve volt Péczely József (1789–1849), akit a Kollégium vezetősége 1815-ben kifejezetten azért küldött el tanulmányútra, hogy vegye szemügyre a Pestalozzi képzési rendszere szerint működő heidelbergi nevelőintézetet. Péczely József az egyetemes és magyar történelem, valamint a latin és a magyar nyelv tanításában, az ifjúság irodalmi törekvéseinek szervezésében (*Pallas Debreczina* – 1828; *Lant* – 1832–1835) előjárva nagy hatással volt a lelkésznek készülők szellemi fejlődésére.

1817-ben Kerekes Ferenc is tett egy bécsi tanulmányutat, ahonnan már leveleiben¹⁶ is körvonalazta, hogy miként képzel el azoknak az oktatását, „kik egész életükben tanítók fognak lenni”: „a tanítás és jó nevelés okos principiumaival megismerkedjenek és annak helyes módjában gyakoroltassanak...”¹⁷ Kerekes leveleinek hatására már 1817-ben kimondták: külön tanszéket szerveznek a Kollégiumban a pedagógia tanítására.

Ez a törekvés csak 1825-ben valósult meg, amikor a pedagógia első professzora, a volt nagyváradi rektor, Zákány József (1785–1857) megkezdte működését.

15 Gáborjáni Szabó Botond: *A Debreceni Református Kollégium a „pedagógia századában”. Neveléstörténeti tanulmány XVIII. századi forrásgyűjteménnyel.* Debrecen, Tiszántúli Református Egyházkerületi Gyűjtemények, 1996, 457.

16 Kerekes Ferenc: *Pedagógiai levelek.* Kézirat. TtREK R. 608. 53.

17 Kerekes Ferenc egyik bécsi levelét, amelyet barátjának, Szoboszlai Papp István superintendensnek írt, Bajkó Mátyás tette közzé: Kerekes Ferenc pedagógiai levele a „tanítók neveléséről”. *Pedagógiai Szemle* 1964, 924–931.

A reformkor, majd az 1848–49-es szabadságharc sodrása természetes otthonra talált a debreceni Kollégiumban. Tanárok és diákok teljesen magától értetődően lettek nemzetőrök és katonák.¹⁸ Debrecen „a szabadság őrvárosa”, a Kollégium Oratóriuma és a Nagytemplom pedig „a szabadság csarnoka” lett, ahol megfogalmazódott, illetve kihirdetésre került a Habsburg-ház trónfosztása. Az adatok szerint 400 egykori debreceni diák játszott jelentősebb szerepet az 1848–49-es eseményekben.

Sajnos a vereség után a Kollégium szabadságharcban vállalt szerepének nagyságrendjéhez igazodott a büntetés súlya is. A Kollégium sok megalázó és megnyomorító intézkedést kapott az önkényuralom időszakában, amelyek komoly változásokat hoztak a Kollégium felsőoktatásában is. A dualizmus idején újabb és újabb feszültségek támadtak, amikor vallásügyi vagy oktatásügyi kérdésekben intézkedtek Bécsben.¹⁹

Az abszolutizmus egyház- és iskolapolitikája, az Entwurf 1850-ben történt bevezetésével véget vetett a hagyományos kollégiumi nevelésnek. Az addig egymásra épülő középiskolai és akadémiai (bölcészeti, jogi, teológiai) tagozatokat elkülönítette egymástól. Az 1852. július 1-jén kezdődött egyházkerületi közgyűlés intézkedett a gimnázium nyolc évfolyamosra fejlesztéséről. Sok nehéz döntés után, a korábban kétéves akadémiai tagozat több lépcsőben háromkarú főiskolává alakult át. A teológiai akadémia folytatólagosan működött, a jogakadémia működése akadózó kezdet után stabilizálódott, a bölcészeti akadémiát pedig jelentős áldozatok árán sikerült felállítani.

Az egyetemmé válás korszakában, a Trianon utáni bonyolult szellemi-lelki-politikai viharok közepette a Református Hittudományi Kar tudományos szellemi műhelyében olyan protestáns szellemiségű, mély és átgondolt bibliai és teológiai válaszok fogalmazódtak meg a kor kihívásaira, amelyek egyaránt iránymutatást jelentettek az egyetem falain belül és kívül élő protestáns értelmiség számára.

A felfokozott nacionalista közhangulat idején a radikalizálódás ellen ható, azt visszafogó, fajlemélet-mentes nemzeti identitástudat ápolásában jártak élen a debreceni teológiai tanárok.

Ennek a múltnak ma is megvalósítandó öröksége, hogy Debrecenben a teológia és az egyház nem akarta maga alá gyűrni a többi tudományt. Debrecenben, a reformáció hazai fellegettségében korszakról korszakra egymás mellett élhettek a szabadon fejlődő tudományterületek. A tudományokkal kapcsolatban teológiai álláspont lett az, hogy az igazi tudomány előbb-utóbb elvezet a tudomány örök forrásához, Istenhez.

18 Vö. Gáborjáni Szabó Botond: *A szabadság szent ígéi. A tiszántúli református egyházi vezetés és a Debreceni Kollégium 1848/49-ben.* Debrecen, 1999.

19 Vö. Ladányi Andor: *Az egyházak és a felsőoktatás a dualizmus korában. Századok* 138 (2004) – Különlenyomat 1, 3.

Harmadik örökségszálnak tekintjük, hogy a két világháború közötti időben közös feladattá vált a Kollégium és az Egyetem számára Debrecen megőrzése olyan szellemi központnak, amelynek kisugárzása minél szélesebb körre terjedjen ki. Tanár és diákkörökben is felszínen tartott kérdés volt a két világháború között: Milyennek kellene lennie Debrecennek? Az egyik diákválasz szerint: „*Röviden: erőközpontnak, magyar kálvinista főhadiszállásnak, világító fáklyának!* [...] *Hármas az a feladat, mely Debrecennek jut. Valóban magyar kálvinista Genffé lenni.*”²⁰

És most kapcsoljunk vissza ismét a tanítóképzős örökségre! 1855 óta áll fenn a Kollégium kötelékében a tanítóképző intézet, amelynek fejlődéséhez hozzájárult az 1868-ban kiadott népoktatási törvény. Előbb három évfolyamú lett a képzés, majd 1883-tól vált négy évfolyamúvá, 1942. szeptember 1-jétől pedig megnyílt a tanítóképző akadémia a debreceni Kollégiumban – egy rövid időre, mert jött a háború. Az 1950-es államosításig sok neves 20. századi tanára volt a képzőnek: dr. Barcsa János, P. Nagy Zoltán, dr. Papp Ferenc, Török Tibor, Bertók Lajos, Péterffy László, Bakos Tibor, Gáborjáni Szabó Kálmán, Zombor Zoltán, Kiss Tihamér László mind-mind ragyogó nevek.

Azért tartottam fontosnak vázlatosan feleleveníteni az elhangzott történeti tényeket, hogy kimondhassam: a ma kezdődő tanévvel a Kollégium falai közé fizikailag is visszaköltöző nem hitéleti képzéseinkkel nem történik egyéb, mint helyreáll az az oktatási-nevelési egység, amely századokon át jól megfért az ősi épületben.

A nem hitéleti képzések visszatérése a Kollégiumba olyan második honfoglalás, amely közös épületünk fizikai megújulásával párhuzamosan közös szellemi építkezésre hív. A Szentháromság Isten legyen velünk az úton, hogy ne csak előre nézzünk, hanem fölfelé is, hogy ne csak haladjunk, hanem találjunk is rá a tápláló tiszta forrásokra, és ne csak fejlődni kívánjunk, hanem kiteljesedni is abban, amit igaznak és helyesnek ismerünk!

Miközben még zajlik a 475. jubileumi emlékév, ezekkel a gondolatokkal a Debreceni Református Hittudományi Egyetem 476. tanévét megnyitom!

Főtisztelőtű Egyetemi Tanévnyitó Közgyűlés!

Az Egyetem életét érintő történelmi esemény van mögöttünk, hiszen a tanév végén előkészített kiköltözés a Péterfia utcai épületből a nyáron ütemesen megtörtént. Ezzel megszűnt az oktatási helyszíneink kétlakisága, a hivatalok szétszórtsága és a hétköznapi külön-külön menetrendje a hallgatóság és az oktatók szintjén. Megfeszített munka teremtette meg a tanszéki, tantermi és hivatali lehetőségeket valamint összehangolt, fegyelmezett közös munka volt szükséges ahhoz, hogy szeptember 6-án átadhassuk a Péterfia utcai épületet a felújítást végző kivitelezőnek.

20 Szundy Béla: Milyennek kellene lenni Debrecennek? *Közlöny* (1927. december 2.), 4.

Most még jócskán vannak ideiglenes megoldások az elhelyezésben, de jelentem, hogy a debreceni református oktatási és nevelési intézményrendszer infrastrukturális fejlesztésének első üteme elkezdődött. Hálásan köszönöm minden egyes munkatársunknak, hogy az ütemezésben követte a dr. Kustár Zoltán rektorhelyettes úr által átfogóan megtervezett, a Péterfia utcán Pinczésné dr. Palásthy Ildikó segítségével irányított és a költöztetés technikai-logisztikai levezénylését végző Nagy Istvánné gondnokasszony kéréseit. Intézményünk nevében mindenkinek köszönöm az egész nyáron tanúsított odafigyelést és a sok-sok töreelmet, amit ez a költözés jelentett. Köszönöm, hogy a rektorhelyettesek segítségemre voltak a váratlan helyzetekben is. Az anyagmozgatásba természetesen bevontunk költöztető céget is, de nem mentünk volna semmire, ha a saját karbantartóink és a fizikai munka jórészét vállaló hallgatóink csoportja nem tett volna meg mindent a siker érdekében. Hálásan köszönöm nekik a sokszor késő estébe hajló pakolásokat és szállítási munkákat.

A költözés egyben leltározást és szelektálást is jelentett. A használható, de a munkánkhoz már nem szükséges eszközöket a Református Szeretetszolgálatnak adtuk át, hogy szervezze meg hasznosításukat határon belüli vagy kívüli testvérintézmények számára.

A felújítás előtti költözés azt is szükségessé tette, hogy raktározzuk a most még el nem férő bútorainkat és berendezési tárgyainkat. Ennek megoldásában köszönjük Debrecen város önkormányzatának segítségét, valamint azt is, hogy a Testnevelési Tanszék oktatói feladatainak ellátásához és az intézmény sportéletének zavartalan működtetéséhez két évre megkaptuk a Beregszászi Pál Szakközépiskola és Szakiskola korábbi épületének tornacsarnokát és az azt kiszolgáló helyiségeket.

Mindent összevéve: sokak összehangolt munkájának eredményeként zavartalanul kezdődhet egyetemünkön a tanév.

Jelentem, hogy a Felnőttképzési Központ két oktatója, valamint a Kölcsy Ferenc Református Gyakorló Általános Iskola hat szakvezető tanítója július 7–13. között mint felkért programmegvalósítók vezették a 21. Bolyai Nyári Akadémián a tanítók szekcióját *A tanulás tanulása* címmel.

Egyetemünk termeiben ülésezett augusztus 21–23. között a Magyarországi Református Egyház Doktorok Kollégiuma 13 szekciója, 160 taggal. Az idén negyvenéves tudományos testület új főtítkárt választott. Öröm és megtiszteltetés egyetemünknek, hogy a Doktorok Kollégiuma új főtítkára dr. Ferencz Árpád lett, aki továbbra is egyetemünk Szociális Tanszékének adjunktusa, de táltumaival segítheti a református tudományos élet országos szervezését is. Sok erőt és bölcsességet kívánunk feladatainak teljesítéséhez!

Augusztus 23–24-én rendeztük meg egyetemünk dísztermében az *50 év a magyar kultúráért* című könyvtáros-konferenciát a debreceni népművelő-könyvtáros képzés megindulásának jubileuma alkalmából. Köszönetet mondok dr. Goda Éva főiskolai tanárnak, a Könyvtár Tanszék vezetőjének, aki gondosan megszervezte a

találkozót és igényes jubileumi kötetet szerkesztett erre az alkalomra. A résztvevők augusztus 24-én, szombaton az ötven évnek emléket állító táblát helyezték el a képzés indulásának helyszínén, a jelenlegi Ady Endre Gimnázium (Liszt Ferenc tér. 1. sz.) előcsarnokában.

Ugyanebben az időben (augusztus 23–24.) tartotta egyetemünk vendégeként éves ülését a Coetus Theologorum is, ahol a hat Kárpát-medencei teológusképzést folytató intézmény küldöttsége találkozott és a hitéleti felsőoktatás változásait, jelenlegi helyzetét tekintette át.

Örömmel vettük a hírt, hogy az augusztusban tartott Szegedi Biblikus Konferencián az Újszövetségi Tanszék vezetője, dr. Peres Imre professzor is részt vett a Joachim Gnifka-díjban. A díjat azok kaphatják, akik kiemelkedő munkássággal rendelkeznek a biblikus tudományokban és előmozdították a szegedi konferencia nemzetközi kapcsolatait. Tiszta szívből gratulálunk Peres professzornak a szép elismerésért!

A nyár során az egyetemünkre látogató sok vendég közül csak két csoportot emelek ki. Július 20-án Koreából, a szöuli Christ of Lord református gyülekezetből érkezett egy 15 fős csoport, hogy a Nagytemplomi Gyülekezet vendégeiként megismerkedjenek a magyar teológiai oktatással; szeptember 4-én pedig egy 8 tagú svájci csoport ismerkedett intézményünkkel. A csoportot Matthias Herren, a HEKS egyházi kapcsolattartásért felelős luzerni munkatársa vezette.

Doktori Iskolánk első éves doktorandusz hallgatójaként 8 fő kezdi meg tudományos felkészülését, így összesen 35 fő végez majd posztgraduális tanulmányokat.

Egyetemünk graduális szakjain, az első évfolyamokon összesen 171 hallgató kezd meg tanulmányait, ebből hitéleti képzésben 66, nem hitéleti képzésekben 105 diák nyert felvételt.

Az új tanévre minden oktatónk és hallgatónk sok erőt és kitartást kívánva köszönöm megtisztelő figyelmüket.

Dr. Fekete Károly, PhD, dr. habil.,
a DRHE rektora

Kustár Zoltán
NEM HITÉLETI SZAKJAINK BEKÖLTÖZÉSE
A REFORMÁTUS KOLLÉGIUMBA

Az Oktatási–nevelési Infrastrukturális Fejlesztés a Debreceni Református Kollégium Történelmi Intézményeiben című felújítási program, melynek pénzügyi alapjait a kormányzat pályázati úton elnyert anyagi támogatása teremtette meg, a 2012/2013-as tanév végén jelentős állomásához érkezett. Egyetemünk a Péterfia utca 1–7. szám alatti telephelyét megszüntette, és az ingatlan, a volt Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola épületét 2013. augusztus 1-jével átadta a fenntartó egyházkezelületnek. Az épület az egy évre tervezett felújítási munkák után, 2014 szeptemberétől kapta vissza régi funkcióját, és fogadta be a Debreceni Református Kollégium Gimnáziumát, valamint a korábban a Fűvészkert utca 2. szám alatt működő Református Általános Iskolát.

Történelmi jelentőségű ez az esemény nem csupán a „Refi” életében, amely így, az 1972-es kényszerű kiköltözés után visszakapta régi épületét, hanem egyetemünk szempontjából is. A Péterfia utcai épületből történő kiköltözéssel megszűnt az oktatási helyszíneink és a hivatalok kétlakiséga, valamint az egyetem és az egykori főiskola hallgatóságának és oktatóinak hétköznapijainak elszigeteltsége is. A szervezeti integráció, amely a főiskola beolvadásával 2011 szeptemberében megtörtént, ezzel fizikailag is megvalósult. Történelmi ez a változás abban az értelemben is, hogy az ősi Református Kollégium falai közé, amely az országnak és a régiónak a kezdettől fogva nem csak lelkészeket, hanem tanítókat is adott, ismét visszaköltözött a tanítóképzés, és beköltöztek az egyéb, nem hitéleti szakok is. A közös épülettől, az oktatók és a hallgatók találkozásának lehetőségétől az interdiszciplináris kapcsolatok és érdeklődés megélénkülését, egymás szakmai eredményeinek, kutatási területeinek jobb megismerését és elismerését, hallgatóink esetében pedig a diákélet megpezsztülését, a kollégiumi hagyományokhoz és az intézmény szellemiségéhez történő közeledését, valamint az ifjúsági gyülekezet hatékonyabb szervezhetőségét reméljük.

Az átköltözést körültekintő tervezés előzte meg. A Teológus Internátus végleges elhelyezése a felújítási projekt tervei alapján nem az Ókollégiumban lesz megoldva. Emiatt az internátus szobáit a tanév végével kiürítettük, a helyükön pedig ideiglenesen tantermeket (Darabos utcai oldal), valamint tanszéki szobákat, személyzeti tartózkodókat, raktárhelyiségeket alakítottunk ki. Az Ókollégium második emeletéről a Református Gimnázium Fiúinternátusa szintén kiköltözött: számukra, e tanév kezdetétől, egyetemünk a Blaháné utcai Maróthy György Kollégiumát engedte át. A fiúinternátus szobáiban, a szükséges átalakítások után, szintén tantermek, kisebb szemináriumi szobák (Fűvészkert utcai oldal), valamint tanszéki helyiségek kerültek elhelyezésre.

Az előkészületek a gondnokság részéről megfeszített munkát követeltek: a tanzéki, tantermi és hivatali helyiségek kialakításához gyakran falbontásokra, átalakításokra, vizesblokkok kialakítására, illetve átalakítására, festésre, mázolásra – és persze sok-sok cipekedésre volt szükség. Köszönet Nagy István kollégiumi gondnoknak és csapatának, valamint Nagy Istvánnénak, az egyetem Műszaki és Ellátási Csoportja vezetőjének és munkatársainak az összehangolt munkáért. Az Informatikai Szolgáltató Csoport dr. Cserhátiné Vecsei Ildikó vezetésével a számítógép- és telefonellátást tervezte meg, illetve elvégezte a helyiségek kialakítása után az ehhez szükséges kábelezéseket. Fáradozáaikért illesse őket is köszönet.

Az Ókollégium érintett szárnyainak kiürítésével és átalakításával a Péterfia utcai épületben párhuzamosan zajlott a költözés előkészítése. Itt az irodák, hivatalok és tanszékek összepakolása volt a legfontosabb feladat. Dobozokról, ládákról Nagy Istvánné gondoskodott, a csomagolás pedig az adott szervezeti egység munkatársainak a feladata volt. Az elkészített ütemterv alapján mindenki előre tudta, melyik napon fog a szobája költözni – így a csomagolást ehhez a határidőhöz igazíthatta. A nagyobb könyvtárral, esetleg szertárral rendelkező tanszékek esetében ez a feladat különösen nehéz volt. Köszönet illeti a volt főiskola valamennyi munkatársát, egységvezetőjét, amiért a határidők betartásával, segítőkészen végezték el ezt a munkát.

A dobozolás mellett fontos feladat volt a bútórállomány osztályozása is. A volt főiskola nem szenvedett helyhiányban, így számos, valójában fölösleges és értékét veszített bútordarabot őrzött az épület. Ezeket részben leselejteztük, részben pedig értéknélküli átadás formájában a Református Szeretetszolgálat rendelkezésére bocsátottuk, amely azokat református közoktatási intézményekhez juttatta el – határainkon innen és túl. A felújítási projektben csaknem a teljes bútorzat lecserélésére kaptunk ígéretet. A megmaradó bútorok közül ezért kijelöltük azokat, amelyek az Ókollégiumban ideiglenesen még ki fogják szolgálni az adott szoba lakóit, a többi bútort pedig külső raktárban helyeztük el. Ezt az osztályozást természetesen a tantermi és irodai bútorzattal is elvégeztük.

A szorgalmi időszak, valamint a gimnáziumi tanév végéhez igazodva 2013 júliusában megindultak a munkák. A gondnokság ütemterv szerint, néha alig egy-két nappal a költözők előtt haladva bontotta a falakat, szerelte a villanyt, festette az Ókollégiumban a helyiségeket, hogy aztán a külső költöztető cég, valamint a saját hallgatóinkból szervezett költöztető csapat az adott helyiség lakóit bútorostul, dobozostul a Péterfia utcáról átköltöztethesse, illetve a költözést követő napokban segítsen a bútorok végső helyének megtalálásában.

A megfeszített és összehangolt munkának köszönhetően a Péterfia utca 1–7. szám alatti épületünket határidőre, augusztus 31-ére sikeresen kiürítettük, és valamennyi tanszéket, tantermet, irodát az új helyén, a Kálvin tér 16. szám alatt a tanévkezdésre alkalmas állapotba hoztuk. Meglepetésünkre ez után derült ki, hogy a Gyakorlóiskola pincéjében lévő raktárunkat is ki kell ürítenünk. E váratlan feladatot a költöztetést végző csapat már csak utolsó ereinek mozgósításával és a fuva-

rozást végző cég önzetlen segítőkészségével sikerült teljesítenünk. Szeptember 6-án a kivitelezők birtokba is vették a kiürített épületet, és a felújítás a Péterfia 1–7. szám alatt ezzel megkezdődött.

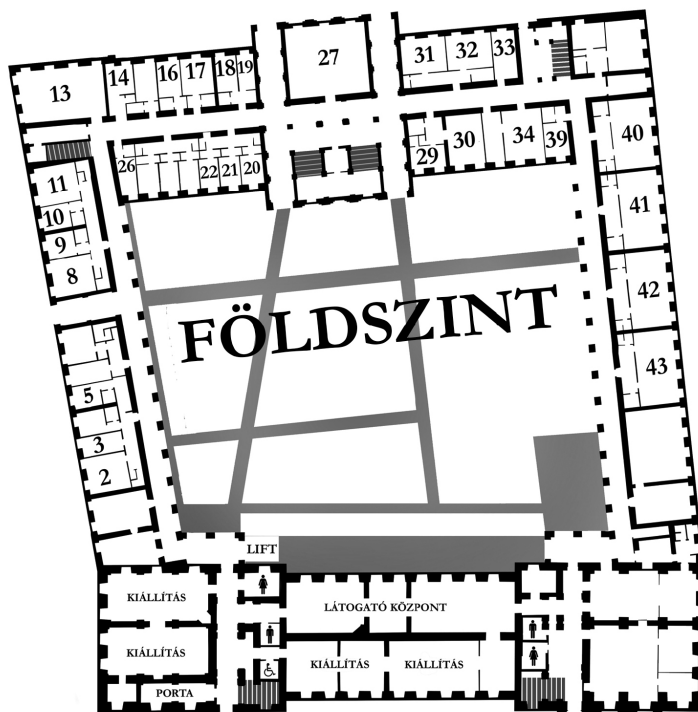
A 2013/2014-es tanév így immár egységesen, a Kálvin tér 16. szám alatti Ókollégiumban zajlott. Az épület újonnan kialakított szárnyait hamar belaktuk, a nem hitéleti szakos kollégák pedig gyorsan kiismerték és talán meg is szerették ezt az ódon, de barátságos épületet. A tantermi kapacitás elégségesnek bizonyult, az átköltöztetett Tanulmányi Osztály jó körülmények között, a hallgatói igényeket kiszolgálva, zökkenőmentesen láthatta el feladatát. Egyetlen oktatási feladatot nem sikerült az Ókollégiumban megoldanunk: a tanító szakos hallgatók testnevelési foglalkozásait. Debrecen város önkormányzatának köszönhetően azonban ez is időben rendeződött, hiszen a város rendelkezésünkre bocsátotta a Beregszászi Pál Szakközépiskola és Szakiskola korábbi épületének (Burgundia utca 1.) tornacsarnokát és az azt kiszolgáló földszinti helyiségeket. Ezzel nem csak a testnevelés órák gondját sikerült megoldanunk, hanem a bérbe kapott helyiségek egy részét külső raktárként is használni tudtuk, ideiglenesen elhelyezve bennük például a szakdolgozati raktárt, illetve számos, a Péterfia utcai épületből kiserelt műszaki berendezést.

Már a költözést megelőzően is tudtuk, hogy ez az elhelyezés csak ideiglenes. A felújítási projekt következő lépéseként, a 2014/2015-ös tanévben maga az Ókollégium is megújul, amihez az épületet két ütemben ki kell ürítenünk. Majd csak ezt követően, a 2015/2016-os tanév kezdetére költözhet minden tanszék, tanterem és iroda a végső, felújított helyére. A Péterfia utcáról áthozott tanszékek számára ez azt jelenti, hogy csak ebben a tanévben maradtak az adott helyiségben, hogy aztán ismét egy köztes költözéssel, 2014 nyarán átadják helyüket a felújítást végző kivitelezőnek, illetve a helyükre átköltöző hitéleti tanszékeknek, tantermeknek. Érthető tehát, hogy a szobák berendezésében jócskán voltak e tanévben ideiglenes megoldások, és több tanszék sok-sok dobozát ki sem pakolta, hanem azok ideiglenes beraktározását kérte.

A 2013/2014-es tanév végén, a nyár folyamán ez a továbbköltözés is megvalósult. A nem hitéleti intézetek és tanszékek a Református Gimnázium kiürített épületébe költöztek át, hogy ott zavartalanul tölthessék el a teljes tanévet. Helyüket a kiürített Fűvészkert utcai oldal tantermei, tanszékei és irodái vették át. De ez már egy másik történet, amelyről a beszámolóban a következő évkönyvben lesz majd a helye.

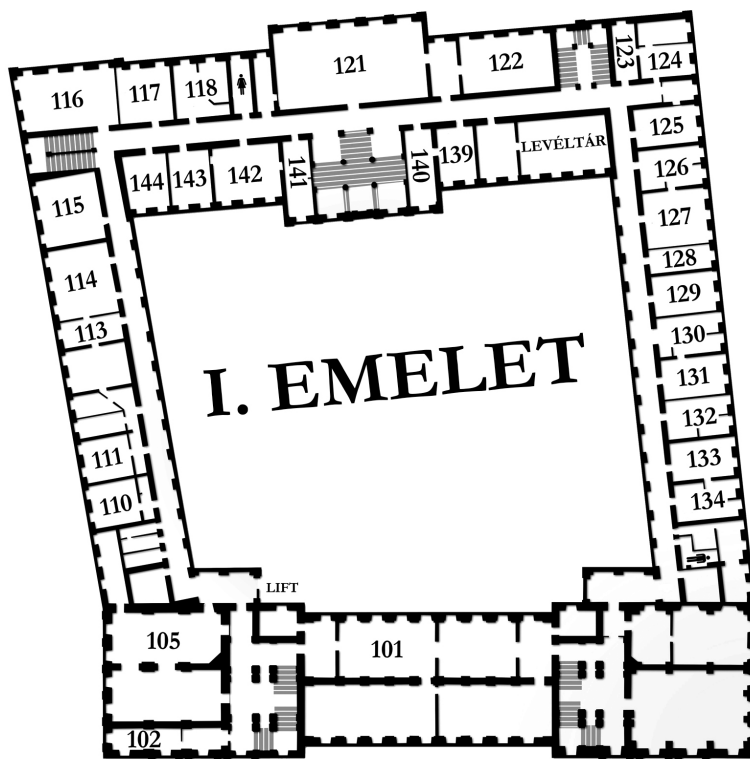
Dr. Kustár Zoltán, PhD. dr. habil.,
általános rektorhelyettes

DRHE-ÉPÜLETRAJZ

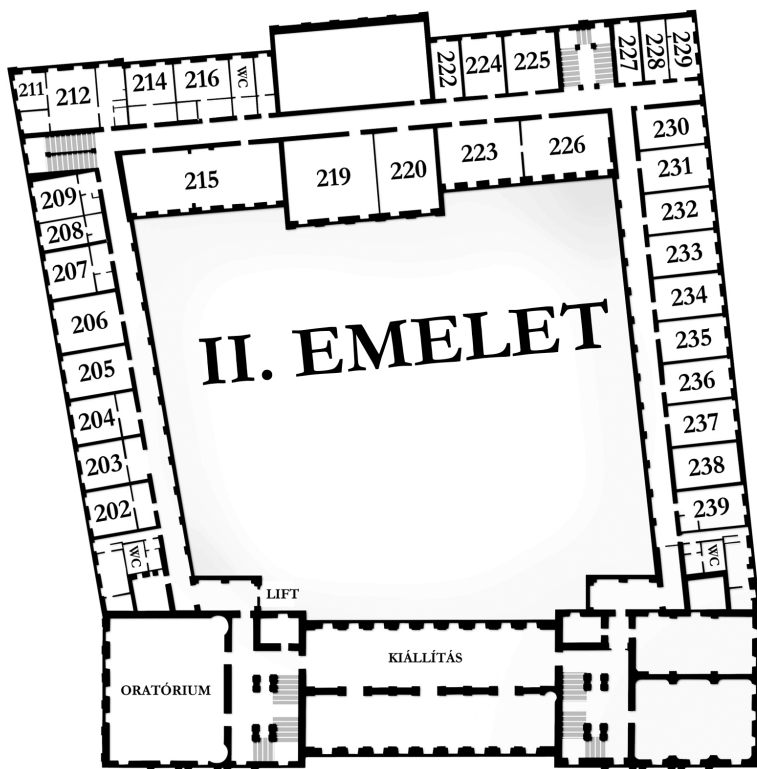

2. Katechetikai központ	26. Trambulin Hallgatói Karrierközpont
3. Alkalmazott Teológiai Intézet	27. Hallgatói társalgó
5. Alkalmazott Teológiai Intézet	29. Tehetség pont
8. Jegyzetbolt	30. Hallgatói gépterem
9. Testnevelés szertár	31. Természettudományi Tanszék
10-11. Felnőttképzési Központ	32. Informatikai Szolgáltató Csoport
13. Technika terem	33. Teakonyha
14. Gondnokság	34. Informatika terem I.
16. Kommunikáció- és Médiatudomány Tanszék	39. Lelkigondozói szoba
17. Debreceni Főnix Szerkesztőség	40. Előadó
18-19. Társadalomtudományi Tanszék	41. Előadó
20-22. TMK	42. Előadó
	43. Előadó

Egyetemünk elhelyezése I – 2013/2014-es tanév

101. Nagykönyvtár olvasóterem	123. Teológiai intézet
102. Múzeumigazgató	124. Egyháztörténeti tanszék
105. Teológiai szakkönyvtár	125. Gyakorlati teológiai tanszék
110. Teológiai szakkönyvtár	126. Újszövetségi tanszék
111. Rectori szoba	127. Dogmatika terem
113. Rectori hivatal	128. Dogmatika tanszék
114. Ülésterem	129. Doktorandusz szoba
115. Makkai Sándor terem	130. Hatvani István kutatóintézet
116. Szenci-Molnár Albert terem	131. Bibliai teológiai és
117. Tanulmányi osztály - Hitéleti csoport	egyháztörténeti tanszék
118. Szociáletikai és egyházszociológiai	132. Missziói- és felekezettudományi
tanszék	tanszék
121. Díszterem	133. Tanulmányi osztály -
122. Kis tanácsterem	Nem hitéleti csoport
	134. Nyelvi lektor

202. Szemináriumi szoba I.
 203. Szemináriumi szoba II.
 204. HÖK iroda
 205. Ének szaktanterem I.
 206. Ének szaktanterem II.
 207. Művészeti tanszék II.
 208-209. Kommunikációs intézet
 211. Művészeti tanszék I.
 212. Rajz-terem
 214. Művészeti tanszék raktár
 215. Tornaterem
 216. Rektori hivatal raktár
 219. Előadó VII.
 220. Informatika terem II.
 222. Informatika tanszék
 223. Előadó VI.

224. Szemináriumi szoba III.
 225. Szemináriumi szoba IV.
 226. Előadó V.
 227. Mosókonyha
 228. Hallgatói társalgó
 229. HÖK iroda - Hallgatói társalgó
 230. Tanítóképzési intézet
 231. Rektorhelyettesi iroda
 232. Pszichológiai labor
 233. Pedagógiai és pszichológiai tanszék
 234. Tanítóképzési intézet - Intézetvezető
 235. Magyar nyelvi és irodalmi tanszék
 236. Testnevelési tanszék
 237-238. Idegennyelvi tanszék
 239. Könyvtáros tanszék

Egyetemünk elhelyezése III – 2013/2014-es tanév

Gaál Botond
BESZÁMOLÓ A DOKTORI ISKOLA
MŰKÖDÉSÉRŐL A 2013/2014-ES TANÉVBEN

A Doktori Iskolánk (DI) számára a 2013/2014-es tanév egyrészt a megszokott rendszerinti munkavégzést jelentette, ugyanakkor áthatotta az egész évet a 2014 őszén zajló országos akkreditációra való készülés. Maga a vizsgálat úgy történik, hogy az ODT adatbázisába feltöltött és frissített adatokat, intézményi dokumentumokat a MAB 2014. szeptember 30-án éjféltől letölti, s ennek alapján végzik el a DI értékelését. A MAB hivatalosan december 31-ig fogja elkészíteni az értékelést a szakértői vélemények egybevetése alapján. E beszámoló készültekor még csak reménységünket tudjuk kifejezni abban a tekintetben, hogy a megmérettetésen egyetemünk DI-ja megkapja a „megfelelt” minősítést. Ez a *ius promovendi* folytatolagos birtoklását jelenti az elkövetkező öt esztendőre, biztosítva ezzel intézményünk számára az egyetemi rangot. A továbbiakban néhány részletről számolunk be a vizsgált tanév kapcsán.

A DI egyik legfontosabb dokumentuma, amely a MAB elé kerül, a minőségbiztosítás feladatát, tényeit, terveit tárgyalja. Ennek lényege, hogy már a bementkor meglegyen a minőségi szűrés, majd pedig a munka során az ellenőrzési pontok beépítésével a kellő színvonalat szavatolni tudjuk, végül pedig magasan kvalifikált doktorokat adjunk az egyházi tudományos élet számára. Arról számolhatunk be, hogy a jelenlegi helyzetben a doktorképzés munkája kellő színvonalon halad. Természetesen vannak külső akadályozó tényezők, amelyeket el kell hárítani ahhoz, hogy még több teológiai doktor kerüljön ki egyetemünkről. Egyik nehezen gyógyítható gondunk például, hogy az abszolvált doktoranduszaink túlságosan hamar munkába állnak, ami természetesen hátráltatja a tudományos fokozat kellő időben történő megszerzését.

A doktori képzés színvonalának biztosítása és emelése érdekében érdemes jövőbeli terveket is megfogalmazni magunk számára. Személyes javaslataim e téren a következők:

a) A nemzetközi tudományos életbe és doktori tevékenységbe való erőteljesebb bekapcsolódás érdekében a doktori és habilitációs szabályzatunkat angol és német nyelven, esetleg hollandul is érdemes lenne megjelentetni az egyetem, illetve a DI honlapján.

b) A nemzetközi tudományos életbe és doktori tevékenységbe való erőteljesebb bekapcsolódás érdekében érdemes lenne első lépésben megvizsgálni annak lehetőségét, hogy angol nyelven is indulhasson doktori képzés, s hogy a PhD és habilitációs doktori eljárásokat az intézmény ezen a nyelven is lefolytathassa. A későbbiek során érdemes volna ezt kiterjeszteni a német nyelvre is.

c) Fontos lenne elérni, hogy intézményünk az állami ösztöndíjakon felül legalább egy nappali doktori ösztöndíjat egyéb forrásokból adjon. Erre az esély adott lehet egy új intézményi alapítvány létesítése révén.

d) Az elmúlt évek pozitív tapasztalatai alapján intézményes lehetőséget kínálunk föl külföldi egyetemeken való rövid tanulmányútra egy fogadó társprofesszor konzulensi segítségének igénybevételével.

A tanév során az I. félévben 30 beiratkozott hallgatónk volt, a II. félévben 24, ebből 8, illetve 9 nappali tagozaton, a többiek pedig levelező tagozaton végzik a tanulmányaikat. Oktatóink száma elegendő, jelenleg 24 fő, akik közül 7 fő külső oktatói minőségben segíti munkánkat.

A vizsgált tanév során történik a jelentkezés a következő tanévre. 6 fő jelentkezett, a pótfelvételre jelentkező 3 fiatal pedig már a formai követelményeknek sem tett eleget. Mind az 6 jelentkező felvételt nyert. A jelentkezők számával nem voltunk elégedettek, a felkészültségükkel azonban annál inkább. Ez öröm! Erdélyből, illetve a határinkon kívül élő magyarságunk köréből e tanévben senki nem jelentkezett doktori képzésre. Ezt aggodalommal vettük tudomásul.

Doktorképzési napjainkat az első félévben október 15–16-án tartottuk, dr. Michael Welker, heidelbergi professzor, egyetemünk díszdoktora, valamint dr. Gaál Botond és dr. Gaál-Szabó Péter oktatóink közreműködésével. Október 17-én, a képzés hivatalos részeként került sor a Doktorandusz Kollégium tudományos ülésére – a DÖK szervezésében. A második félévben a képzési napokat április 23–25-én tartottuk meg, dr. Hans Schwarz regensburgi rendszeres teológiai professzor, egyetemünk díszdoktora, dr. A. Molnár Ferenc és dr. Imre Mihály külső előadók, valamint dr. Gaál Botond és dr. Gaál-Szabó Péter oktatóink előadásai, illetve 25-én délután ismét a Doktorandusz Kollégium ülésével.

Továbbra is elégedettségünket fejezzük ki a Doktorandusz Kollégium munkája iránt. Dicséretes, hogy a hallgatók maguk szervezik az önképzés programját, kellő színvonalon.

Dr. Gaál Botond, PhD, dr. habil.,
a Doktori Iskola vezetője,
a Doktori és Habilitációs Tanács elnöke

Pinczésné Palásthy Ildikó
BESZÁMOLÓ A FELNŐTTKÉPZÉSI KÖZPONT
2013/2014-ES TANÉVBEN VÉGZETT MUNKÁJÁRÓL

A Felnőttképzési Központnak a DRHE oktatási szolgáltató szervezeti egységként a különböző felnőttképzési formák előkészítése, szervezése és lebonyolítása a feladata. A Központ vezetője Pinczésné dr. Palásthy Ildikó főiskolai tanár, a Pedagógia és Pszichológia Tanszék vezetője, oktatásszervezői Fülekine Joó Anikó és Fehér Péter. S bár a 2013/14-es tanévben a Felnőttképzési Központ munkatársainak létszáma gyakorlatilag felére csökkent, nem állított megoldhatatlan helyzet elé bennünket, hogy feladataink súlya és mértéke nem változott, mert mindketten többdiplomás és különböző területeken alkalmazható szakemberek.

A Felnőttképzési Központ fő tevékenységi területe a pedagógusok tanfolyami és szakirányú továbbképzése. Az Oktatási Hivatal által engedélyezett szakirányú továbbképzési szakjaink: a négy féléves Befogadó (inkluzív) pedagógia, rehabilitáció, Biblioterápia, Drámapedagógia területen pedagógus szakvizsgára felkészítő, Fejlesztőpedagógus, Múzeumpedagógia szakterületen pedagógus szakvizsgára felkészítő, Múzeumpedagógiai szaktanácsadó, Pedagógus szakvizsga, valamint a két féléves Rendezvényszervező, a Család- és gyermekvédelem, illetve a Szocioterápiás eljárások az iskolai agresszió kezelésére szakirányú továbbképzési szakok.

A szakirányú továbbképzési szakjainkon a 2013/14-es tanév beiskolázási adatai a következők:

<i>Szakirányú továbbképzési szak</i>	
Drámapedagógia – I. év	10 fő
Fejlesztőpedagógus – II. év	19 fő
Pedagógus szakvizsga – I. év	14 fő
Pedagógus szakvizsga – II. év	14 fő
<i>Összesen</i>	<i>57 fő</i>

Érdemes felhívni a figyelmet arra, hogy a korábban oly népszerű, de szakvizsgát nem adó fejlesztőpedagógus szakot nem tudtuk indítani. Ez valószínűleg a pedagógus életpálya-modell koncepciójával magyarázható.

Szakirányú továbbképzési feladatainkhoz kapcsolódóan 2014. március 31-éig kellett a minőségbiztosítási jelentéseket elkészítenünk és benyújtanunk az Oktatási Hivatal címére. Örömmel tölt el bennünket, hogy mindegyik szakunk hallgatók általi minősítése jeles.

Tanfolyami pedagógus továbbképzések szervezése és lebonyolítása tárgyában jelentős, mindkét fél érdekeit figyelembe vevő együttműködési megállapodásokat kötöttünk a Furfang Kiadóval és a LOGO-PED Bt.-vel. Ezeknek köszönhetően került sor a Furfang Kiadó szakembereinek irányításával a *Pedagógus portfólió* című 5 órás tanfolyamra az első félévben két alkalommal, majd a második félévben a Kunmadarasi Református Általános Iskolában és a Karcagi Nagykun Református Általános Iskola és Gimnáziumban kihelyezett továbbképzésekként biztosítottuk ugyanezt a tanfolyami lehetőséget. Ugyancsak a Furfang Kiadó szakembereinek közreműködésével márciusban két alkalommal szerveztük meg *A pedagógus szerepe a komplex személyiségfejlesztésen alapuló tehetséggondozásban* tanfolyami továbbképzést. Az *életpálya tervezés tanítása-tanulása* 30 órás kihelyezett tanfolyam lebonyolítására Budapesten a Neumann János Számítástechnikai Szakközépiskola, valamint a Mozdásjavító Általános Iskola, Szakközépiskola, EGYMI és Diákotthon dolgozói körében került sor.

Májusban a LOGO-PED Bt. munkatársai által tartott *Mozgásterápia a tanulási nehézségek megelőzésére és oldására* című 60 órás tanfolyamot 8 résztvevő végezte el.

A Felnőttképzési Központ feladatának tekinti a minél intenzívebb együttműködés megvalósítását a Tiszántúli Református Egyházkerület egyházmegyéivel, egyházközseivel, lelkészeivel, hitoktatóival, iskoláival, a Református Pedagógiai Intézettel, a határon túli pedagógusszövetségekkel, felsőoktatási intézményekkel, a Munkaügyi Központtal, felnőttképzési cégekkel, iskolákkal, pedagógiai szakszolgálatokkal, tankönyvkiadókkal, illetve az egyetem saját hitéleti és nem hitéleti tanszékeivel. Ezek tartalmi és formai kereteit változtatlanul keressük.

Rendezvényszervezői tapasztalataink révén több intézményi, regionális és országos rendezvény megvalósításában működünk közre, így a karácsonyi koncerten, az egyetem középiskolások számára szervezett nyílt napjain, a Magyar Pszichológiai Társaság Kelet-magyarországi Tagozata által a Pszichológia Napján rendezett *Pszichológiai metszetek az iskola világából* konferencián, a *Ne felejtsek!* Anyanyelvi Tanulmányi Verseny Országos Döntőjén, valamint a Református Óvodák XXIII. Országos Szakmai Találkozóján.

Jelentős és felelősségteljes pályázati szerepvállalásunk a TÁMOP-4.1.2.B.2-13/1-2013-0009 számú *Szakmai szolgáltató és kutatást támogató regionális hálózatok a pedagógusképzésért az Észak-alföldi régióban* (SZAKTÁRNET) című pályázatban, melyet a Debreceni Egyetem jegyez főpályázóként, s a Nyíregyházi Főiskola mellett egyetemünket is meghívta konzorciumi partnerként. A felnőttképzés terén a pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzési szak gyakorlatvezető tanító választható tanulmányi területe mintatantervét és képzési programját kell kidolgoznunk.

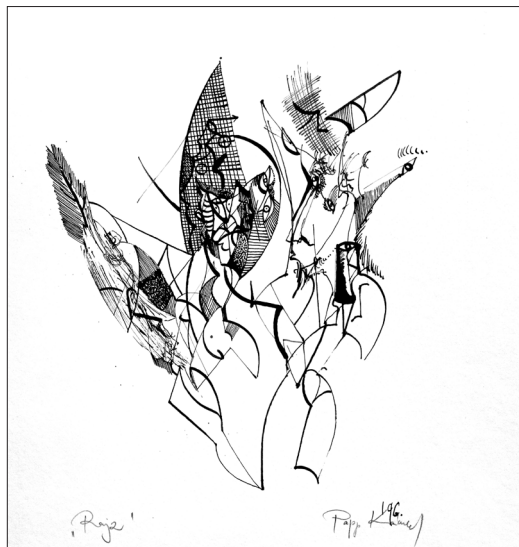
2013. szeptember 14-én a Felnőttképzési Központ szervezésében Jubileumi diplomaosztó ünnepségre került sor a Debreceni Református Kollégium Oratóriumában.

A rendezvényen az arany-, gyémánt-, vas- és rubindiplomások között összesen 12 lelkészt és 97 tanítót köszöntött dr. Bölcskei Gusztáv püspök és dr. Fekete Károly rektor.

Jelentős és a minisztérium által is elismert a szerepvállalásunk a határon túli magyar pedagógusok továbbképzésében: 2014. július 7–12. között *Differenciált oktatás, felzárkóztatás és tehetségápolás a közoktatásban* címmel került sor a XXII. Bolyai Nyári Akadémia erdélyi tanítók számára szervezett továbbképzésére Szovátán a Teleki Oktatási Központban. A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége meghívásos pályázatában a szakmai programot Pinczésné dr. Palásthy Ildikó dolgozta ki. Az oktatói csoportot Nanszákne dr. habil. Cserfalvi Ilona professzor emerita vezette, a továbbképzésen előadóként közreműködött Csákyberényi-Nagy Miklósné dr. tanszékvezető főiskolai docens, valamint a gyakorlóiskola két szakvezetője, Dióssyné Nanszák Andrea és Kálmándi Zoltánné.

Összességében igen színes, változatos, ugyanakkor szakmailag is gazdag évet tudhatunk magunk mögött. Bízunk benne, hogy a Felnőttképzési Központ tevékenysége a képzések, programok résztvevői számára is meggyőző volt.

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó, PhD,
főiskolai tanár,
a Felnőttképzési Központ vezetője

Rajz

Kustár Zoltán – Szegeczkiné Máté Éva Edina
ERASMUS- ÉS CEEPUS-PROGRAM EGYETEMÜNKÖN
A 2013/2014-ES TANÉVBEN

2013 márciusában – a korábbi évekhez hasonlóan – a DRHE eredményesen pályázott a Tempus Közalapítványnál a 2013/2014-es tanévre vonatkozó Erasmus mobilitási létszámokra és támogatásokra. Az Erasmus támogatási főszerződést 2013. júliusban írták alá.

Az Erasmus program keretében, a tanév során intézményünk összesen 57.540.-eurót fordított a mobilitási ösztöndíjaknak, valamint a program szervezési költségeinek fedezésére.

2013 májusában intézményünk elkészítette és elküldte Brüsszelbe az *Erasmus Charter for Higher Education* című online pályázatot, amelynek eredményéről az Európai Bizottság 2013 decemberében értesítette intézményünket. Nyertes pályázatunkkal jogosultságot szereztünk – a 2014-től 2020-ig tartó időszakra – az Erasmus+ programban való részvételre. Az új program keretében a 2014/2015-ös tanévtől kezdődően nyílik lehetőség a mobilitások megvalósítására.

Egyetemünk Erasmus programjában, a 2013/2014-es tanévben 47 fő vett részt. Erasmus ösztöndíjban részesült 16 hallgató, az oktatói és a személyzeti mobilitás keretében pedig 14 oktató, illetve dolgozó. Hat kiutazó hallgatónk hitéleti, tíz fő pedig nem hitéleti szakon folytat tanulmányokat. Tizenegy hallgató a tanulmányi, öt fő pedig a szakmai gyakorlati ösztöndíjat nyerte el.

Erasmus partnerintézményeinkből 4 hallgató folytatott tanulmányokat egyetemünkön, 3 kolléga oktatói, 10 pedig személyzeti ösztöndíjjal látogatott hozzánk.

A Szociáletikai és Egyházszociológiai Tanszék 2012-ben sikerrel pályázott a Bécsi Egyetem által koordinált *Politics and Ethics in the European Context* című CEEPUS hálózat munkájában való részvételre. A hálózat munkájának második éve volt a 2013/2014-es tanév, amelyben a CEEPUS-program támogatásával külföldre egy oktatónk utazott. A hálózatban együttműködő egyik partnerintézménynek, a Bukaresti Egyetemnek két hallgatója tanult intézményünkben, a rövidtávú hallgatói mobilitás keretében.

A DRHE Erasmus ösztöndíjas hallgatói – hitéleti szakos hallgatók:

Erasmus szakmai gyakorlati mobilitás:

Magyar Ildikó – Komáromi Református Egyházközség (Komárno, Szlovákia)

Nagy Zsuzsanna Eszter – Németországi Magyarajkú Protestáns Gyülekezetek
Szövetsége Egyesület (Németország)

Szabó Renáta – Szilágynagyfalui Református Egyházközség (Románia)

Erasmus tanulmányi célú mobilitás:

Fehérvári Lóránd-Zsolt – Universitatea Babeş-Bolyai Cluj-Napoca (Románia)

Lucski Márta – Ruhr-Universität Bochum (Németország)

Paczári András – Protestantse Theologische Universiteit (Hollandia)

A DRHE Erasmus ösztöndíjas hallgatói – nem hitéleti szakos hallgatók:

Erasmus szakmai gyakorlati mobilitás:

Barabási István – Káfé Rádió Kolozsvár (Románia)

Siteri Gergő – Káfé Rádió Kolozsvár (Románia)

Erasmus tanulmányi célú mobilitás:

Ambrus Ramóna Erika – Universidad de Valladolid (Spanyolország)

Antal Péter – Christelijke Hogeschool Ede (Hollandia)

Ásztai Lili – Christelijke Hogeschool Ede (Hollandia)

Böjte Réka Piroska – Universitatea Babeş-Bolyai Cluj-Napoca (Románia)

Kiss Nikolett – Lapin Yliopisto (Finnország)

Szőllősi Nikolett – Lapin Yliopisto (Finnország)

Takács Zsolt – St. Nicholas Montessori College Ireland (Írország)

Varga Dóra – Universitatea Babeş-Bolyai Cluj-Napoca (Románia)

Oktatói ösztöndíjban részesült hitéleti szakos oktatók:

Dr. Baráth Béla Levente egyetemi docens – Universitatea Creştină Partium (Románia)

Dr. Bodó Sára egyetemi docens – Universitatea Babeş-Bolyai Cluj-Napoca (Románia)

Dr. Ferencz Árpád egyetemi adjunktus – Universität Wien (Ausztria)

Oktatói ösztöndíjban részesült nem hitéleti szakos oktatók:

Dr. Csillag Andrea főiskolai docens – University College Copenhagen (Dánia)

Dr. Gaál-Szabó Péter főiskolai docens – Universidad de Valladolid (Spanyolország)

Kőszeghy Attila főiskolai docens – Instituto Politécnico de Beja (Portugália)

Magyarics Tamásné főiskolai docens – Universidad de Valladolid (Spanyolország)

Tamus István főiskolai docens – Universitatea Creştină Partium (Románia)

Tamusné Molnár Viktória adjunktus – Universitatea Creştină Partium (Románia)

Személyzeti képzési ösztöndíjban részesültek:

Elekes Nóra mb. rektori hivatalvezető – Universitatea Creştină Partium, Nagyvárad (Oradea, Románia)

Dr. Kustár Zoltánné tanulmányi csoportvezető – Universitatea Babeş-Bolyai, Kolozsvár (Cluj-Napoca, Románia)

Dr. Kustár Zoltán általános rektorhelyettes – Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg, Halle (Németország)

Mészárosné Karácsony Irma gazdasági csoportvezető – Universitatea Creştină Partium, Nagyvárad (Oradea, Románia)

Szegeczkiné Máté Éva Edina intézményi Erasmus koordinátor – Universitatea Babeş-Bolyai, Kolozsvár (Cluj-Napoca, Románia)

Erasmus ösztöndíjas vendéghallgatók egyetemünkön:

Florin Duciuc (PhD hallgató) – Universitatea Babeş-Bolyai, Kolozsvár (Cluj-Napoca, Románia)

Herdean Gianina-Gyöngyi (PhD hallgató) – Universitatea Babeş-Bolyai, Kolozsvár (Cluj-Napoca, Románia)

Mihály Emese – Universitatea Babeş-Bolyai, Kolozsvár (Cluj-Napoca, Románia)

Nagy Leila-Tekla – Universitatea Babeş-Bolyai, Kolozsvár (Cluj-Napoca, Románia)

Erasmus ösztöndíjas vendégoktatók egyetemünkön:

Dr. Péter István – Universitatea Babeş-Bolyai, Kolozsvár (Cluj-Napoca, Románia)

Dr. Püsök Sarolta – Universitatea Babeş-Bolyai, Kolozsvár (Cluj-Napoca, Románia)

Prof. Dr. Hans Schwarz – Universität Regensburg, Regensburg (Németország)

Személyzeti képzési ösztöndíjas külföldi kollégák:

Bíró Mária – Universitatea Creştină Partium, Nagyvárad (Oradea, Románia)

Bertalan Csilla – Universitatea Creştină Partium, Nagyvárad (Oradea, Románia)

Csiki Vanda – Universitatea Babeş-Bolyai, Kolozsvár (Cluj-Napoca, Románia)

Hangyál Enikő – Universitatea Creştină Partium, Nagyvárad (Oradea, Románia)

Henning Tünde – Universitatea Creştină Partium, Nagyvárad (Oradea, Románia)

Irimie Ildikó – Universitatea Creştină Partium, Nagyvárad (Oradea, Románia)

Dr. Lukács Olga – Universitatea Babeş-Bolyai, Kolozsvár (Cluj-Napoca, Románia)

Néda Mária – Universitatea Babeş-Bolyai, Kolozsvár (Cluj-Napoca, Románia)

Perei Katalin Tünde – Universitatea Creştină Partium, Nagyvárad (Oradea, Románia)

Ráksi Lajos – Universitatea Creştină Partium, Nagyvárad (Oradea, Románia)

CEEPUS – kiutazó oktató:

Dr. Fazakas Sándor – Katolícka univerzita v Ružomberku – Teologická fakulta v Košiciach, Kassa (Košice, Szlovákia)

CEEPUS – bejövő hallgatók:

Nina Marina Matei – Universitatea din Bucureşti, Bukarest (Bucureşti, Románia)
– rövidtávú mobilitás, 1 hónap az 1. félévben

Sabin Pandlea – Universitatea din Bucureşti, Bukarest (Bucureşti, Románia)
– rövidtávú mobilitás, 1 hónap a 2. félévben

Dr. Kustár Zoltán, PhD, dr. habil.,
általános rektorhelyettes

Szegeczkiné Máthé Éva Edina,
külügyi referens

Kiterítve XIX.

Horsai Ede
BESZÁMOLÓ AZ EGYETEMI KOLLÉGIUM ÉLETÉRŐL

A DRHE Egyetemi Kollégium életében nagy változást hozott a 2013/14-es tanévben elkezdődött oktatási-nevelési infrastrukturális fejlesztés.

A 2012/13-as tanévig az egyik legfontosabb tagkollégium, a Teológiai Internátus a Kálvin tér 16. szám alatt, az Ókollégium épületében, valamint a Református Gimnázium épületének 3. emeletén működött, 97 helyet adva az egyetem hallgatóinak. Ez a lehetőség a kollégiumi rekonstrukció miatt a 2013/14-es tanévben megszűnt, csak a gimnázium épületének harmadik emeletén működő szárny maradt meg, ahol 23 hallgató elhelyezésére volt lehetőség 2014 júniusáig.

A másik tagkollégiumban, a Blaháné utcában található Maróthi György Kollégiumban korábban 180 hallgató elhelyezésére volt lehetőség. Ebben a tanévben ezt már nem tudtuk megvalósítani, mert ott helyezték el a Református Gimnázium fiúinternátusának lakóit. Csak egy ötfős szobában laktak teológus hallgatók, valamint a doktoranduszszobában egy doktorandusz hallgató a tanév végéig, de sajnos, a tanév végén ez a lehetőség is megszűnt.

A DRHE azonban továbbra is rendelkezik 200 férőhellyel a Debreceni Egyetem Kossuth Lajos III. Kollégiumában (4032 Debrecen, Egyetem tér 1.). Kollégiumot igényelt hallgatóink nagy részét így ott helyeztük el, az első szemeszterben 124, februártól pedig 120 hallgatót. Az évkezdő napok zajosabb rendezvényeitől eltekintve jó körülmények között élhettek, tanulhattak kollégistáink. Ennek természetesen megvan az ára, hiszen nem olcsó a kollégium, és az egyetemtől való távolság is problémákat okoz. És itt valóban jól felszerelt, modern kollégiumban lakhatnak hallgatóink. Örömteli, hogy a Kulturális Bizottság által szervezett programokon (malacsütés, teaház, színház, hétfégi filmvetítések stb.) kívül a mi kollégiumi bizottságunk és annak szeniora többek között megszervezte a bibliakört is, amely ettől az évtől külön dicsőítő alkalommal bővült, valamint az egyik tanár kollégánk is tart a kollégiumban bibliaórát.

Jó, hogy itt és ilyen körülmények között élhetnek hallgatóink, azonban az igazi kollégiumi közösség kialakulásához, a Hittudományi Egyetem nevelési céljainak megvalósulásához mindenképpen szükség van egy saját kollégiumra is, amelynek elkészültét már nagyon várjuk.

Horsai Ede,
a DRHE Egyetemi Kollégium igazgatója

Vida Máté
A DEBRECENI EGYSÉGES REFORMÁTUS FELSŐOKTATÁS
HALLGATÓINAK ÉLETE
A 2013/2014-ES TANÉVBEN

„Mert ahol a te kincsed van, ott lesz a te szíved is.” (Mt 6,21)

A Hallgatói Önkormányzat már júliusban megkezdte működését: a hallgatók igyekeztek minél aktívabb szerepet betölteni és az egyetem vezetőségének segítségére lenni a Péterfia utcai épület nyári átköltöztetése során. Augusztusban alakítottuk ki és rendeztük be a Kálvin téri épületben a Hallgatói Önkormányzat ideiglenes hivatali helyiségeit. A DRHE vezetése a Hallgatói Önkormányzatnak minden tárgyi és anyagi feltételt biztosított a sikeres szeptemberi évkezdéshez.

A megnövekedett hallgatói létszámra tekintettel az alma mater minden emeletén lehetőség nyílt a Hallgatói Önkormányzat számára közösségi helyek kialakítására. A földszinten helyeztük el – egy teljes blokkban – a szeniori és az esküdtfelügyelői szobákat, a Díszterem alatt felújított bútorzattal pedig egy központi hallgatói társalgót rendeztünk be. Az első emeleten az egyetem „kápolnájaként” egy csendes terem kapott helyett. A második emeleten három különálló teremben a Hallgatói Önkormányzat irodái és egy kisebb társalgó várta a hallgatók szeptemberi érkezését. Az intézmény vezetőségével, a titkársággal és a gondoksággal kialakított szép együttműködés eredményeképpen minden hallgatói igényt kielégítő, szépen és komfortosan berendezett közösségi termekben kezdhette meg a Hallgatói Önkormányzat a tanév eleji működését, és fogadhatta a hallgatókat.

Szeptember 16–17. között rendeztük meg *Hivatás & Hitvallás* címmel a szemeszterkezdő csendes napokat. Ez alkalomból huszonhat vendégelőadó tizenkét csoportban két alkalommal tartott előadásokat. Minden hallgató a saját szakjának és műveltségi területének megfelelően vehetett részt az alkalmakon. A csendes napok főelőadását – *Egy magyar értelmiségi a 21. században* – címmel dr. Balázs Géza nyelvészprofesszor (ELTE) tartotta. Az előadások mellett az egyéni és a közösségi elcsendesedésre is több alkalommal volt lehetőség a hallgatók és az oktatók számára egyaránt. Az érdeklődő hallgatók közelebből megismerkedhettek az Egyetemi Gyülekezet életével, illetve közös filmnézésen és zenés áhítatokon vehettek részt. A csendes napokat istentisztelettel zártuk a Kollégium Oratóriumában.

Szeptember végétől a Hitéleti Bizottság munkájának köszönhetően megkezdődtek a rendszeres hitéleti alkalmaink. Így a hallgatók a reggeli áhítatok mellet heti rendszerességgel bibliaórákon, imaközösségeken és zenés dicsőítő esteken vehettek részt és vállalhattak szolgálatot.

Október elején a Szociális Bizottság nagy körültekintéssel feldolgozta a beérkezett rendszeres szociális ösztöndíjak pályázatait. A Kulturális Bizottság szervezésében október 3-án emlékeztünk meg az aradi vértanúkról. Ugyanezen a napon

Nyugat címmel irodalmi teadélután tartottunk. Az 1956-os forradalomról és szabadságharcról október 23-án emlékeztünk meg. Október 24-én kihirdettük a szeptemberben elindított fotópályázat eredményeit. November 6-án, a már bevált szép rend szerint lezajlott a karácsonyi elekcio. November 9-én rendeztük meg a *Holnap hajnalig... énekeljete az Úrnak* című zenés dicsőítő napot, amelyen határon túlról érkezett keresztyén együttesek is felléptek. Az alkalom kapcsán több színes és változatos program futott párhuzamosan. December 4-én este *NEM Csendes éj* címmel Mikulás estét tartottunk. Egyetemünk oktatói, hallgatói és dolgozói az idei tanévben is derekasan kivették részüket a Református Szeretetszolgálat és a Dorcas Segélyszervezet által meghirdetett *Kék Vödör* adománygyűjtő akcióból.

A tavaszi szemeszterkezdő csendes napot február 6-án tartottuk. Az előadások vezérigéjét a Példabeszédek könyvéből választottuk: „Az ifjakkak dísz az erő, az öregek ékessége pedig az ősz haj” (20,29). Az alkalom előadói dr. Bölcskei Gusztáv püspök és dr. Park koreai professzor voltak. A rendezvényt három könyvbemutató is színesítette, amelyek közül szeretném kiemelni hallgatótársunk, Dancs Imre *A Programozó* című könyvét, melyet Németh Áron tanársegéd úr mutatott be az érdeklődőknek.

Március 13-án, az 1848/49-es forradalom és szabadságharc történelemformáló eseményeire emlékeztünk, és megkoszorúztuk Petőfi Sándor Kollégiumban található szobrát. Ezen alkalomból kiemelkedő színvonalú és méltóságteljes műsor került bemutatásra negyvenöt hallgatótársunk közreműködésével. Március 31-én a Hallgatói Önkormányzat rendkívüli közgyűlést tartott, melyen részt vett a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság Látogató Bizottsága. Megvizsgálva a Hallgatói Önkormányzat működését, azt szabályszerűnek és megfelelőnek értékelte. Március 25-én tartottuk meg a húsvéti legációs választást. Március 27-én és április 9-én a *Kortás Teaház* címmel megtartott irodalmi esteken kortárs írókkal találkozhattak az irodalombarát hallgatók.

A Hallgatói Önkormányzat április 1-ei és 8-ai közgyűlésén került sor a 2014/2015-ös tanév diákvezetőinek megválasztására. A 476. tanévben a szeniori tisztségre Püski Gábort, az esküdtfelügyelői tisztségekre pedig Csermely Gábort és Keresztyén Károlyt választotta meg a hallgatói közgyűlés. Áprilisban társastánc csoport indult *Önművelő kör* néven. A foglalkozásokat egyetemünk hallgatói tartották. A táncolni vágyók élő népzene kíséretével, jó hangulatban tölthették el szabadidejüket. A Diakóniai Bizottság április 26-án nagyszabású *Jótekonysági sport- és kézműves napot* szervezett. Ez alkalomból több száz kilogramm élelmiszeradomány gyűlt össze, a hallgatók pedig több tucat óvodai játékot készítettek. Május 29-én tartottuk meg pünkösdi kibocsátó istentiszteletünket.

Összegezve, a 2013/2014-es tanév mind kulturális, mind pedig hitéleti alkalmakban gazdag év volt. A fentiekben felsorolt – és a további, itt nem említett – alkalmak szervezéséért vagy a szervezésben nyújtott segítségért ezúton is szeretnék mindenkinek köszönetet mondani. A Hallgatói Önkormányzat eredményeiért, az egy közösségben való tartalmas együttműködésért, mindannyiunk közös eredményeiért és reményteljes sikereiért a mindenható Istennek adunk hálát.

Vida Máté, teológia-lelkész szakos hallgató,
HÖK elnök (szenior)

Hodossy-Takács Előd BESZÁMOLÓ A TEHETSÉGPONT MUNKÁJÁRÓL

A Tehetségpont a 2013/14-es tanévben az Egyetem Kálvin téri épületének földszintjén működött. Ebben a tanévben nem volt országos TDK-verseny, a szervezési szempontból nyugodtabb időszak alkalmasnak bizonyult arra, hogy összetettebb, sokszínűbb módon segítsük a hallgatói kutatásokat. Ehhez a háttérrel intézményünk az új helyszínen is biztosította. A szervezési feladatokat a DRHE Tudományos Diákköri Tanács látta el.

A Tehetségpont elsősorban arra szolgál, hogy a tehetséggondozásban részt vevő hallgatók számára segítséget adjon, lehetővé tegye önálló kutatásaik megkezdését. Ehhez nyújt technikai eszközöket, valamint hozzáférést a legfontosabb adatbázisokhoz, és mindenekelőtt találkozási helyet, konzultációs keretet, nyugodt légkört. Ezek a szempontok erősödtek fel 2014 tavaszán, amikor az egyetemi átépítések, az átfogó felújítási munkák kikényszerítették a korábban a Református Kollégium első emeletén található doktoranduszszoba más célra történő használatát. Május óta a doktoranduszokat is a Tehetségpont helyisége fogadja be, ami nagy nyereség valamennyi érdeklődő számára: a graduális képzésben lévő hallgatók mostantól itt találkozhatnak a csak pár évvel előttük járó kutató-jelöltekkel, tanácsot, segítséget, ötleteket kaphatnak tőlük.

A tehetséggondozás szempontjából fontos változás volt a vizsgált tanévben egy új tantárgy, a *Tudományos diákköri konzultáció* tantárgy megjelenése a képzési kínálat szabadon választható egységében. A tárgyat felvevő hallgatók így szervezetten kapcsolódhatnak be a tehetséggondozási munkába, és a kutatások jó ütemű folytatása esetén krediteket kapnak munkájukért. Azt reméljük, hogy ez a szempont motiválja hallgatóinkat, és emeli azok TDK aktivitását.

A Tehetségpont munkájának talán leglátványosabb része a Tehetségnap volt, ami ebben az évben kinőtte az egynapos keretet, és több, egymáshoz lazán kapcsolódó program formájában került megrendezésre. Első rendezvényként 2014. április 23-án elsősorban a nem hitéleti képzésekben részt vevő hallgatók számára *Miért érdekes?* címmel nyilvános beszélgetést hirdettünk meg. A rendezvény a Református Kollégium Dísztermében zajlott: dr. Kozma Tamás professzorral a DRHE TDT elnöke, dr. Hodossy-Takács Előd beszélgetett. A beszélgetés során számos személyes elem került elő, hisz vendégünk maga is gyakorló tanítóként kezdte pályáját, majd évek kitartó munkájával nemzetközileg jegyzett oktatáskutatóvá vált.

A Tehetségnaphoz kapcsolódóan a DRHE április 23. és 27. között fogadta hollandiai partner-egyetemünk, a PThU (Amsterdam/Groningen) küldöttségét. A két egyetem a hagyományokhoz ragaszkodva évente-kétévente közösen szervez tudományos tanácskozásokat, váltott rendben a két egyetem telephelyein. 2014. április 24-én a Tehetségnaphoz illeszkedve rendeztük meg idei debreceni konfe-

renciánkat „Community and Diversity in the Church” címmel. A rendezvény ezzel túlnőtt a két egyetem együttműködésén, hiszen neves külföldi előadók fogadták el meghívásunkat. A program a DRHE doktorandusz képzési programjába is szervesen illeszkedett, amit kiegészített a DRHE X. Doktorandusz Kollégiuma. A doktorandusz hallgatók angol nyelvű előadásai is ekkor hangzottak el, míg a plenáris előadásokat Prof. Hans Schwarz (*Work, Vocation, and Calling: Their Meaning for Today*) és Prof. Gaál Botond (*Talent in Theology*) tartották. Együttműködő szervezatként kapcsolódott a programba a Debreceni Református Hittudományi Egyetem Doktorandusz Önkormányzatának meghívására a Doktoranduszok Országos Szövetségének Hittudományi Osztálya (DOSZ-HTO) is. A Tehetségnapok résztvevőinek így lehetőségük nyílt betekinteni a két egyetem között folyó intenzív műhelymunkába, megismerkedhettek egy szakmai szervezettel, magyar, német, holland professzorok előadásait és a diáktársak prezentációit hallgathatták meg, kedvet és ihletet meríthettek arra, hogy maguk is az igényes tudományművelésnek szenteljék hallgatói pályafutásukat. Szép keretet adott a rendezvénynek, hogy ünnepélyesen ekkor avatta intézményünk Bernáthné Somogyi Márta és Rácsok Gabriella lelkészelnőket doktorrá. A szervezők célja az volt, hogy legyen egy olyan alkalom, amikor az egyetemi tudományos munka keresztmetszete áttekinthetővé válik az érdeklődő hallgatók előtt.

A tehetséggondozás fontos szerepet játszik az intézmény stratégiájában. Ennek szellemében az intézményi TDT a vizsgált tanévben több olyan fejlesztési javaslatot fogalmazott meg, melyek részben a TDK-aktivitást, részben pedig a tehetségek általános kibontakozását segíthetik elő. Ezek a javaslatok helyet kaptak a DRHE Intézményfejlesztési tervében, és remélhetőleg éreztetni fogják hatásukat a hallgatói mobilitás, a nemzetközi hallgatók beutazása, valamint az igényes hallgatói kutatásokban vagy akár a Doktori Iskola életében is.

Hodossy-Takács Előd, PhD, dr. habil.,
intézményi TDT-elnök,
a Tehetségpont vezetője

Fekete Károly
IFJ. DR. VARGA ZSIGMOND MÁRTÍRIUMA
– REKTORI TANÉVZÁRÓ BESZÉD –

Elhangzott 2014. június 28-án,
a Debreceni Református Nagytemplomban

Főtiszteletű Egyetemi Közgyűlés!

Másfél hónappal ezelőtt, május második hetében tizenkét hallgatóval és két tanártársammal átéltünk közösen valamit, ami engem azóta is fogva tart, és ambivalens érzésekkel tölt el. Mélyre vitt és közben felemelt, dühössé tett és hallgatásra intett, üzent a tisztességes életről és a végtisztesség hiányáról. Felkavaró érzés volt, de közben még erősebben rácsodálkozhattam az Isten megáldottjára.

Elmentünk Bécsbe, Mauthausenbe és Gusenbe, oda, ahol egy ízig-vérig debreceni bölcsész és teológus hallgató, már nem diákvezető-szenior és még alig lelkipásztor, csak segédlelkész, a 26 esztendőes ifj. dr. Varga Zsigmond 1944–45-ben raboskodott és a holokauszt áldozataként mártírhalt.

A bécsi Szt. István dómtól mintegy három percre van az a református templom, ahol a Zsidókhoz írt levél 10. részének 39. verse áll az emléktábláján: *„De mi nem a meghátrálás emberei vagyunk, hogy elveszünk, hanem a hitéi, hogy életet nyerjünk.”* Ott, minden szó más értelmet nyert: a meghátrálás, az emberség, a veszendőség, a hit és az élet is, a többes szám is, és végső soron az igen és a nem is. Mindez a végletekig lecsupaszodott, amikor láttuk a sötét felhőktől borús mauthauseni koncentrációs tábort, a tömegfürdő kőkádjait, a kényelmetlenül szűk fapriccseket, a kietlen barakkokat, a magyar áldozatok emlékművét a többi nemzeté között, a mélybevált kőfejtőt és az alakuló teret. Még a szavunk is elállt, amikor Gusenben a krematórium kemencéjének kitárt ajtajai meredtek ránk, különböző nyelvű emléktáblaözlön ölelésében, s a bal sarokban, fejmagasságban megtaláltuk a mi mártírunk nevét.

Az odavivő úton felolvasott diák-dolgozatok kötelességből megírt szavai életre keltek bennünk, s elkezdtük itt bent érezni, hogy a keresztyén hit mégis ellenszer a meghátrálásra, és akinek az elvesztését tábla hirdeti, az sokkal előbb, mint mi magunk... Jobban értem, vagy inkább érzem Pilinszky krisztológiai távlatú sorait, amelyeket *„Egy KZ-láger falára”* szánt:

„Ahová estél, ott maradsz.
A mindenségből ezt az egyet,
ezt az egyetlen egy helyet,
de ezt azután megszerezted.

Menekül előled a táj.
Lehet az ház, malom vagy nyárfa,
minden csak küszködik veled,
mintha a semmiben mutálna.

De most már te nem tágítasz.
Megvakítottunk? Szemmel tartasz.
Kifosztottunk? Meggazdagodtál.
Némán, némán is reánkivallasz.”

Az utazószeminárium óta másként megyek el a Dísztermünk melletti Varga Zsigmond dombormű előtt, és ma, a látszateltetés világában másként értem választott jelmondatát: *Non videri – sed esse*, azaz „Nem látszani, hanem lenni”.

Ifj. dr. Varga Zsigmond gyanútlanul, ifjúi odaszánással járta útját, s így jutott el a mártírságig. Saját tanulmányai és tapasztalatai, valamint teológiai tanárainak szemléletmódja és tanítása együttesen vezettek oda, hogy a barmeni hitvalló gondolatok legbenső meggyőződésévé lettek: „*mi nem a meghátrálás emberei vagyunk, hogy elveszünk, hanem a hitéi, hogy életet nyerjünk.*”

A debreceni tudományegyetem Hittudományi Kara a két világháború között igen komoly teológiai felkészültséggel és pedagógiai bátorsággal vállalta fel nemzeti sorskérdésekben az őrállói feladatot. A kor kihívásaira a kar oktatói olyan válaszokat fogalmaztak meg, amelyek mélyen átgondolt bibliai és protestáns teológiai válaszok voltak, amelyek iránymutatást jelentettek az egyetem falain belül és azon kívül élő protestáns értelmiség számára egyaránt.

Szükség is volt erre, mert a Klebelsberg minisztersége idején bevezetett egyetemi *numerus clausus* törvény¹ 1920-as évekbeli alkalmazása miatt, majd az 1928. évi módosítása után több hullámban szerveztek zavargásokat a jobboldali radikális ifjúsági szervezetek az ország egyetemein. Debrecenben különösen is az 1928 őszén,² 1932 őszén, az 1933/34-es tanévben³ és 1940 őszén volt zajos, több napig elhúzódó rendbontás és tüntetés. A hazai egyetemeken történt eseményeket kutató Ladányi Andor szerint országosan is igaz a megállapítás: „Az egyetemi vezetők, professzorok közül csak kevesen voltak, akik az atrocitások elkövetőivel szemben erélyesebb fellépést követeltek. Ezek közé tartozott Csikesz Sándor, a debreceni református

1 A témához ld. Ladányi Andor tanulmányait: *Az egyetemi ifjúság az ellenforradalom első éveiben (1919–1921)*. Értekezések a történeti tudományok köréből. Új sorozat 88. Budapest, 1979, 56–64, 117–178; uő: A numerus clausus-törvény 1928. évi módosításáról. *Századok* 1994/6, 1117–1148; uő: *Klebelsberg felsőoktatási politikája*. Budapest, 2000, 76–89; uő: A numerus clausustól a numerus nullusig. *Múlt és Jövő* 2005/1, 56–74.

2 Dóczi Antal: Mai napok. In: *Közlöny* LIX (1928/2), 18–19.31.

3 K. I.: Van-e megoldás? In: *Közlöny* LXIV (1933/4), 1.

hittudományi kar dékánja, aki azt javasolta, hogy a zavargások kezdeményezőit gyorsított fegyelmi eljárással zárják ki az egyetemről.⁴

A meghatározó tanár-személyiségek mind így gondolkodtak, tanítottak és publikáltak erről a kérdéssről.⁵ Ez a teológiai iskola és nevelő közeg érlelt ki egy olyan bölcsészhallgatót, ifj. dr. Varga Zsigmondot (1919–1945),⁶ aki a teológiai tanulmányait is abszolválta, s mint bölcsészdoktori címmel rendelkező teológus lett a bécsi Collegium Hungaricum ösztöndíjas diákja, hogy a II. világháború idején a magyar kereszténység mártírjává legyen.⁷

Az 1919. szeptember 9-én Debrecenben született ifjú édesapja, dr. Varga Zsigmond nagyírú vallástörténész professzor volt, édesanyja, Erdős Mária pedig az Erdős család leszármazottja, ahol a hitvallásos családi légkör megalkuvásmentes sorsvállalásra nevelte. A debreceni Református Főgimnáziumban nyertes országos középiskolai verseny és pályatételek sokasága jelezte kiváló felkészültségét. Teológiai tanulmányait Debrecenben kezdte, ahol a teológus ifjúság vezéregyéniségévé nőtte ki magát, akit 1941–42-ben a teológus ifjúság szeniorává választott.

A tanítvány-lét minőségivé, igényesebbé tétele élet- és munkaprogramjává vált. Önfegyelmező és krisztusi normák alapján élő, fegyelmezett közösség lebegett a szeme előtt. Ezért kitartóan dolgozott a német Hitvalló Egyház és a bonhoefferi⁸ elvek szerint építkező és épülő, ún. Teológus Gyülekezet megalakításán, amelynek „célja: a hitvalló egyháztagságra, hitbéli öntudatból folyó missziói munkára,

4 Ladányi Andor: A numerus clausustól a numerus nullusig. *Múlt és Jövő* 2005/1, 63–64, vö. Fekete Csaba: Zsidó tanítványok vallomása a Debreceni Kollégiumról. *Confessio* 1980/4, 96–100.

5 Gondolkodásukban megerősödtek Karl Barth magyarországi előadókörútja alkalmával, amikor Barth *Népegyház, szabad egyház, hitvalló egyház és A német egyházi harc egyetemes egyházi jelentősége* címmel tartott előadásokat. Ld.: Barth Károly – Révész Imre: *Az egyház jelene és jövője* (Igazság és Élet Füzetek 9). Debrecen, 1937.

6 Munkásságának méltatását ld.: Id. dr. Varga Zsigmond: *A Krisztus szolgálatában megdicsőült ifj. dr. Varga Zsigmond emlékezete*. Debrecen, 1949; Stein, Albert: *Zsigmond Varga zum Gedächtnis* (Aktuelle Reihe 22). Wien, 1981; Stein, Albert: Ifj. dr. Varga Zsigmond emlékezete. *Theologiai Szemle* 1981/2, 100–103; Fekete Károly: Ifj. Dr. Varga Zsigmond emlékezete. In: Kustár Zoltán (szerk.): *Orando et laborando. A Debreceni Református Hittudományi Egyetem 2004/2005. évi értesítője*. 467. tanév. Debrecen, DRHE, 2005, 11–17; Fekete Károly (szerk.): Ifj. Dr. Varga Zsigmond: *Non videri, sed esse – Válogatott írások*. Debrecen, DRHE, 2005.

7 Czegléd Sándor vallomása: „[H]a nekem is részem volt abban, hogy egyik legjobb diákunkat már meglévő hitvalló meggyőződésében erősítsük, akkor lelkiismeret furdalásunk is van amiatt, hogy dr. Varga Zsigmond volt szeniorunk a mauthauseni koncentrációs táborban 1945. március 5-én hitvallóként fejezte be fiatal életét.” Ez az érdekes mondat található Czegléd Sándor: *Egyházunk ébredésének teológiai impulzusai* címmel, 1991. augusztus 23-án a Doktorok Kollégiuma Gyakorlati Teológiai Szekciójában elhangzott előadásának kéziratában: TIREL I. 27.c. 184. – az előadás 12. oldala.

8 Vö. Bonhoeffer, Dietrich: *Gemeinsames Leben* című iratával. Magyarul is megjelent, bár a cím megtévesztő: Bonhoeffer, Dietrich: *Szentek közössége* (Ford.: Boros Attila). Budapest, 1997.

az élet minden viszonylatában szilárd keresztyén erkölcsi jellemre és keresztyén magyar hazafiságra, és mindezek által az Ige szolgálatára való nevelés.”⁹ Szeniori évére a fejében és a szívében átgondolt programmal készült. Barátjának a Révész Imre püspöknél történt bemutatkozó látogatása alkalmával, a munka megindításáról folytatott beszélgetésről ezt írta: „Az általam tervezett módokat jóváhagyta, sőt kért is arra, hogy az Istentől nékem adott talentumokat úgy forgassam, hogy hatalmas belső evangélizáció és konszolidáció valósuljon meg végre-alahára a theologus-gyülekezetben, mely aztán kovászként hatna a kollégiumi és egyetemi ifjúság tömörülésére is. [...] egyetemi törvényjavaslat készül, mely a sok semmis-kedő /radikális/ bajtársi egyesületet megrendszabályozza, hómanbálinti felügyelet alá helyezi és új szervezettel akarja ellátni. Most már igazán itt van az ideje a lelkek egységének!”¹⁰

A kitűnő eredménnyel megszerzett I. lelkészképesítő bizonyítvány után írta meg bölcsészdoktori értekezését és szerzett doktori címet.

Az 1942/43-as akadémiai évre Svájcba kapott ösztöndíjat, amit intenzíven kihasznált. Genfben T. A. Wissert, Hoofttal, Baselban Barth-tal, Cullmannal és Baumgartnerrel, Zürichben E. Brunnerrel ismerkedett meg.

Ezekben az években makulátlan tisztaságúvá formálódik benne a hivatástudat és megszületik a saját, markáns lelkipásztorképe, amit a nyilvánosság számára is megfogalmazott: „A legnehezebbje éppen most következik reánk, ifjú lelkipásztornemzedékre. Egy démoni erővel küzdő, tébolydává válni kezdő világban kell új nyelveken hirdetnünk az evangéliumot, ördögöket űznünk, gyógyítanunk és vigasztalunk Krisztus missziói parancsa szerint. Most fog eldőlni, hogy akarunk-e igazán, – nem szájjal, hanem szívvel – bizonyosságot tenni az Életről és az Igazságról először önmagunk és egymás előtt. Leszünk-e egyszer már végre Krisztus harcosseregévé, életet és szívet érte örömet feláldozni kész, lelki tagokká, új embereké, akik utolsó lehelletükig küzdenek a mozgósított Egyházban az Isten uralmáért és dicsőségéért!”¹¹

Ezzel a lelkülettel pályázott 1944-ben a téli szemeszterre Bécsbe, és újra ösztöndíjas lett. Tanulmányai mellett a Konvent elnöke, Ravasz László püspök megbízta azzal, hogy gyülekezeti szolgálatokat is végezzen a bécsi református templomban. A tanítványból ekkor lesz egyre inkább tanúságtévő.

9 A *Debreceni Theologus Gyülekezet Alapszabályzata*, II. 2. paragrafus.

10 Levél Költő Gyulához. Keltezés: Debrecen, 1941. augusztus 19. (TREK Nk R 2879).

11 Részlet a *Mit szeretnék még kapni?* című beszédéből (TtREK Nt R 5761). Ennek keletkezését magyarázza egy hír, amely a *Közlöny*ben jelent meg: „D. Dr. Révész Imre püspök április 13-án szeretetvendégség keretében vendégül látta a theologiai professzorokat és a theologus ifjúság közül a III. és IV. éves hallgatókat. Ez alkalommal Varga Zsigmond III. é. hittanhallgató »Mit várok még?« és Kerekes János IV. é. hittanhallgató »Mit kaptam?« tárgyiról szóltak. A kérdéshez Szabó Gábor segédlelkész, Jánosy Imre kollégiumi esküdt-felügyelő, dr. Erdős Károly egyetemi ny. r. tanár, dr. Makkai Sándor egyetemi ny. r. tanár és D. Dr. Révész Imre püspök szóltak hozzá.” ld. *Közlöny* LXX (1940/9), 71.

Templomi szolgálatain túl, a bécsi német birodalmi rádió felkérésére nagypén-
teken, áldozócsütörtökön és pünkösdkor rövid vallásos tárgyú ünnepi beszédet
tartott a magyar nyelvű adás keretében. Keresztyén igehirdetése és gyülekezetépítő
munkája miatt ekkor már megfigyelés alatt állt a nemzetiszocialista uralom alatt
álló Bécsben. Az itthoni nyilas uralomátvételhez közel eső vasárnapon jutott el
csúcspontjára Varga Zsigmond tanúságtétele. Egy gestapos tiszt felszólalt a szószékre
az igehirdetés közben: „Megvonom öntől a szót.” Varga Zsigmond azonban csen-
des határozottsággal azt válaszolta: „Önnek ehhez nincs joga és az istentiszteletün-
ket sem zavarhatja.”

Amikor a következő héten megtudta, hogy elfogatóparancsot adtak ki ellene, ön-
ként adta fel magát. Hármas vádpont alapján ítélték el: először is a német városok
bombázásától remélte az esztelen és egyenlőtlen vérontás befejezését; másodsor:
hallgatta az angol rádió híreit és terjesztette azokat; harmadszor: nemzetiszocialista
ellenes beállítottságú volt.

A bécsi vizsgálati fogság után először Mauthausenben raboskodott, majd a közeli
Gusenbe vitték, amely III. fokozatú koncentrációs tábor volt. Róla is formálhatta
volna Pilinszky az *Önarckép 1944-ből* súlyos szavait: „Sírása hideg tengelyében áll a
fiú.” Varga Zsigmond tífuszt kapott, majd tüdőgyulladásban szenvedett. Az ember-
telen bánásmód következtében halt meg, 1945. március 5-én.

Hitvalló életének számon tartása és példaként állítása egész Magyarországi
Református Egyházunk erkölcsi kötelessége. Kevés olyan keresztyén személyiséggel
büszkélkedhet egyházunk, mint amilyen ifj. dr. Varga Zsigmond volt. Méltán
tarthatjuk számon őt úgy, mint a „magyar Bonhoeffert”, aki Krisztus vértanújaként
halt meg, és ez által tanítónkká avatta az Élet Ura.

* * *

Főtiszteletű Egyetemi Tanévzárái Közgyűlés!

A 2013/14-es tanév egészét átszötte a Debreceni Református Kollégium fennállá-
sának 475. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségsorozat, amelyen államfői,
kormányfői és miniszteriális vendégeink is voltak.

A Debreceni Református Hittudományi Egyetem Szenátusa az egyetem Doktori
Tanácsa javaslatára díszdoktori címetek adományozott a teológiai tudományosság
és a protestantizmus szellemi értékeit kutató és ápoló kiemelkedő tudósoknak,
valamint a nemzetközi egyházi életben és a Kárpát-medence reformátusságának
körében ismert vezető személyiségeknek. 2013. november 20–21-én tartottuk az
egyetemnek azt az ünnepi közgyűlést, amelyen a jubileumi év alkalmából tíz új
díszdoktor vehette át a diplomáját.

Díszdoktorrá fogadtuk:

1. dr. Stewart Jay Brown egyháztörténész professzort, akademikust, a
Skót Egyháztörténeti Társaság tiszteletbeli elnökét (Edinburgh),

2. dr. Hans-Anton Drewes Barth-kutatót, a Karl Barth Levéltár nyugalmazott igazgatóját (Basel),
3. dr. Imre László irodalomtörténész professzort, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagját, a Debreceni Egyetem volt rektorát (Debrecen),
4. Koncsol László író, irodalomkritikust, a Szlovákiai Református Egyház volt főgondnokát (Pozsony),
5. dr. Ulrich Körtner etika-professzort, a bécsi egyetem Etika és Jog az Orvostudományban Intézet vezetőjét (Bécs),
6. dr. Gottfried Wilhelm Locher lelkipásztort, a Svájci Református Egyházszövetség elnökét, a Protestáns Egyházak Európai Közössége (GEKE) társelnökét (Bern),
7. dr. Pap Géza kolozsvári lelkipásztort, az Erdélyi Református Egyházkerület volt püspökét (Kolozsvár),
8. dr. Jerry Pillay rendszeres teológiai professzort, a Református Egyházak Világközösségének elnökét (Farrarmere, Dél-Afrika),
9. dr. Ritoók Zsigmond klasszika-filológia professzort, az Ókortudományi Társaság egykori vezetőjét, az MTA rendes tagját (Budapest),
10. dr. Herman J. Selderhuis egyháztörténész professzort, appeldorni Kálvin-kutatót, a Refo500 igazgatóját (Hasselt, Hollandia).

Új díszdoktoraink székfoglaló előadásai a doktoravatást követő tudományos konferencián, november 21-én délután hangzottak el.

A 2013/14-es tanév kiemelt feladata volt egyetemünk hitéleti szakjainak akkreditációja, miként az intézményi akkreditáció is. Az akkreditációs Látogató Bizottság március 31-én tett helyszíni látogatást nálunk. Minden jel arra mutat, hogy az ősz folyamán pozitív írásbeli jelentést fogunk kapni.

A Magyar Holokauszt Emlékév alkalmából a Civil Alap által meghirdetett felhívásra egyetemünk is pályázott az *Ifj. dr. Varga Zsigmond mártír teológus nyomában – teológiatörténeti adalékok felkutatása a náciizmus és a holokauszt idejéből* című pályázattal. A Civil Alap mellett elnyertük a Nemzeti Kulturális Alap támogatását is, amely egész éves programsorozat megvalósítását teszi lehetővé. Már tartottunk emlékülést, meghirdettük a Magyar Holokauszt Emlékév alkalmából kiírt teológiatörténeti pályatételeinket protestáns teológusok és lelkipásztorok részére, és a tervezett két tanulmányi kirándulásból a tavaszi utazó szeminárium tizenhét fővel már sikeresen le is zajlott a Debrecen–Budapest–Bécs–Mauthausen–Gusen–Bécs–Debrecen útvonalon. Szeretnénk, ha a kora-őszre tervezett utazó szeminárium is hasonlóan felemelő élmény lenne hallgatóinknak, mint a májusi utunk. A beérkező pályaművek díjait a Magyar Tudomány Napján rendezendő konferencia és kiállítás alkalmával fogjuk átadni.

Az oktatással kapcsolatos legfontosabb döntéseink az alábbiak voltak:

1. Intézményünk ismételten közreműködik a Debreceni Egyetem TÁMOP 4.1.2. pályázatában, a korábbi közös munka folytatásaként.
2. Egyetemünk szenátusa úgy döntött, hogy a kommunikáció szakot kifuttatja és új szakstruktúrát alakít ki.
3. Egyetemünk a szegedi Gál Ferenc Főiskolával és a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskolával megkezdte a keresztény szociális munkás alapszak megalapításának előkészítését.
4. A Debreceni Egyetemmel karöltve ismételt beadás előtt van a közös képzésben indítandó etikatanár szak akkreditációs anyaga.
5. Megkezdjük a tárgyalásokat az osztatlan hittanár-nevelő képzés lehetséges szakpárjairól a Debreceni Egyetemmel, a Hajdúböszörményi Pedagógiai és Felnőttképzési Karral pedig szintén közös képzéseket tervezünk.
6. A Szenátus jóváhagyta a Dallasi Baptista Egyetemmel kötendő partnerkapcsolatról a keretszerződés aláírását.
7. Nagyon örülünk annak, hogy a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet megkapta az engedélyt, hogy Erasmus partnerszerződést köthessünk, s az eddigi jó testvérkapcsolatok ebben a keretben is folyhassanak tovább.
8. A reformáció 500. évfordulójához közeledve, egyetemünk is partnerségi megállapodást kötött a tudományos előkészületek koordinálására és propagálására létrejött Refo500 Alapítvánnyal.

A tanév kezdetén, szeptember 23-án dr. Marjovszky Tibor és dr. Peres Imre 60 éves oktatóinkat születésnapjuk alkalmából köszöntöttük, és átadtuk a számukra összeállított két tanulmánykötetet.

Debrecen város önkormányzata az október 23. alkalmából tartott ünnepi közgyűlésén Csokonai-díjjal tüntette ki a sokoldalú képzőművészt, Tamus István főiskolai docent, aki szintén betöltötte 60. életévét.

A tanév végén, június 6-án több száz egykori Kántus-tag, tanítvány és tisztelő körében, meglepetés-találkozón köszöntöttük a 70 éves Berkesi Sándor tanár-kar-nagy urat, egyetemünk oktatóját. Isten éltesse jubiláns tanárainkat!

A hallgatói közösségek egymásra találásának fontos eseményei zajlottak ebben a tanévben. A szeptemberi évkezdő csendes napokon minden szak hallgatói nagyon jól felkészült és tapasztalt meghívott szakemberekkel találkozhattak, beszélgethettek, előadásokat hallgathattak, akik jó impulzusokkal formálták a hallgatók hivatásképét. Hétfő esti akadémiai istentiszteleteinken sokan, sokszínű zenei szolgálatot végeztek. Advent idején jó hangulatú foglalkoztató, ajándékkészítő rendezvényt szerveztek hallgatóink az Immánuel Otthonból érkező gyermekek és szüleik számára.

Január 22-én a Díszteremben került sor a Magyar Kultúra napja megünneplésére. A Csákbérenyi-Nagy Miklósné dr. intézetvezető által összeállított színvonalas műsor a megyei és városi kulturális intézmények vezetőinek jelenlétében hangzott el.

Március 15-ei megemlékezésünk (március 13-án) a Díszteremben volt, amelyen a hitéleti és a nem hitéleti szakos hallgatók közül negyvenöt fő szerepelt. Köszönetet mondok Szikszai Andrea és Porcs Mária hallgatók szervező munkájáért.

A böjti időben készítették elő és a húsvéti ünneplést segítette a *Márk dráma* interaktív bibliai színdarab elmélyült és elgondolkodtató előadása. Köszönöm Hodossiné Sugár Éva felkészítő munkáját.

A Lenc-telepi új, debreceni református templom nagypénteki televíziós istentiszteletén, április 18-án dr. Kiss Csaba tanár-karnagy vezényelte a diákjainkat is magába foglaló kórust.

Április 26-án Jótékonyági Sport- és Kézműves Napot tartott a diákság. A hallgatók a tiszafüredi Bán Zsigmond Református Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda javára szerveztek gyűjtést. A nap végén tartós élelmiszert, pénzügyi adományt, valamint az óvodás gyermekek kreativitását fejlesztő játékokat adtak át az intézmény igazgatójának. Illesse köszönet a felelősöket, Szilágyi Tímea és Gyatyel Péter hallgatókat az ötletért és a megvalósításért.

Folyamatos kapcsolatban állunk a debreceni büntetés-végrehajtási intézettel, ahová legációba is mehetnek a hallgatók, május 4-én pedig a Tiszalöki Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben tizenkét hallgató prédikált és végezte az úrvacsoraosztás szolgálatát.

Fontosabb tanulmányi és versenyeredményeink a tanévben:

1. A kecskeméti XXII. Szendrei János matematika versenyen a DRHE tanító szakos csapata ötödik lett, az egyéni versenyben Bazsa Celesztin Márk hatodik helyezést ért el. A matematika műveltségi területesek egyéni versenyén Szőke Szilvia harmadik helyezett lett.
2. Jenei Péter a Jedlik Ányos pre-doktori ösztöndíjat nyerte el a 2013/14-es tanévre;
3. Szerdi András PhD hallgató és Hurja Bettina VI. éves hallgató a Nemzeti Kiválóság Program ösztöndíjasa volt.

A tanév során látogatást tett és előadást tartott egyetemünkön Gerrit M. Neven kampeni professzor, Friedrich Weber braunschweigi püspök, az Európai Protestáns Egyházak Közösségének elnöke, Michael Welker heidelbergi professzor, aki előadást tartott és részt vett a *Mi történik az úrvacsorában?* című könyvének bemutatóján, amelyet Gaál Botond professzor és Petró László lelképásztor ültetett át magyarra. Több napig voltak a vendégeink One Ho Park és Sung Kuh Chung dél-koreai professzorok, valamint Hans Schwarz regensburgi professzor. Partnerkapcsolat kezdeményezéséért jött Debrecenbe David Smith professzor a Dallasi Baptista Egyetemről. Januárban Atlantából látogatott el hozzánk egy hallgatói csoport.

A törökországi Izmirben Szirmai Erika és Kőszeghy Attila tanárok vezetésével egy kisebb hallgatói csoport tevékenykedett az Erasmus Intenzív Program éves projektalálkozóján, melyen a Kastalia Network tagjaként vett részt több nemzet felsőoktatási intézménye.

Április 23–27. között vendégünk volt a holland Protestantse Theologische Universiteit (PThU) hallgatói-oktatói küldöttsége.

Doktori Iskolánkban sikeresen védtek meg doktori értekezéseiket Bernáthné Somogyi Márta és Rácsok Gabriella okleveles református lelkipásztorok, honosított doktori oklevelet kapott dr. Jacob J. T. Doedens, dr. Ferencz Árpád adjunktus pedig sikeres habilitációs vizsgát tett.

A személyi változásokra és az új alkalmazásokra térve bejelentem, hogy

1. A 2014–2017 közötti rectori ciklusra az egyetem szenátusa újra megválasztotta a jelenlegi rektort, aki múlt héten vette át Áder János köztársasági elnöktől kinevezését.
2. A Szenátus dr. Berek Sándor főiskolai docenst megbízta 2014. augusztus 1-jétől 2015. július 31-éig a Társadalomtudományi Tanszék vezetésével.
3. A Szenátus dr. Bodó Sára egyetemi docenst megbízta 2014. augusztus 1-jétől 2017. július 31-éig a Gyakorlati Teológiai Tanszék vezetésével.
4. A Szenátus dr. Kiss Csaba Mártont főiskolai docensnek választotta a Művészeti Tanszékre 2014. szeptember 1-jétől, határozatlan időre.
5. A Szenátus döntése alapján dr. Kmeczkó Szilárd főiskolai docens a következő tanévtől a Természettudományi Tanszék vezetőjeként folytatja oktatói munkáját.
6. A Szenátus 2015 februárjáig meghosszabbította dr. Molnár János egyetemi docens igazgatói megbízatását a Teológiai Szakkönyvtár élén.
7. A Szenátus meghosszabbította Szegeczkiné Máté Éva Edina intézményi Erasmus koordinátor megbízatását.
8. A Szenátus meghosszabbította Elekes Nóra minőségügyi referensi megbízatását.
9. Bejelentem, hogy dr. Fazakas Sándor egyetemi tanár június 1-jétől augusztus 31-éig Németországban folytatja kutatómunkáját az Alexander von Humboldt Alapítvány ösztöndíjával.
10. Az egyetem rektora alkotói szabadságot engedélyezett a 2014/2015-ös tanév őszi félévére dr. Gaál-Szabó Péter főiskolai docens számára.
11. Együtt érző szívvel hirdetem, hogy életének 79. évében elhunyt Szálkay Andrásné Györfy Judit zongoratanár, a jogelőd főiskola egykori oktatója. Temetése római katolikus szertartás szerint július 3-án

12 órakor lesz a debreceni Köztemetőben. A Gyászoló Családnak egyetemünk közössége nevében vigasztalódást és a feltámadás reményességét kívánjuk!

12. A Hallgatói Önkormányzat megválasztotta az új diákvezetőket. Szeniornak Püski Gábort, hitéleti esküdtfelügyelőnek Keresztyén Károlyt, nem hitéleti esküdtfelügyelői tisztre pedig újra Csermely Gábor hallgatót választotta az ifjúság. Áldást kérek felelősségteljes munkájukra!

A mögöttünk lévő rektori ciklusra visszatekintve, hálás vagyok mindazoknak, akik segítettek intézményvezetői munkámat. Köszönöm dr. Kustár Zoltán általános rektorhelyettes és Pinczésné dr. Palásthy Ildikó oktatási rektorhelyettes sokirányú tevékenységét, a négy intézetvezető: Bodó Sára, Csákyberényi-Nagy Miklósné, Baráth Béla és Vitéz Ferenc hűséges munkáját, Elekes Nóra rektori hivatalvezető, Ivánné dr. Mecsei Ilona jogtanácsos, Mészárosné Karácsony Irma gazdasági vezető és Csikós Judit tanulmányi osztályvezető, valamint munkatársaik segítségét. Köszönetet mondok egyetemünk tanszékvezetőinek, bizottsági elnökeinek és minden oktatójának intézményünk fejlődéséért végzett erőfeszítéseikért. Ugyanígy köszönöm a Hallgatói Önkormányzat tagjainak és vezetőinek éves munkáját, a jubileumi évben kapott minden segítséget.

Intézményünk egész közössége nevében köszönök el Németi Istvánné Varga Ilonától, a Tanulmányi Osztály előadójától, aki a KEVIÉP-től érkezett a Debreceni Tanítóképző Főiskolára. 1980. március 1-ején a Testnevelési Tanszéken kezdte munkáját, hogy az évtizedek alatt oktatók sorának segítsen és sok száz hallgató ügyes-bajos dolgait, tanulmányi ügyeit segítse jó mederben tartani. Szeretettel köszönjük az intézményért végzett munkáját és kívánjuk, hogy Isten áldja meg nyugdíjas éveit!

Intézményünk nevében köszöntöm Bodoki Zoltán tanár urat, a Természet-tudományi Tanszék leköszönő vezetőjét, aki ezzel a tanévvel nyugdíjba vonul. Bodoki tanár úr a Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Karának mérnök-tanári szakán megszerzett ismereteit főként a technika tantárgy oktatásában kamatoztatta nappali és levelező képzésben, a technika szakkollégisták speciális tantárgyainak oktatásában, illetve a műveltségterületi képzésben. Több periódusban látott el csoportpatronusi teendőket. 2014. augusztus 16-án lesz 35 éve annak, hogy intézményünkben és annak jogelődjeiben oktató munkát végez. Köszönetet mondok szolgálatkészségéért és a tanszéki költözködésekben végzett lelkiismeretes munkájáért. Isten áldja meg Tanár Úr nyugdíjas éveit!

Intézményünk nevében tisztelettel mondok köszönetet dr. Fürj Zoltán főiskolai tanár úrnak, a Társadalomtudományi Tanszék vezetőjének, aki ezzel a tanévvel nyugdíjba vonul. Fürj Zoltán a Debreceni Agrártudományi Egyetemen kezdte oktatói pályáját. 1994-ben – felkérésre – pályázta meg a Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola főigazgatói állását, amelynek elnyerésével 1994-től 2001-ig

két ciklusban vezette az intézményt, 2006-tól 2010-ig pedig rektorhelyettesként szervezte az intézmény tudományos életét. Sikeres és eredményes vezetői évei után így írt a jelenről: „Intézményvezetői megbízatásom letelte után újult erővel fordultam az oktatás felé, nagy örömet jelentett a hallgatókkal való újratalálkozás, a velük való foglalkozás számomra. Az oktatói munka mellett egyre intenzívebben foglalkoztam oktatási anyagok készítésével, tudományos tevékenységgel.” Most, amikor ez az intenzív korszak lezárul, köszönjük mindazt, amit a református tanítóképzésért és intézményünkért tett! Kívánjuk, hogy unokákkal is gyarapodó, szerető családjá körében Isten tartsa meg jó egészségben, szellemi frissességben és áldja meg Tanár Úr nyugdíjas éveit!

Vida Máté szeniornak és Lovász Márton hitéleti esküdtfelügyelőnek hálásan köszönöm, hogy önzetlenül, nagy felelősségtudattal és odaadóan végezték munkájukat a diáktársakra figyelve, és az intézmény jó hírnevének öregbítése érdekében. Nélkülük sokkal nehezebb lett volna megrendezni a 475-ös évforduló jubileumi rendezvényeit, nem ment volna olyan gördülékenyen az intézményrészek összeköltöztetésének fáradságos feladata, de nem tudta nélkülözni őket a Református Egység Fesztivál sem. Remélem, hogy mindkettőjüknek életre szóló élmény marad a diákvezetői időszak. Kívánom, hogy azt tartsák meg ebből, ami őket is építette, teherbíró szolgatárssá érlelte és lelki-szellemi növekedésüket szolgálta. Azt viszont tudom, hogy fáradozásuk semmiképpen sem volt hiábavaló, s életüknek, munkájuknak egy darabja itt marad, jó példával szolgálva a hallgatótársaknak.

Minden kedves vendégünknek köszönöm a türelmét és a figyelmét. Ezennel a Debreceni Református Hittudományi Egyetem 476. tanévét bezárom.

Dr. Fekete Károly, PhD, dr. habil.,
a DRHE rektora

Transzcendens etűd

II. ESEMÉNYNAPTÁR

ESEMÉNYNAPTÁR – A 2013/2014-ES TANÉV FŐBB TÖRTÉNESEI –

2013. augusztus 9. és szeptember 3. között került sor az egyetem két telephelyének összevonására, és ennek jegyében a Péterfia 1–7. szám alól a nem hitéleti szakos intézetek, tanszékek, oktatási helyszínek és irodák átköltöztetésére a Kálvin tér 16. alá. A 2013/2014-es tanév így közös helyszínen, a Református Ókollégiumban zajlott. Ez az elhelyezés még csak ideiglenes; a volt főiskola egységei az Ókollégium felújítását követően, 2015 nyarán foglalhatják majd el véglegesnek szánt helyeiket.
2013. augusztus 23-án dr. Gaál Botond (Dogmatikai Tanszék) *Reformátori örökségünk a magyar kultúrában* címmel tartott előadást Debrecenben, a Biokémikusok Nemzetközi Konferenciáján (DEOEC)

2013. szeptember 1-én a Debreceni Református Kollégium volt az országos közoktatási tanévnyitó házigazdája. Az évnyitóhoz kapcsolódóan dr. Fekete Károly rektor tárgyalásokat folytatott Balog Zoltán miniszterrel és Maruzsa Zoltán helyettes államtitkárral a hallgatói létszámokról, valamint a képzési területeken intézményünk előtt megnyíló új lehetőségekről.
2013. szeptember 7-én dr. Fekete Károly (Gyakorlati Teológiai Tanszék) *450 éves a Heidelbergi Káté* címmel tartott előadást a Szilágysági Egyházmegye lelkesztéstületi értekezletén Szilágynagyfalun (Románia).
2013. szeptember 8-án, délután 15 órától tartotta egyetemünk az ünnepi tanévnyitó közgyűlését a Nagytemplomban. Az igehirdetés szolgálatát Vad Zsigmond, a Debreceni Egyházmegye esperese végezte.
2013. szeptember 14-én jubileumi diplomaosztó ünnepség keretében egyetemünk jogelőd intézményeiben végzett egykori hallgatók vehették át gránit- (2 fő), rubin- (11 fő), vas- (49 fő), gyémánt- (23 fő) vagy aranydiplomájukat (33 fő). Összesen 10 lelkészt és 108 tanítót köszöntött dr. Bölskei Gusztáv püspök és dr. Fekete Károly rektor a Felnőttképzési Központ által szervezett ünnepségen.
- Szeptember 16–17. között rendeztük meg *Hivatás & Hitvallás* címmel a szemeszterkezdő csendes napokat. Ez alkalomból számos vendégelőadó tartott előadást, melyek az egyes szakok és műveltségi területek szerint kialakított csoportokban zajlottak. A főelőadást dr. Balázs Géza nyelvészprofesszor (ELTE) tartotta *Egy magyar értelmiségi a 21. században* címmel. Az érdeklődő hallgatók közelebbről megismerkedhettek az Egyetemi Gyülekezet

- életével, illetve közös filmnézésen és zenés áhítatokon vehettek részt. A csendes napokat istentisztelettel zártuk a Kollégium Oratóriumában.
2013. szeptember 21-én dr. Fekete Károly (Gyakorlati Teológiai Tanszék) *A Heidelbergi Káté gondviseléstana* címmel tartott előadást a Békési Egyházmegye presbiteri konferenciáján Füzesgyarmaton.
2013. szeptember 23-án, az akadémiai istentisztelet után családi ünnepségen köszöntötte egyetemünk dr. Peres Imre professzort és dr. Marjovszky Tibor egyetemi docent 60. születésnapjuk alkalmából, melynek részeként dr. Fekete Károly rektor átnyújtotta a köszöntésükre összeállított ünnepi kötetek tiszteletpéldányait. Az ünnepséget dr. Bölcskei Gusztáv püspök is megtisztelte jelenlétével.
2013. szeptember 27-én dr. Vitéz Ferenc (Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék) *Kortárs műalkotások – történelmi környezetben* címmel tartott előadást az In memoriam Molnár Mátyás – emlékkonferencián, Vaján, a Vay Ádám Múzeumban.
2013. szeptember 28-án a Debreceni Református Kollégium fennállásának 475. évfordulója alkalmából megrendezett jubileumi nap keretében hálaadó istentiszteletre került sor a Nagytemplomban. Az istentiszteleten és a jubileumi nap programjain az egyházkerület gyülekezeteinek és a Kollégium testvérintézményeinek a képviselői vettek részt.
2013. szeptember 30. és október 2. között dr. Hodossy-Takács Előd (Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék) *A bűn realitásától a kegyelem megtapasztalásáig* címmel tartott lelkesztőtovábbképző tanfolyamot.

2013. október 1-én került sor dr. Peres Imre (Újszövetségi Tanszék) vezetésével a Patmosz Kutatóintézet idei első házi hallgatói konferenciájára.
2013. október 2-án dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék) *Christian Mission to the Jews in Central Europe in the 1840s'. From Jerusalem to Budapest: Jews and Christians Reliving the Apostolic Times* címmel, míg október 9-én *Communism as a quasi-religion: a Central European case* címmel tartott külföldi alkotói szabadsága keretében előadást Edinburghban (New College, Edinburgh University, Faculty of Divinity, Edinburgh, Skócia).
2013. október 9–11-én a Protestantse Theologische Universiteitről (Amsterdam – Groningen – Utrecht, Hollandia) a Szociáletikai és Egyházzociológiai Tanszék meghívására egyetemünkre látogatott és előadásokat tartott dr. Gerrit M. Neven teológiai professzor, egyetemünk díszdoktora.
2013. október 17-én megrendezésre került a Doktorandusz Kollégium VIII. ülése. Előadással Fazakas László, Szabó László, Szabadi István, Jenei Péter, Póti Eduárd János, Pótor János és Steiner József készültek.
2013. október 14–18-án dr. Baráth Béla Levente (Egyháztörténeti Tanszék) az ERASMUS oktatói mobilitási program keretében Nagyváradon a Partiumi

- Keresztény Egyetemen (Universitatea Creştină Partium, Románia) tartott vendégelőadásokat.
2013. október 15–16-án a Dogmatikai Tanszék meghívására egyetemünkre látogatott intézményünk díszdoktora, dr. Michael Welker, a heidelbergi egyetem teológiai fakultásának rendszeres teológiai professzora. Október 15-én Welker professzor előadásokat tartott, majd 16-án *Mi történik az úrvacsorában?* című könyvének bemutatójára került sor. A kötet a Hatvani István Teológiai Kutatóintézet gondozásában jelent meg, magyar nyelvre dr. Gaál Botond (Dogmatikai Tanszék) és Petró László fordították.
2013. október 23-án Debrecen város önkormányzata az 1956-os forradalom emlékére megtartott ünnepi közgyűlésén Csokonai-díjjal tüntette ki Tamus István főiskolai docenst (Művészeti Tanszék), egyetemünk művésztanárát 60. születésnapja alkalmából.
2013. október 24-én hirdettük ki a szeptemberben kiírt hallgatói fotópályázat eredményeit.
2013. október 25-én dr. Gaál Botond (Dogmatikai Tanszék) *Munkácsy Krisztusa* címmel tartott előadást a Debreceni Egyetem Professzori Klubjának estjén a Déri Múzeumban.

2013. november 4–8-án dr. Gaál-Szabó Péter (Idegen Nyelvi Tanszék) az ERASMUS oktatói mobilitási program keretében a Valladolidi Egyetemen (Universidad de Valladolid, Spanyolország) tartott vendégelőadásokat.
2013. november 5-én sor került dr. Peres Imre (Újszövetségi Tanszék) vezetésével a Patmosz Kutatóintézet idei második házi, hallgatói konferenciájára.
2013. november 6-án dr. Fekete Károly (Gyakorlati Teológiai Tanszék) *A Heidelbergi Káté jelentősége ma* címmel tartott előadást a Komáromi Egyházmegye presbiteri konferenciáján Zsigárdon (Žihárec, Szlovákia).
2013. november 7-én került sor intézményünkben Somogyi Márta lelkésznő nyilvános doktori disputájára. Somogyi Márta a fokozatszerzési eljárást sikeresen, *magna cum laude* eredménnyel zárta le.
2013. november 8–9-én dr. Fekete Károly rektor és dr. Kustár Zoltán rektorhelyettes tartott előadás-sorozatot a Debrecen-Nagyerdei Gyülekezetben a Heidelbergi Káté története és mai üzenete témájában. A sorozatot november 10-én, vasárnap dr. Fekete Károly igei szolgálata zárta.
2013. november 9-én, a Hallgatói Önkormányzat szervezésében került megrendezésre a *Holnap hajnalig... énekeljétek az Úrnak* című rendezvény, amelyen több színes és változatos program futott párhuzamosan. A rendezvényen határainkon túlról érkezett keresztyén együttesek is felléptek.
2013. november 10-én a Földesi Református Gyülekezet egyházmegyei presbiteri konferenciát szervezett, melyre előadóként Németh Áron (Őszövetségi

- Tanszék) és dr. Gyimóthy Gergely (Természettudományi Tanszék) kapott felkérést. Az előadók a teremtésvédelem témakörében biblikus és gyakorlati szempontok alapján osztották meg gondolataikat a jelenlévőkkel.
2013. november 11–16-án dr. Bodó Sára (Gyakorlati Teológiai Tanszék) ERASMUS oktatói mobilitási program keretében Kolozsváron a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen (Universitatea Babeş-Bolyai, Cluj-Napoca, Románia) tartott vendégelőadásokat.
2013. november 12-én dr. Kókai Nagy Viktor (Újszövetségi Tanszék) *A napkeleti bölcsek története* címmel tartott előadást a Budapest-Északi Református Egyházmegye Belvárosi Lelkészkerület tanulmányi napján, a Budapest-Angyalföldi Református Egyházközségben.
2013. november 16-án dr. Baráth Béla Levente (Egyháztörténeti Tanszék) *A reformáció meggyökerezése hazánkban* címmel tartott előadást a Debreceni Református Egyházmegye presbiteri szövetségének konferenciáján.
2013. november 20-án egyetemünk nyílt napot tartott valamennyi szak tekintetében.
2013. november 21-én a Debreceni Református Kollégium fennállásának 475. évfordulója alkalmából 10 órától egyetemünk díszdoktoravató közgyűlés keretében díszdoktorai sorába fogadta az alábbi hazai és nemzetközi kiválóságokat: dr. Stewart Jay Brown egyháztörténész professzort (Edinburgh), dr. Hans-Anton Drewes Barth-kutatót (Basel), dr. Imre László irodalomtörténész professzort (Debrecen), Koncsol László író, irodalomkritikust, volt egyházkerületi főgondnokot (Pozsony), dr. Ulrich J. Körtner etika-professzort (Bécs), dr. Gottfried Wilhelm Lochert, a Svájci Református Egyházszövetség elnökét, a GEKE társelnökét (Bern), dr. Pap Gézát, a Romániai Református Egyház Zsinatának lelkeszi ügyvezető elnökét, volt püspököt (Kolozsvár), dr. Jerry Pillay rendszeres teológiai professzort, a Református Egyházak Világközösségének elnökét (Farrarmere), dr. Ritoók Zsigmond professzort, az Ókortudományi Társaság egykori vezetőjét (Budapest) és dr. Herman J. Selderhuis egyháztörténész professzort, Kálvin-kutatót, a Refo500 igazgatóját (Hasselt). Új díszdoktoraink délután 15 órától, a Magyar Tudomány Ünnepe országos rendezvényorozathoz kapcsolódóan az *Elkötelezettség, hit, tudás / Commitment, Belief, Knowledge in scientific and public life* című tudományos szimpóziumon tartották meg székfoglaló előadásait.
2013. november 25-én került megrendezésre a IX. Doktorandusz Kollégium, amellyel a 2013. november 30-án, Budapesten szervezett DOSZ-HTO éves konferenciára szánt előadásainkat mutathatták be a doktoranduszok.
2013. november 26-án dr. Peres Imre (Újszövetségi Tanszék) vezetésével a Patmosz Kutatóintézet idei harmadik házi konferenciáját rendezte meg, melyen az alábbi előadások hangzottak el: dr. Hubai Péter: *Apokaliptikus mitológia Mária evangéliumában*; *A lélek fölemelkedése*; dr. Bekő István: *Lukács*

külön anyagának eszkatológiája; dr. Peres Imre: *A Bárány menyasszonya a Jelenések könyvében*; Pótor János: *A jeruzsálemi szeretetközösség eszkatológiai orientációja*; dr. Szopó Ferenc: *Újszövetség és eszkatológia (könyvismertetés)*.

2013. november 29-én a Szociáletikai és Egyházsociológiai Tanszék meghívására a GEKE elnöke, dr. Friedrich Weber professzor, a Braunschweigi Tartományi Egyház püspöke (Németország) látogatott egyetemünkre és tartott vendégelőadásokat.

2013. december 3-án került sor egyetemünkön Rácsok Gabriella lelkész női nyilvános doktori disputájára. Rácsok Gabriella a fokozatszerzési eljárást sikeresen, *magna cum laude* eredménnyel zárta.

2013. december 3-án az Ifjúság Szakmai Társaság Alapítvány egy, az Európai Bizottság által támogatott projekt keretében kereste fel intézményünk ifjúságsegítő hallgatóit. A Pedagógia és Pszichológia Tanszék által szervezett programon dr. Nagy Ádám és Böröcz Livia, az ELTE oktatói vezetésével non-formális módszerekkel dolgoztak fel ifjúságot érintő kérdéseket.

2013. december 4-én este került megtartásra *NEM Csendes éj* címmel a hitéleti szakos hallgatók hagyományos Mikulás-estje.

2013. december 9–13-án Tamus István (Művészeti Tanszék) és Tamusné Molnár Viktória (Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék) az ERASMUS oktatói mobilitási program keretében a Partiumi Keresztény Egyetemen (Universitatea Creştină Partium, Oradea/Nagyvárad, Románia) tartott vendégelőadásokat.

2013. december 11-én dr. Kustár Zoltán (Őszösvetségi Tanszék) Alsóbereckiben, a Zempléni Református Egyházmegye lelkésztestületi értekezletén tartott előadást az Ézs 9,1–6 üzenetéről az advent és a karácsony összefüggésében *Az Ézs 8,23–9,6 magyarázata. Exegetikai megfontolások* címmel.

2013. december 16-án tartottuk karácsonyi kibocsátó istentiszteletünket a Díszteremben. Igét dr. Gaál Sándor esperes, egyetemi docens (Missziói és Felekezettudományi Tanszék) hirdetett.

2013. december 17-én, délután 17 órakor dr. Fekete Károly rektor nyitotta meg Varga Nándor grafikus-építész kiállítását az egyetem rajztermében. Az alkotó a debreceni Református Általános Iskola növendéke volt. Építészként részt vett Debrecenben a Szent András templom feltárásában, az ezzel kapcsolatos makettezésben, installálásban, miként a Nagytemplom melletti üvegpiramis és betlehemes kialakításában is. Képzőművészként megrajzolta és akvarellben megfestette az egykori haranglábat, illetve a Nagytemplom számos részletét.

2013. december 17-én, délután 18 órától a Díszteremben, intézményi hagyományainkhoz híven, a kántor szak és az ének–zene műveltségi terület hallgatói karácsonyi hangversenyt adtak. A hangversenyen, melyet dr. Fekete Károly rektor rövid meditációja előzött meg, az oktatók alkalmi kórusa is színpadra lépett. Az együttlélet közös munkatársi vacsora zárta.
2013. december 18-án, a Nagytemplomban a Kántus koncertjével zárult a Debreceni Református Kollégium fennállásának 475. évfordulójára meghirdetett emlékév. A rendezvény díszvendége, Áder János köztársasági elnök ünnepi köszöntő beszéddel tisztelte meg az eseményt.

2014. január 8-án dr. Fekete Károly (Gyakorlati Teológiai Tanszék) *A Heidelbergi Káté jelentősége ma* címmel előadást tartott a Zilahi Egyházmegye lelkész-értekezletén Zilahon (Zaláu, Románia).
2014. január 10-én Atlantából (USA), a Columbia Seminary-ról érkezett egyetemünkre teológus hallgatók egy csoportja. Vendégeink beszélgetést folytattak a szekularizáció és fundamentalizmus témakörében kollégáinkkal és egyetemünk hitéleti szakos hallgatóival.
2014. január 15-én dr. Fekete Károly (Gyakorlati Teológiai Tanszék) *A HK időszerepessége* címmel előadást tartott Győrben, a Pápai Egyházmegye lelkészto-vábbképző tanfolyamán.
2014. január 22-én, a Magyar Kultúra Napja alkalmából, délelőtt 10 órától a város, a megye és az egyetem vezetői közösen megkoszorúzták a Péterfia utca 1–7. szám előtt Kölcsey Ferenc szobrát. A koszorúzás után a jelenlévők a Református Kollégium Dísztermébe vonultak át. Itt dr. Vitéz Ferenc intézetvezető köszöntő szavakat mondott, majd a megyei és városi kulturális intézmények vezetőinek jelenlétében, Csákberényi-Nagy Miklósné dr. intézetvezető rendezésében, egyetemünk oktatói és hallgatói rövid műsort adtak.
2014. január 29-én egyetemünk nyílt napot tartott a nem hitéleti szakok iránt érdeklődő középiskolás diákok számára.

2014. február 3-ától 11-éig látogatást tett egyetemünkön a Szöuli Presbiteriánus Teológiai Szeminárium korábbi professzora, a Koreai Presbiteriánus Egyház (PCK) egyik szöuli gyülekezetének vezető lelkésze, dr. Park One Ho és kedves felesége. Dr. Park, aki a csendes nap keretében előadást tartott a dél-koreai reformátusságról, kezdeményezte Szöul, Richmond és Debrecen együttműködését a valláspedagógiai képzés területén.

2014. február 4-én dr. Fekete Károly (Gyakorlati Teológiai Tanszék) *Milyen a jó igehirdetés?* címmel előadást tartott a Hajdúvidéki Egyházmegye lelkésztestületi értekezletén Berekfürdön.
2014. február 5-én nyílt nap volt a hitéleti szakokon, nagyszámú érdeklődő részvételével.
2014. február 6-án sor került a félévkezdő csendes napra, melynek vezéregyje a Péld 20,29 volt. Délelőtt dr. Bölcskei Gusztáv püspök osztotta meg tapasztalatait a hallgatósággal, délután pedig több oktatónk részvételével kerekasztal-beszélgetés zajlott. A napot, melyet több könyvbemutató, valamint dr. Park One Ho előadása gazdagított, Bölcskei Gusztáv igei szolgálata, s végül vidám táncház zárta.
2014. február 14-én nagy érdeklődés mellett egy újabb nyílt napra került sor egyetemünkön.
2014. február 19-én dr. Kustár Zoltán (Ószövetségi Tanszék) előadást tartott Berekfürdön, a református templomban a gyülekezet tagjai előtt *Miért és hogyan olvassam a Bibliát?* címmel.
2014. február 22-én dr. Hodossy-Takács Előd (Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék) *Biblia és a bor* címmel előadást tartott, dr. Hörcsik Richárd (Egyháztörténeti Tanszék) pedig *A reformátusok és a szőlészet-borászat kapcsolata* címmel köszöntő beszédet mondott a Kárpát-medencei Református Borászok és Szőlészek Fórumán Sárospatakon.
2014. február 24-én dr. Nagy Zoltán (Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék) *A virtuális zaklatás veszélyei az online korban – a net okszerű felhasználása a fiatal korosztályban* címmel előadást tartott a *Gyermekeink a neten – tudatos internethasználatról szülőknek, pedagógusoknak* című szakmai fórumon Debrecenben, a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatalban.
2014. február 28-án a Magyar Pszichológiai Társaság Kelet-magyarországi Tagozata egyetemünkkel közösen rendezte meg a Díszteremben a Pszichológia Napját. A *Pszichológiai metszetek az iskola világából* című konferencia szervezésében részt vettek és egyetemünket előadóként is képviselték: Pinczésné dr. Palásthy Ildikó, Kathyné Mogyoróssy Anita (Pedagógia és Pszichológia Tanszék), Fülekine Joó Anikó (Felnőttképzési Központ), Szirmai Erika és Kőszeghy Attila (Idegen Nyelvi Tanszék).

2014. március 5-én került sor a Református Kollégium Dísztermében az *Ifj. dr. Varga Zsigmond emlékülés*re a Magyar Holokauszt Emlékév alkalmából, a Civil Alap által meghirdetett és sikeresen elnyert pályázat keretében. A pályázat címe: *Ifj. dr. Varga Zsigmond mártír teológus nyomában – teológiatörténeti adalékok felkutatása a náciizmus és a holokauszt idejéből*. Az emlékülésen dr. Bölcskei Gusztáv püspök hirdette az igét, majd a

Magyar Holokauszt Emlékév alkalmából kiírt teológiatörténeti pályatétel nyilvános meghirdetése (dr. Kustár Zoltán, Ószövetségi Tanszék) előtt az alábbi előadások hangzottak el: dr. Baráth Béla Levente (Egyháztörténeti Tanszék): *Ifj. dr. Varga Zsigmond emlékének ápolása (1944–2014)*; dr. Fekete Károly (Gyakorlati Teológiai Tanszék): *Ifj. dr. Varga Zsigmond mártírteológus*; dr. Hodossy-Takács Előd (Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék): *Id. Dr. Varga Zsigmond professzor, mint fia emlékének első ápolója*. A rendezvényt ifj. dr. Varga Zsigmond emléktáblájának megkoszorúzása zárta a Református Kollégium lépcsőházában.

- 2014. március 5-én Bereczki Lajos és Pető Attila baptista lelkipásztorok kíséretében egyetemünkre látogatott dr. Darrel Hathcock, a Dallasi Baptista Egyetem (USA) képviselője, aki előkészítő megbeszélést folytatott dr. Fekete Károly rektorral dr. David Smith, a dallasi egyetem igazgatójának áprilisi látogatásával kapcsolatban.
- 2014. március 6-án dr. Peres Imre (Újszövetségi Tanszék) *Weisheitssprüche in der Grabinschriften* címmel előadást tartott külföldi alkotói szabadsága keretében a Zürichi Egyetem Teológiai Fakultásán (Svájc).
- 2014. március 8-án dr. Fazakas Sándor (Szociáletikai és Egyházzociológiai Tanszék) „*Arme habt ihr allezeit bei euch!*“ *Soziale Verantwortung von Kirche und Staat in Europa* címmel nyitóelőadást tartott az Osteuropa Tagung der Landeskirche Kurhessen-Waldeck, *Barmherzigkeit – ja und? Die soziale Verantwortung von Kirche und Staat in Europa* című rendezvényen Marburgban (Németország).
- 2014. március 12-én este a Vojtina Bábszínházban, a telefonos lelkisegély-szolgálat 25 éves jubileuma alkalmából bemutatták dr. Kálmánchey Albert pszichiáter *Kell neked egy Werther?* című minidrááját. A főszerepben egyetemünk lelkész szakos hallgatója, Káposztás Gábor nyújtott színvonalas alakítást. Az előadást követő kerekasztal-beszélgetés témája az öngyilkosság volt, melyen dr. Fekete Károly rektor és dr. Bodó Sára (Gyakorlati Teológiai Tanszék) vettek részt.
- 2014. március 13-án, a Díszteremben tartották meg egyetemünk hallgatói a március 15-ei megemlékezést, amelyen a hitéleti és a nem hitéleti szakos hallgatók közül negyvenöt fő szerepelt. A színvonalas ünnepség szervezői Szikszai Andrea és Porcs Mária hallgatók voltak.
- 2014. március 16–29-én a törökországi Izmirben Szirmai Erika és Kőszeghy Attila (Idegen Nyelvi Tanszék) vezetésével a Kastalia Network tagjaként a DRHE egy kisebb hallgatói csoportja vett részt az Erasmus Intenzív Program éves projekttalálkozóján.
- 2014. március 26-án dr. Peres Imre (Újszövetségi Tanszék) *Anthropologische Aspekte der Grabinschriften* címmel előadást tartott külföldi alkotói szabadsága keretében a Zürichi Egyetem Teológiai Fakultásán (Svájc).

2014. március 28-án Pinczésné dr. Palásthy Ildikó (Pedagógia és Pszichológia Tanszék) *A Debreceni Református Hittudományi Egyetem részvétele a SZAKTÁRNET-ben* címmel szakmai beszámolót tartott a TÁMOP-4.1.2.B.2-13/1-2013-0009 *Szakmai szolgáltató és kutatást támogató regionális hálózatok a pedagógusképzésért az Észak-alföldi régióban (SZAKTÁRNET)* című pályázat nyitókonferenciáján a Debreceni Egyetemen.
2014. március 30-án a III. évfolyamos hitéleti szakos hallgatók kiszállására került sor a Debrecen-Szabadságtelepi Gyülekezetben. Az igehirdetés szolgálatát dr. Kustár Zoltán (Őszövetségi Tanszék) végezte.
2014. március 31-én a MAB akkreditációs Látogató Bizottsága helyszíni látogatást tett egyetemünkön, és lefolytatta a hitéleti szakok, valamint az intézmény akkreditációja kapcsán a szükséges ellenőrzéseket.

2014. április 3-án dr. Kustár Zoltán (Őszövetségi Tanszék) *A keresztség és annak őszövetségi előzményei*, valamint *Az úrvacsora és annak őszövetségi előzményei* címmel tartott előadásokat a XIX. Nőszövetségi Bibliaiskolán, Berekfürdőn.
2014. április 4-én dr. Gaál Botond (Dogmatikai Tanszék) *A sákramentumok lényege* címmel tartott előadást a XIX. Nőszövetségi Bibliaiskolán, Berekfürdőn.
2014. április 7-én dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék) *Christ is proclaimed to Christians? The Impact of Scottish Evangelicalism on Hungarian Theology. Piety and Praxis (1841–1945)* címmel tartott előadást külföldi alkotói szabadsága keretében Szöulban a Presbyterian University and Theological Seminary vendégként. (Koreai Köztársaság).
2014. április 8–9-én a DRHE hallgatói nagy sikerrel adták elő a *Márk dráma* interaktív bibliai színdarabot, amely modern formában, interaktív módon, de a bibliai beszámolóhoz hűen mutatta be Jézus életét és az evangélium üzenetét. A hallgatók felkészítője és a színdarab rendezője Hodossiné Sugár Éva volt.
2014. április 10-én a Díszteremben került sor a húsvéti kibocsátó istentiszteletre. Az igehirdetés szolgálatát Katona Gyula, a Békési Református Egyházmegye esperese végezte.
2014. április 12–18. között Németh Áron (Őszövetségi Tanszék) *Bibliatanulmányok Nehémiás könyvéről* címmel előadás-sorozatot tartott az 55. Európai Magyar Evangéliumi Ifjúsági Konferencián Burbach/Holzhausenben (Németország).
2014. április 14-én dr. Gaál Botond (Dogmatikai Tanszék) *Munkácsy Krisztusa* címmel előadást tartott a Pedagógusok Városi Köre előtt a Református Kollégium Kálvin termében.

2014. április 15-én Tamus István *Átváltozások – Pályakép* című kiállításának megnyitójára került sor Nagyváradon (Oradea, Románia), a Partiumi Keresztény Egyetemen.
2014. április 17-én dr. Gaál Botond (Dogmatikai Tanszék) *A Húsvét örömuzenete* címmel előadást tartott a Debreceni Professzori Klub húsvéti ünnepségén.
2014. április 18–25-én dr. Csillag Andrea (Idegen Nyelvi Tanszék) az ERASMUS oktatói mobilitási program keretében a Koppenhágai Egyetemen (University College Copenhagen, Dánia) vendégelőadásokat tartott.
2014. április 24-én dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék) külföldi alkotói szabadsága keretében *Critical Remarks on the State of Religions and Religious Studies in Hungary* címmel előadást tartott Szöulban a Presbyterian University and Theological Seminary vendégeként (Koreai Köztársaság).
2014. április 18-án, Debrecen új, Lenc-telepi református templomában a tévé által is közvetített, nagypénteki istentiszteleten dr. Kiss Csaba főiskolai docens (Művészeti Tanszék) vezényelte azt a diákokból álló kórust, amelynek egyetemünk hallgatói is a tagjai voltak.
2014. április 23–27. között a hollandiai Protestantse Theologische Universiteit hallgatókból és oktatókból álló küldöttsége volt intézményünk vendége. A csoport diákjainkkal és oktatóinkkal együtt közös konferencián cserélt eszmét és ismerkedett városunkkal, valamint a tiszántúli régióval. A rendezvény hazai szervezője dr. Hodossy-Takács Előd (Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék) volt.
2014. április 23–25. között egyetemünk vendége volt dr. Hans Schwarz, a regensburgi egyetem protestáns vallástanárképző intézetének professzora, az intézmény díszdoktora, aki a Dogmatikai Tanszék meghívására az Erasmus oktatói mobilitás keretében, a Doktorandusz Kollégium rendezvényén tartott előadásokat.
2014. április 24-én került megrendezésre a DRHE Tehetségnapja. Ebben az évben rendezvényünk országos és nemzetközi konzultációkhoz kapcsolódott: a Tehetségnap keretében közös konferenciát szerveztünk a hollandiai Protestantse Theologische Universiteit (PThU, Amsterdam/Groningen), a Doktoranduszok Országos Szövetségének Hittudományi Osztálya, valamint a DRHE Doktorandusz Önkormányzatának közreműködésével. A konferenciát megelőző napon, előrendezvényként nyilvános beszélgetésre került sor, *Miért érdemes?* címmel. Dr. Hodossy-Takács Előd (Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék), az intézményi TDT elnöke dr. Kozma Tamás professzorral, a Debreceni Egyetem professor emeritusával járta körül a témát.
2014. április 24-én valósult meg a Doktorandusz Kollégium X. ülése, melyen egyetemünk doktoranduszai és a kutatómunka iránt érdeklődő hallgatói tartottak előadásokat. A jubileumi ülésnek a Doktoranduszok Országos Szövetségének Hittudomány Osztálya, valamint a hollandiai PThU

- (Amsterdam/Groningen) teológiai egyetem, mint társszervezők, valamint dr. Gaál Botond professzor mellett dr. Hans Schwarz professzor, egyetemünk díszdoktorának (Regensburg, Németország) előadása országos és nemzetközi keretet adott. A Doktorandusz Kollégium szervesen illeszkedett a DRHE Tehetségnapjához, hiszen a tudományművelést népszerűsítette diákok által diákoknak.
2014. április 24-én ünnepi egyetemi közgyűlés helyszíne volt a Díszterem, ahol egyetemünk Bernáthné Somogyi Márta és Rácsok Gabriella okleveles református lelképásztorokat a hittudományok doktorává avatta, valamint átadta a honosító doktori oklevelet dr. Jacob J. T. Doedensnek, a Sárospataki Református Teológiai Akadémia adjunktusának.
2014. április 24-én dr. Fekete Károly rektor dr. David Smith professzorral folytatott tárgyalást a Dallasi Baptista Egyetem (USA) és a DRHE közötti lehetséges együttműködésről. A keretszerződés szövegét intézményünk Szenátusa június 17-én fogadta el.
2014. április 24-én dr. Kustár Zoltán (Őszövetségi Tanszék) a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon a Revideált Újfordítású Biblia (2014) bemutatóján kerekasztal-beszélgetésen vett részt. A beszélgetés a revízió munkafolyamatáról és legfontosabb eredményeiről zajlott.
2014. április 24-én dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék) *Critical Remarks on the State of Religions and Religious Studies in Hungary* címmel előadást tartott Szöulban (Koreai Köztársaság) a National University Vallástudományi Tanszéke vendégeként.
2014. április 25-én dr. Peres Imre (Újszövetségi Tanszék) vezetésével a Patmosz Kutatóintézet idei negyedik házi, hallgatói konferenciáját rendezte meg.
2014. április 26-án a Hallgatói Önkormányzat Jótékonysági Sport- és Kézműves Napot tartott, melynek keretében a hallgatók a tiszafüredi Bán Zsigmond Református Általános Iskola és Óvoda javára szerveztek gyűjtést. A sportrendezvényekkel, közös főzéssel, hangulatos beszélgetésekkel tarkított nap végén tartós élelmiszert, pénzadományt, valamint az óvodás gyermekek kreativitását fejlesztő játékokat adtak át az intézmény igazgatójának. A rendezvény és a gyűjtés fő szervezői Szilágyi Tímea és Gyatyel Péter hallgatók voltak.
2014. április 26-án dr. Peres Imre (Újszövetségi Tanszék) szervezésében sor került egyetemünkön arra a Patmosz-konferenciára, melyen a hallgatókból szerveződött kutatói csoport adott elő az újszövetségi eszkatológia és a Jelenések könyve témájában.
2014. április 29-én, a Díszteremben került sor egész napos, *Scientia ac Educatio* című tudományos intézményi konferenciánkra. Dr. Fekete Károly rektor igei köszöntője és megnyitója után az alábbi előadások hangzottak el: dr. Kókai Nagy Viktor: *Zsidó vallás az Újszövetség korában*; dr. Kmeczkó Szilárd: *A véletlen természete – Polányiánus szemmel*; dr. Vitéz Ferenc:

Holló László rajznoteszei. *Lábjegyzetek a Holló-életműhöz*; Tamusné Molnár Viktória: *Oktatás és művészet kapcsolata bölcész életutakban a 20. század első felében*; dr. Eged Alice: *A Centrumpárt önfelosztásának története a német historiográfia tükrében*; dr. Goda Éva: *Könyvtáros képzésünk 50 éve*; Szabóné Fodor Adrienne: *A zenei közösségekben való részvétel társadalmi előnyei*; dr. Nagy Zoltán: *Az online kommunikáció térnyerésének veszélyei a digitális bennszülöttek körében*; dr. Csillag Andrea: *A moralitás és immoralitás metaforái az orosz nyelvben*. Az előadásokat jó hangulatú szakmai beszélgetések kísérték. A rendezvény levezető elnökei dr. Gaál Botond, a Tudományos és Művészeti Bizottság elnöke, valamint dr. Kiss Csaba, a bizottság tagja volt.

- 2014. május 1-4-én a III. évfolyamos hitéleti szakos hallgatók Kőszegen és környékén tartották meg dr. Hodossi Sándor (Gyakorlati Teológiai Tanszék) és dr. Kustár Zoltán (Őszösvetségi Tanszék) évfolyamfelelősök vezetésével évfolyam-kirándulásukat.
- 2014. május 4-én a Tiszaöldi Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben dr. Hodossy-Takács Előd vezetésével (Bibliai Teológiai Tanszék) 12 hallgató hirdette az ígét és végezte az úrvacsoraosztás szolgálatát.
- 2014. május 8–11-én az *Ifj. dr. Varga Zsigmond mártír teológus nyomában – teológiatörténeti adalékok felkutatása a náciizmus és a holokauszt idejéből* című pályázat keretében sor került arra az utazószemináriumra, amelyen 14 hitéleti szakos hallgató dr. Baráth Béla Levente (Egyháztörténeti Tanszék), a szeminárium vezetője, valamint dr. Fekete Károly (Gyakorlati Teológiai Tanszék) és dr. Kustár Zoltán (Őszösvetségi Tanszék) vezetésével járta végig Varga Zsigmond mártírságának főbb állomásait. A budapesti zsidóság szenvedéseinek fővárosi helyszínei után Bécsbe érkezett a csapat. A bécsi magyar gyülekezet templomában, Varga Zsigmond egykori szolgálati helyén dr. Fekete Károly igehirdetésével tartottak hálaadó istentiszteletet, és megkoszorúzták Varga Zsigmond emléktábláját, majd meglátogatták a mauthauseni koncentrációs táborát és annak guseni altáborát, ahol a le-tartóztatott ifjú teológus raboskodott, és végül életét veszítette. Útközben a szeminárium résztvevői szóban ismertették a mártírság témáját és az ifj. dr. Varga Zsigmond életművét feldolgozó írásait.
- 2014. május 8-án dr. Ferencz Árpád (Szociáletikai és Egyházzociológiai Tanszék) *Az Isten mém a modern darwinizmus kontextusában* címmel előadást tartott az EHE Jesenius Kutatóközpontjában.
- 2014. május 12–16-án dr. Ferencz Árpád (Szociáletikai és Egyházzociológiai Tanszék) az ERASMUS oktatói mobilitási program keretében a Bécsi Egyetem (Ausztria) Protestáns Teológiai Fakultásán tartott vendégelőadást.

- sokat *Ethik der Dankbarkeit im Kontext der Postmoderne* és *Der königliche Mensch Christologie und Anthropologie bei Karl Barth* címmel.
2014. május 12-én dr. Kustár Zoltán (Ószövetségi Tanszék) előadást tartott Berekfürdőn a Megbékélés Házában a Svájci–Magyar Lelkésznök Konferenciáján *Nők és a nők helyzete az Ószövetségben* címmel.
2014. május 14-én Tamus István (Művészeti Tanszék) *A kalligráfia* címmel tartott előadást és vezetett foglalkozást a 2014. május 10–21. között megrendezett *Cseresznyevirágzás – IV. Hajdú-Bihar Megyei Japán Napok* rendezvényén, Hajdúnánáson.
2014. május 17-én dr. Kovács Ábrahám (Dogmatikai Tanszék) külföldi alkotói szabadsága keretében *A Remedy of the World: An Eschatological Dimension of a Quasi-religion. Communism and its Application in Central Europe* címmel előadást tartott Szöulban (Koreai Köztársaság) a Presbyterian University and Theological Seminary vendégeként.
2014. május 18-án Heidelbergben (Németország) volt Nagy Zsuzsanna Eszter lelkész szakos hallgató vizsga-istentisztelete. Az alkalom az ERASMUS szakmai gyakorlat keretében megvalósult segédlelkészi év kiemelt eseménye volt, melynek révén az egyetemünk és az MRE Zsinata a szórvány-magyarság helyzetét és misszióját hivatott szolgálni. Az istentiszteleten egyetemünket dr. Fekete Károly rektor és dr. Kustár Zoltán rektorhelyettes képviselte.
2014. május 19–23-án Magyarics Tamásné (Idegen Nyelvi Tanszék) az ERASMUS oktatói mobilitási program keretében a Valladolidi Egyetemen (Spanyolország) tartott vendégelőadásokat.
2014. május 22-én dr. Peres Imre (Újszövetségi Tanszék) külföldi alkotói szabadsága keretében *Über die Seele nach dem Tod* címmel előadást tartott a Zürichi Egyetem Teológiai Fakultásán (Svájc).
2014. május 26–30-án Kőszeghy Attila (Idegen Nyelvi Tanszék) az ERASMUS oktatói mobilitási program keretében vendégelőadásokat tartott az Instituto Politécnico de Beja-n (Portugália).
2014. május 29-én, a Mennybemenetel Ünnepeén tartott pünkösdi kibocsátó istentiszteleten a Nagytemplomban az ígét dr. Kustár Zoltán rektorhelyettes (Ószövetségi Tanszék) hirdette.

2014. június 1-ején dr. Marjovszky Tibor (Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék) *Lélek, Pünkösöd, látható és láthatatlan* címmel előadást tartott a Szatmári Egyházmegye lelkésztestületi értekezletén, Csengerben.
2014. június 4-én került sor dr. Ferencz Árpád adjunktus (Szociáletikai és Egyházzsociológiai Tanszék) habilitációs vizsgájára és az ahhoz kapcsolódó tudományos és tantermi előadásokra. Ferencz Árpád a habilitációs cselekményeket kiváló eredménnyel teljesítette.

2014. június 6-án több mint kétszáz egykori Kántus-tag, tanítvány és tisztelő körében, meglepetés-találkozón köszöntöttük a 70 éves Berkesi Sándor Liszt-díjas karnagyot, egyetemünk oktatóját, az egyházkerület zenei igazgatóját. A találkozón rendkívüli Kántus-próbára, majd a Nagytemplomban zártkörű hangversenyre került sor a jubiláns vezényletével, valamint a jelenlévő volt tanítványok és kórustagok részvételével. A napot a Kollégium tápintézetében közös vacsora és beszélgetés zárta. Az eseményt Balog Zoltán miniszter, valamint dr. Bölcskei Gusztáv és Csomós József püspökök is megtisztelték jelenlétükkel.
2014. június 28-án került sor egyetemünk évzáró, diplomaosztó közgyűlésére. Az ígehirdetés szolgálatát Derencsényi István főjegyző, püspökhelyettes végezte.

2014. július 7–12. között *Differenciált oktatás, felzárkóztatás és tehetségápolás a közoktatásban* címmel került sor a XXII. Bolyai Nyári Akadémia erdélyi tanítók számára szervezett továbbképzésére Szovátán (Románia) a Teleki Oktatási Központban. A szakmai program kidolgozására és megvalósítására egyetemünk Felnőttképzési Központja kapott ebben az évben is felkérést. Oktatóink közül a rendezvényen Csákberényi-Nagy Miklósné dr. *A kognitív funkciók fejlesztésének tantárgy-pedagógiai megfontolásai*, valamint *A beszéd-, írás-, olvasáskészség differenciált fejlesztése* címmel tartott előadásokat.
2014. július 30–31-én a DRHE hallgatói részére dr. Gyimóthy Gergely (Természettudományi Tanszék) tiszai vizitúrárt vezetett. A résztvevők a Tiszaölvi holtág megtekintése után a Tiszaölvi–Tiszaeszlár–Tiszaölvi távolságot eveztek le, miközben megfigyelték és tanulmányozták a folyó élővilágát.

2014. augusztus 16-án, 15 órától a Klub Rádióban (Hetes Stúdió) a sajtópia helyzetéről folytatott kerekasztal beszélgetésen részt vett dr. Nagy Zoltán (Kommunikáció és Médiatudományi Tanszék). Az adást 2014. augusztus 17-én, 12.00 órától ismételték meg.

III. TUDOMÁNYOS, MŰVÉSZETI ÉS SZAKMAI-KÖZÉLETI TEVÉKENYSÉG

OKTATÓINK TUDOMÁNYOS, MŰVÉSZETI ALKOTÓMUNKÁJA ÉS SZAKMAI-KÖZÉLETI TEVÉKENYSÉGE

Balog Margit

Újszövetségi Tanszék, nyelvtanár

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Újszövetség és eszkatológia. Tanulmánykötet Peres Imre tiszteletére, 60. születésnapja alkalmából (Acta Theologica Debrecinensis 4). Debrecen, DRHE, 2013, ISSN: 2062-6045, ISBN: 978-963-8429-76-6, pp. 348. (társszerkesztő: Kókai Nagy Viktor)

Egyéb:

PERES IMRE: *The History of the Reformed Church in Bratislava*. Bratislava, Cirkevný zbor Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku, 2013, ISBN: 978-80-971465-4-2, pp. 14. (fordítás)

Dr. Baráth Béla Levente, PhD, dr. habil.

Egyháztörténeti Tanszék, egyetemi docens

Könyvfejezetek:

Egyházszervezet és politika. A református egyház szervezeti felépítésének és állami kapcsolatainak áttekintése Magyarországon az 1881/82. évi debreceni alkotmányozó zsinatot megelőző időszakban. In: Balog Margit – Kókai Nagy Viktor (szerk.): *Újszövetség és eszkatológia. Tanulmánykötet Peres Imre tiszteletére, 60. születésnapja alkalmából* (Acta Theologica Debrecinensis 4). Debrecen, DRHE, 2013, 297–320.

A Tiszántúli Református Egyházkerület és a tiszántúli régió fejlődése az 1910-es években. In: Vladár Gábor – Szabó Előd (szerk.): „Isten Fia magának egy kiválasztott gyülekezetet gyűjt egybe”. Ünnepi kötet dr. Márkus Mihály püspök-professzor 70. születésnapja tiszteletére. H. n., Pápai Református Teológiai Akadémia, 2013, 11–15.

Tankönyv, jegyzet:

Schleiermacher és a romantikus teológia. In: Dienes Dénes (szerk.): *A felvilágosodás és ami utána következett* (Vezérfonal az egyháztörténet tanulmányozásához 3; Sárospataki Teológiai Műhely 6). Sárospatak, Hernád Kiadó, 2013, 89–93.

A német protestáns egyházi unió. In: Dienes Dénes (szerk.): *A felvilágosodás és ami utána következett* (Vezérfonal az egyháztörténet tanulmányozásához 3; Sárospataki Teológiai Műhely 6). Sárospatak, Hernád Kiadó, 2013, 103–107.

A belmisszió Németországban. In: Dienes Dénes (szerk.): *A felvilágosodás és ami utána következett* (Vezérfonal az egyháztörténet tanulmányozásához 3; Sárospataki Teológiai Műhely 6). Sárospatak, Hernád Kiadó, 2013, 109–118.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Mediárium – felelős szerkesztő

Orando et laborando. A Debreceni Református Hittudományi Egyetem évkönyve
– szerkesztőbizottsági tag

Kiadványok a DRK fennállásának 475. évfordulója tiszteletére – a könyvsorozat szerkesztőbizottságának tagja

ID. DR. VARGA ZSIGMOND: *A Krisztus szolgálatában megdicsőült ifj. dr. Varga Zsigmond okleveles református lelkész emlékezete* – az emlékfüzet digitálizálása és cd-n való sokszorosítása

Tudományos ismeretterjesztés:

450 éve halt meg Kálvin János. In: Képes Kálvin Kalendárium 2014. A Magyarországi Református Egyház Évkönyve. Budapest, Kálvin Kiadó, 2013, 52–53.

A 450 éves Heidelbergi Káté – Bevezetés a Heidelbergi Káté keletkezésébe és hazai történetébe. In: Mucsi András (szerk.): „Magvetés”. Református Konferencia, Békés – Előadások (2008–2013). Dévaványa, Békési Református Egyházközség, 2013, 175–180.

Egyebek:

Opponensi vélemény Tóth Levente: Református egyház és nemesség Udvarhelyszéken (16–19. század) című doktori értekezéséről. Református Szemle 106 (2013/1), 111–114.

Bernáthné Somogyi Márta laudációja. Református Tiszántúl 22 (2014/2), 22–23.

Dr. Berek Sándor, PhD

Társadalomtudományi Tanszék, főiskolai docens

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Mediárium – szerkesztőbizottsági tag

Folyóiratismertetés, recenzió:

Az új Mediárium. Lícium Médiaportál, 2014. február 25., http://www.licium.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=6178&Itemid=72
= *Megjelent az új Mediárium.* Tiszántúli Református Egyházkerület honlapja, 2014. február 25., <http://www.ttre.hu/hirek/intezmeny/megjelent-az-uj-mediarium>. = *Az új Mediárium.* 2014. február 25., <http://reformatus.hu/mutat/9280/>

Mediárium. Főnix 14 (2014/1), 4.

Csákberényi-Nagy Miklósné dr.

Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék, tanszékvezető főiskolai docens

Tanulmány:

Interaktív tábla az anyanyelvi tantárgy-pedagógia oktatásában. In: Takács Márta (szerk.): Az Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kara VII. nemzetközi tudományos konferenciája előadásainak gyűjteménye. Szabadka, 2013, 401–423.

Konferencia-előadás:

Interaktív tábla az anyanyelvi tantárgy-pedagógia oktatásában. Motiváció – figyelem – fegyelem, nemzetközi tudományos konferencia. Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka (Subotica, Szerbia), 2013. október 4–5.

Dr. Csillag Andrea, PhD

Idegen Nyelvi Tanszék, tanszékvezető főiskolai docens

Tanulmányok:

Mit tanulhatunk a fiatalok nyelvéből? A be- igekötő kognitív szemantikai elemzése néhány újabb keletű példa alapján. Képzés és gyakorlat 11 (2013/1–4), http://trainingandpractice.hu/?q=hu/kepzes_es_gyakorlat/content/1425172953.

Teaching Idioms – Using a Cognitive Linguistic Approach. Caiet de Semiotica 23–24 (2012–2013), 27–32.

Konferencia-előadások:

English, Russian and Hungarian Metaphors of Morality. Third International Conference on English Language and Literatures in English (ELLE), Universitatea Crestina Partium/Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárad (Oradea, Románia), 2013. szeptember. 13–14.

A moralitás és immoralitás metaforái az orosz nyelvben. Scientia ac Educatio, tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2014. április 29.

Dr. Eged Alice

Idegen Nyelvi Tanszék, főiskolai docens

Konferencia-előadások:

Adalékok Erich Kästner pályafutásához. XVII. Apáczai-napok, nemzetközi tudományos konferencia, Nyugat-magyarországi Egyetem, Apáczai Csere János Kar, Győr, 2013. október 15.

Kirekesztőből kirekesztett. A Centrum Párt szerepe a weimari iskolakompromisszumtól az 1933-as konkordátumig. Kirekesztés – idegenség – másság, nemzetközi tudományos konferencia, ETHOSZ Tudományos Egyesület – Pécs-Baranyai Értelmiségi Egyesület, Pécs, 2014. április 3–4.

A Centrumpárt önfeloszlatásának története a német historiográfia tükrében. Scientia ac Educatio, tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2014. április 29.

Dr. Fazakas Sándor, PhD, dr. habil.

Szociálétikai és Egyházszociológiai Tanszék, egyetemi tanár

Könyvfejezetek:

Protestantische Identität und gesellschaftliche Gestaltungsaufgabe. Europäische Integration und „soziales Europa“ als Herausforderungen des ungarischen Protestantismus. In: T. Jähnichen – T. Meireis – J. Rehm et al. (Hg.): Soziales Europa? (Jahrbuch Sozialer Protestantismus 7). Gütersloh, Gütersloher Verlagshaus, 2014, 227–245.

Weltgestaltung als stille Konfrontation mit der Wirklichkeit? Ungarische Erfahrungen. In: U. Link-Wieczorek (Hg.): Reich Gottes und Weltgestaltung. Überlegungen für eine Theologie im 21. Jahrhundert (Neukirchener Theologie). Neukirchen-Vluyn, Neukirchener Verlagsgesellschaft, 2013, 84–87.

A jótékony megszakítás reményében... Krisztus áldozatára való emlékezés eszkatológiai meghatározottsága és a kiengesztelődés társadalmi realitása. In: Balog Margit – Kókai Nagy Viktor (szerk.): Újszövetség és eszkatológia. Tanulmánykötet Peres Imre tiszteletére, 60. születésnapja alkalmából (Acta Theologica Debrecinensis 4). Debrecen, DRHE, 2013, 239–254.

A szabadság hitvallása. Néhány szempont a IV. parancsolat értelmezéséhez és etikai relevanciájához. In: Hodossy-Takács Előd (szerk.): A tíz Ige. Tanulmánykötet Marjovszky Tibor tiszteletére 60. születésnapja alkalmából (Acta Theologica Debrecinensis 5). Debrecen, DRHE, 2013, 69–80.

Bármi elhangozhat? Az igehirdetés felelőssége. In: Szabó Lajos (szerk.): Homiletika ökumenikus palettán. Együttgondolkodó előadások az igehirdetésről. Budapest, Luther Kiadó, 2013, 53–67.

Tanulmányok:

Pflicht. Das ethische Stichwort. ZEE 58 (2014/2), 136–139.

Die reformierte Kirche in der Übergangsgesellschaft Ungarns. Religion & Gesellschaft in Ost und West 42 (2014/1), 18–20.

Identität(en) zwischen Universalismus und Partikularismus. Europa in der Krise – Anmerkungen aus mittelosteuropäischer Perspektive. ZEE 57 (2013/4), 282–288.

Merre tart az ökumené a jubileumok idején? 40 éves a Leuenbergi Konkordátum. Theologiai Szemle 56 (2013/4), 246–250.

Konferencia-előadások:

Opfer und schuldig zugleich? Schuldverstrickungen der Kirche(n) in historischen und sozialen Interaktionszusammenhang. Opfernarrative in der Vergangenheit und in der Gegenwart, nemzetközi konferencia, Andrassy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem, Budapest, 2013. október 4.

Die Aufarbeitung der Vergangenheit. Erinnerungskultur in einer Post-Konflikt-Gesellschaft. CEEPUS Network: Ethik und Politik in europäischen Kontext, Katolícka univerzita v Ružomberku – Teologická fakulta v Košiciach, Inštitút aplikovanej etiky prof. Alexandra Spesza, Kassa (Košice, Szlovákia), 2013. október 22–24.

Opfer und Schuldig zugleich? Verstrickung der Kirche(n) im historischen und sozialen Schuldzusammenhängen. CEEPUS Network: Ethik und Politik in europäischen Kontext, Katolícka univerzita v Ružomberku – Teologická fakulta v Košiciach, Inštitút aplikovanej etiky prof. Alexandra Spesza, Kassa (Košice, Szlovákia), 2013. október 22–24.

Versöhnung oder Aufarbeitung? CEEPUS Network: Ethik und Politik in europäischen Kontext, Katolícka univerzita v Ružomberku – Teologická fakulta v Košiciach, Inštitút aplikovanej etiky prof. Alexandra Spesza, Kassa (Košice, Szlovákia), 2013. október 22–24.

„A boszorkányfattyak vízbe fojtassanak?...” A méltatlan élet fogalmának teológiai kritikája, avagy van-e az emberi életnél magasabb rendű érték? Az erőszak reprezentációi – a tettesek, az áldozatok és a szemlélők narratívái, interdiszciplináris workshop, DE, Debrecen, 2014. február 7.

Opfer und schuldig zugleich? Schuldverstrickungen der Kirche(n) in historischen und sozialen Interaktionszusammenhang. Christentum, Zivilgesellschaft und das Erbe des Kommunismus – Erfahrungen und Herausforderungen aus Bulgarisch-Ostdeutscher Perspektive, nemzetközi tudományos konferencia, Szófiai Ohridi Szent Kelemen Egyetem, Teológiai Kar, Szófia (София, Bulgária), 2014. április 25.

A múltra való emlékezés mint a megbékélés alapja – elvi és teológiai szempontok. Emlékezés – megbékélés – megújulás, konferencia az első világháború 100 éves évfordulója, a holokauszt emlékévé és a kelet-közép-európai rendszer-

váltások 25 éves évfordulója alkalmából, MEÖT Szociáletikai Bizottság –
DC Rendszeres Teológiai Szekció, Budapest, 2014. május 7.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Zeitschrift für Evangelische Ethik – szerkesztő és kiadói bizottsági tag

Igazság és Élet – felelős szerkesztő és kiadó

Studia Theologica Debrecinensis – szerkesztőbizottsági tag

Igehirdetések, meditációk:

*Amire igazán szükségünk lesz... Igetanulmány a Filippi 4,10–13(.14–20) alapján
Újév első napjára.* Igazság és Élet 8 (2014/1), 5–13.

Állomások a hit útján. Keresztelési iget tanulmány 1Kor 13,11 alapján. Igazság és Élet
8 (2014/1), 118–120.

Fátyol Zoltán

Művészeti Tanszék, művésztanár

Kiállítások:

Hajdúböszörmény – 50. Hajdúsági Nemzetközi Művésztelep kiállítása, 2013. július

Derecske – Grafikai Művésztelep, zárókiállítás, 2013. július

Vámospércs – Vámospércsi Művésztelep, zárókiállítás, 2013. augusztus

Zilah (Zaláu, Románia) – Muza Fest, debreceni művészek kiállítása, 2013. október

Hódmezővásárhely – 60. Vásárhelyi Őszi Tárlat, 2013. október

Szentendre – Négy Elem, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének
(MAOE) kiállítása, 2013. október

Kiskőrös, Petőfi Múzeum – Grafikusművészek Ajtosi Dürer Egyesületének (GADE)
kiállítása, 2014. február

Debrecen – Tavaszi Tárlat, 2014. március

Balatonfüred, Arácsi Népház és Kiállítóház – Grafikusművészek Ajtosi Dürer
Egyesületének (GADE) kiállítása, 2014. május

Nagykároly (Carei, Románia), Károlyi kastély – debreceni alkotóművészek kiállí-
tása, 2014. május

Dr. Fekete Károly, PhD, dr. habil.

Gyakorlati Teológiai Tanszék, egyetemi tanár

Könyv:

Őrállók és örökhagyók. Műalkotások a Debreceni Református Kollégiumban. Debrecen, 2013, ISBN: 978-963-9322-19-6, pp. 188. (társszerző: Barcza János)

Könyvfejezetek:

A feltámadás és az örökélet reménysége. A HK 57–58. kérdés–feleletének magyarázata. In: Balog Margit – Kókai Nagy Viktor (szerk.): Újszövetség és eszkatológia. Tanulmánykötet Peres Imre tiszteletére, 60. születésnapja alkalmából (Acta Theologica Debrecinensis 4). Debrecen, DRHE, 2013, 255–264.

A Tízparancsolat üzenetei a Heidelbergi Káté szerint. In: Hodossy-Takács Előd (szerk.): A tíz Ige. Tanulmánykötet Marjovszky Tibor tiszteletére, 60. születésnapja alkalmából (Acta Theologica Debrecinensis 5). Debrecen, DRHE, 2013, 169–223.

A Heidelbergi Káté teológiai jelentősége és mai aktualitása. In: Fekete Károly – Ferencz Árpád (szerk.): Vigasztaló ismeret. Tanulmányok a Heidelbergi Káté teológiájáról. Budapest, Kálvin Kiadó, 2013, 7–12. = *A Heidelbergi Káté teológiai jelentősége és mai aktualitása.* Theologiai Szemle 56 (2013/4), 220–221.

A Heidelbergi Káté szerepe a felnőttképzésben. In: Fekete Károly – Ferencz Árpád (szerk.): Vigasztaló ismeret. Tanulmányok a Heidelbergi Káté teológiájáról. Budapest, Kálvin Kiadó, 2013, 127–151.

A kor és az igehirdetés kapcsolata. In: Szabó Lajos (szerk.): Homiletika ökumenikus palettán. Együttgondolkodó előadások az igehirdetésről. Budapest, Luther Kiadó, 2013, 91–114.

A hitvallási iratokra jellemző funkciók a Heidelbergi Kátében. In: Studia Doctorum Theologiae Protestantis 5. Jubileumi kötet a Heidelbergi Káté születésének 450. évfordulójára. Kolozsvár, 2014, 85–100.

Tankönyv, jegyzet:

A német protestánsok hitvalló egyháza és a barmeni hitvallás. In: Dienes Dénes (szerk.): A felvilágosodás és ami utána következett (Vezérfonal az egyháztörténet tanulmányozásához 3; Sárospataki Teológiai Műhely 6). Sárospatak, Hernád Kiadó, 2013, 125–138.

Könyvismertetés, recenzió:

A gyógyító szó kalandjai. In: Református Tiszántúl 21 (2013/2–3), 12.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Vigasztaló ismeret. Tanulmányok a Heidelbergi Káté teológiájáról. Budapest, Kálvin Kiadó, 2013, ISBN: 978-963-558-237-2, pp. 151. (társszerkesztő: Ferencz Árpád)

Tudományos ismeretterjesztés:

Szeretett nyelvünk és a szeretet nyelve. Mediárium 7 (2013/3-4), 63–67.

A Debreceni Református Kollégium és a Nagytemplom. Rubicon 24 (2013/11), 60–67.

Krisztus feltámadásának haszna a Heidelbergi Káté szerint. Református Tiszántúl 22 (2014/1), 2–4.

Debreceni teológus-mártírunk: ifj. dr. Varga Zsigmond. Református Tiszántúl 22 (2014/1), 10–12.

Kommentár a Confessio Vitium című dokumentumhoz. Református Tiszántúl 22 (2014/2), 8–12.

A Heidelbergi Káté üzenete ma. In: Szőnyi Levente (szerk.): Szilágysági Református Naptár 2014. Szilágylompért, Szilágysomlyói Református Egyházmegye, 2013, 45–47.

Igehirdetés, meditáció:

Az Istentől kapott mandátum felelősségével – Zsolt 101. Igazság és Élet 8 (2014/3), 438–445.

Megemlékezés, laudáció:

A DRHE új doktora: Szarka Miklós lelkipásztor. Református Tiszántúl 21 (2013/2–3), 9–10.

Szabó Andor lelkipásztor a Doktorok Kollégiuma aranygyűrűs teológiai doktora. Collegium Doctorum 10 (2014), 241–242.

Szarka Miklós lelkipásztor laudációja az „Év könyve díj” átadásán. Collegium Doctorum 10 (2014), 243–244.

Egyebek:

„Ó, Szent István, dicsértessék...”. Madarász Kathy Margit kiállításáról. Mediárium 7 (2013/3–4), 123–126.

Intézményi köszöntő Peres Imre professzornak. In: Balog Margit – Kókai Nagy Viktor (szerk.): Újszövetség és eszkatológia. Tanulmánykötet Peres Imre tiszteletére, 60. születésnapja alkalmából (Acta Theologica Debrecinensis 4). Debrecen, DRHE, 2013, 9–10.

Intézményi köszöntő Marjovszky Tibor professzornak. In: Hodossy-Takács Előd (szerk.): A tíz Ige. Tanulmánykötet Marjovszky Tibor tiszteletére, 60. születésnapja alkalmából (Acta Theologica Debrecinensis 5). Debrecen, DRHE, 2013, 9.

- Elnökségi beszámoló a Doktorok Kollégiuma 2013. évi működéséről.* Collegium Doctorum 10 (2014), 238–240.
- „Nem látszani, hanem lenni...”. Debreceni Főnix 14 (2014/1), 2.
- Meditatív, mély és gondolkodtató írások. Interjú.* Debreceni Főnix 14 (2014/2), 3.
- Ajánlás Szarka Miklós könyvéhez.* In: Szarka Miklós: *Lelkipásztor házaspárok kapcsolati konfliktusainak kezelése.* Budapest, Kálvin Kiadó, 2013. 9–11.
- Buzás Borbála: Egyedülálló kátémagyarázat. Interjú Fekete Károllyal.* Kálvincsillag 4 (2013), 60–63.
- Főtitkári beszámoló a DAB szak- és munkabizottságainak 2012. évi munkájáról.* Debreceni Szemle 21 (2013/4), 251–256.
- Mónus Béla (1943–2013).* Református Tiszántúl 21 (2013/4), 25–26.
- Megújulnak a Debreceni Református Kollégium intézményei.* Református Tiszántúl 21 (2013/4), 33.
- Elnökségi beszámoló a Doktorok Kollégiuma 2013. évi működéséről.* Collegium Doctorum 10 (2014), 238–240.
- Százéves az egyetemi rangú teológiai oktatás Debrecenben. Rectori tanévnyitó beszéd.* In: Kustár Zoltán (felelős szerk.): *Orando et laborando.* A Debreceni Református Hittudományi Egyetem évkönyve a 475. tanévről 2012/2013. Debrecen, DRHE, 2013, 15–19.
- A Heidelbergi Káté megszületése. Rectori tanévzáró beszéd.* In: Kustár Zoltán (felelős szerk.): *Orando et laborando.* A Debreceni Református Hittudományi Egyetem évkönyve a 475. tanévről 2012/2013. Debrecen, DRHE, 2013, 49–56. = Református Tiszántúl 21 (2013/2–3), 32–35.

Dr. Ferencz Árpád, PhD, dr. habil.

Szociál-etikai és Egyházzsociológiai Tanszék, egyetemi adjunktus

Könyvfejezetek:

- Sötétségből a világosságra? Karl Barth eszkatológiai megközelítése a Göttingeni Dogmatikában.* In: Balog Margit – Kókai Nagy Viktor (szerk.): *Újszövetség és eszkatológia.* Tanulmánykötet Peres Imre tiszteletére, 60. születésnapja alkalmából (Acta Theologica Debrecinensis 4). Debrecen, DRHE, 2013, 265–278.
- Ne ölj! A hatodik parancsolat a magától értetődő és a magyarázatra szoruló imperatívusz feszültségében.* In: Hodossy-Takács Előd (szerk.): *A tíz Ige.* Tanulmánykötet Marjovszky Tibor tiszteletére, 60. születésnapja alkalmából (Acta Theologica Debrecinensis 5). DRHE, 2013, 93–109.
- A Heidelbergi Káté dogmatikai kézikönyv, vagy keresztyén életre vezérlő kalauz?* In: Fekete Károly – Ferencz Árpád (szerk.): *Vigasztaló ismeret.* Tanulmányok

a Heidelbergi Káté teológiájáról. Budapest, Kálvin János Kiadó, 2013, 87–104.

Tanulmányok:

Die Ethik des Heidelberger Katechismus als Grundlage und Richtlinie für moralische Urteilsbildung heute. Amt und Gemeinde 63 (2013/4), 647–658.

A Heidelbergi Káté, mint mai erkölcsi ítéletalkotásunk alapja és zsinórmértéke? Confessio 37 (2013/3), 38–52.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Vigasztaló ismeret. Tanulmányok a Heidelbergi Káté teológiájáról. Budapest, Kálvin Kiadó, 2013, ISBN: 978-963-558-237-2, pp. 151. (társszerkesztő: Fekete Károly)

Igazság és Élet – szerkesztőbizottsági tag

Igehirdetés, meditáció:

A békeséget hozó Jó Pásztor: Igetanulmány a Húsvét utáni 2. Vasárnapra a Zsid. 13,20–21 alapján. Igazság és Élet 8 (2014/2), 232–242.

Dr. Fürj Zoltán, PhD

Társadalomtudományi Tanszék, tanszékvezető főiskolai tanár

Könyvfejezetek:

Educatia continuă si integrarea socială a grupurilor dezavantajate în Euroregiunea Bihor – Hajdú-Bihar. In: Szilágyi Györgyi – Flóra Gábor (szerk.): Felnőttképzés és társadalmi esélyegyenlőség a Bihor – Hajdú-Bihar Eurorégióban = *Educația adulților și egalitatea de șanse în Euroregiunea Bihor – Hajdú-Bihar.* Nagyvárad, Partium Kiadó, 2012, 43–78. (társszerzők: Flóra Gábor, Györbíró András, Szilágyi Györgyi)

Felnőttoktatás és társadalmi hátrány Románia és Magyarország határ menti régiójában. In: Szilágyi Györgyi – Flóra Gábor (szerk.): Felnőttképzés és társadalmi esélyegyenlőség a Bihor – Hajdú-Bihar Eurorégióban = *Educația adulților și egalitatea de șanse în Euroregiunea Bihor – Hajdú-Bihar.* Nagyvárad, Partium Kiadó, 2012, 79–108. (társszerzők: Flóra Gábor, Györbíró András, Szilágyi Györgyi)

Tanulmányok:

Az egyetem alapjait rakták le. Lícium, 2013. október 28
http://www.licium.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=5866&Itemid=71

Új oktatási struktúrák, szakmák, hivatások a 19. sz. második felében. Lícium Médiaportál, 2014. május 07.

<http://www.licium.hu/muvelodes/uj-oktatasi-strukturak-szakmak-hivatások-a-19.-sz.asodik-feleben.html>

Felnőttoktatás és szakképzés Magyarországon. http://adlearning.creathink.ro/uploads/publicari/92428_96630_Feln%C5%91ttoktat%C3%A1s%20%C3%A9s%20szakk%C3%A9pz%C3%A9s%20Magyarorsz%C3%A1gon%20HU.pdf (A tanulmány a Felnőtt- és szakképzési együttműködés a hátrányos helyzetű személyek munkaerő-piaci esélyeinek növeléséért a Bihar – Hajdú-Bihar Euró régióban című HURO projekt keretében készült.)

Könyvismertetés, recenzió:

Hogy ne múljon el nyomtalanul. Lícium Médiaportál, 2013. szeptember 10.
http://www.licium.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=5717&Itemid=72

Dr. Gaál Botond, PhD, dr. habil.

Dogmatikai Tanszék, tanszékvezető egyetemi tanár

Könyvfejezetek:

A Higgs-bozon üzenete a teológiának. In: Balog Margit – Kókai Nagy Viktor (szerk.): Újszövetség és eszkatológia. Tanulmánykötet Peres Imre tiszteletére, 60. születésnapja alkalmából (Acta Theologica Debrecinensis 4). Debrecen, DRHE, 2013, 279–288.

Fatelessness. A Christian Theologian's Perspective of a Nobel-Prize Winner Novel. In: M. Heesch – T. Kothmann – C. L. Nesson (eds.): Glaube und Denken. Sonderband 2014. Theologie im Spannungsfeld von Kirche und Politik – Theology in Engagement with Church and Politics. Hans Schwarz zum 75. Geburtstag – Hans Schwarz on the Occasion of his 75th Birthday. Frankfurt am Main, Peter Lang Edition, 2014, 511–518.

Tanulmányok:

Keresztyén örökség az európai tudományos gondolkodásban. In: Studia Theologica Debrecinensis 6 (2013/1), 9–20.

A debreceni egyetem díszudvarának panteonja. In: Gerundium. Egyetemtörténeti közlemények 4 (2013/1-2), 59–82.

A Higgs-részecske – teológus szemmel. Debreceni Szemle 21 (2013/4), 195–203.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Michael Welker: Mi történik az úrvacsorában? Debrecen, DRHE, Hatvani István Teológiai Kutatóközpont, 2013, ISBN: 978-963-8429-78-0, pp. 216. (Az Előszót írta: Gaál Botond, fordította: Gaál Botond és Petró László.)

Tudományos ismeretterjesztés:

Istenismeret és önismeret Kálvinnál. In: Képes Kálvin Kalendárium 2014. Kálvin János Kiadó, Budapest, 2013. 41–42.

Egyebek:

Beszámoló a DRHE Doktori Iskolájának működéséről a 2012/2013-as tanévben.
In: Kustár Zoltán (felelős szerk.): *Orando et laborando. A Debreceni Református Hittudományi Egyetem évkönyve a 475. tanévről, 2012/2013.* Debrecen, DRHE, 2013, 27–29.

Előszó. In: Michael Welker: *Mi történik az úrvacsorában?* Ford.: Gaál Botond és Petró László. Debrecen, Hatvani István Teológiai Kutatóközpont, DRHE, 2013. 15–17.

Emlékbeszéd Szénássy Barna matematika professzor születésének 100 éves évfordulóján. DE Matematikai Intézet, 2013. december 11.

Dr. Gaál-Szabó Péter, PhD

Idegen Nyelvi Tanszék, főiskolai docens

Tanulmányok:

Reinhold Niebuhr's Political Realism and Martin Luther King's Philosophy of Coercion. The Roundtable 2014.
http://www.theroundtable.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=14%3Amiscellaneous&catid=10%3Amiscellaneous&Itemid=2

Konferencia-előadások:

Reinhold Niebuhr's Political Realism and Martin Luther King's Philosophy of Coercion.
ELLE International Conference **English Language & Literatures in English**, Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárad (Oradea, Románia), 2013. szeptember 12–13.

The child has returned': Malcolm X, Pan-Africanism, and Interculturation. 10TH Biannual Conference of the Hungarian Association for American Studies (HAAS 10), PPKE, Budapest, 2014. május 30–31.

Dr. Gáborjáni Szabó Botond, PhD

Könyvtár Tanszék, főiskolai docens

Könyv:

Kazay Sámuel és a Debreceni Kollégium. Egy könyvgyűjtő patikus élete és gyűjteményének sorsa – fejezet a historia litteraria magyarországi történetéből. Debrecen, Tiszántúli Református Egyházkerületi Gyűjtemények, 2014, ISBN: 978-963-08-9552-1, pp. 498.

Dr. Hodossi Sándor, PhD

Gyakorlati Teológiai Tanszék, főiskolai docens

Konferencia-előadások:

175 éve született Kalocsa Róza, az első magyar diplomás tanítónő. Eötvös József és kora, nemzetközi konferencia, Eötvös József Főiskola, Baja, 2013. november 13.

Protestáns kollégium mint meghatározó élmények forrása a 20. századi magyar szépirodalomban. Egyetemi fokú óvodapedagógus- és tanítóképzés – Időszerű kérdések, tudományos ülészak, Babes-Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudomány Karának Szatmárnémeti Kihelyezett Tagozata, Szatmárnémeti (Satu Mare, Románia), 2014. május 9.

Dr. Hodossy-Takács Előd, PhD, dr. habil.

Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék, egyetemi docens

Könyvfejezetek:

Vaskori királyságok a Jordántól keletre: Ammón, Móáb, Edóm. In: Kőszeghy Miklós (szerk.): *Föld alatti Izrael. Az Ószövetség világának anyagi kultúrája.* Budapest, Sapientia Főiskola – L'Harmattan, 2014, 295–331.

Királyi alak és eszkatológia. In: Balog Margit – Kókai Nagy Viktor (szerk.): *Újszövetség és eszkatológia. Tanulmánykötet Peres Imre tiszteletére, 60. születésnapja alkalmából* (Acta Theologica Debrecinensis 4). Debrecen, DRHE, 2013, 11–25.

A szövetség tíz Igéje. In: Hodossy-Takács Előd (szerk.): *A tíz ige. Tanulmánykötet Marjovszky Tibor tiszteletére, 60 születésnapja alkalmából* (Acta Theologica Debrecinensis 5). Debrecen, DRHE, 2013, 11–21.

From Tribal Heritage to National Epic. In: Elod Hodossy-Takács – Leo J. Koffeman (Hrsg.): *Wichtige Wendepunkte – Pivotal Turns.* Leipzig, Evangelische Verlag, 2014, 45–56.

On the Battlefield and Beyond: the Reinterpretation of the Moabite-Israelite Encounters in 2Chronicles 20. In: József Zsengellér (szerk.): *Rewritten Bible after Fifty Years: Texts, Terms, or Techniques? A Last Dialogue with Geza Vermes* (JSJ Supp. 166). Leiden, Brill, 2014, 167–180.

Konferencia-előadások:

Bűnbánat és Isten előtti sírás. Doktorok Kollégiuma, Ószövetségi Szekció, Debrecen, 2013. augusztus 22.

Mindennapi élet és gazdálkodás a periferián: a vaskori Edóm és Móáb államai. Ökonómia/ökológia – II. Ókori Történeti Földrajz Konferencia, Pécsi Tudományegyetem Történettudományi Intézetének Ókortörténeti Tanszéke – Ókori Gazdaságtörténeti Kutatócsoport, Pécs, 2013. október 4.

Let her lie in your bosom. The topos of the elderly king in 1Kgs 1. David in Cultural Memory, nemzetközi tudományos konferencia, PPKE BTK, Történettudományi Doktori Iskola, Budapest, 2013. október 9.

Unity and Diversity or Unity in Diversity? A Case Study: the Acts of the Apostles. Hallgatói – oktatói konferencia, PThU – DRHE, Debrecen, 2014. április 26.

In the name of YHWH? Leadership and Ideology in Ancient Israel. God in the Public Domain, nemzetközi konferencia, PThU, Amszterdam (Amsterdam, Hollandia), 2014. május 20.

Könyvismertetés, kritika:

A szerkesztő könyvespolca... Studia Theologica Debrecinensis 6 (2013/1), 87–93.

A szerkesztő könyvespolca... Studia Theologica Debrecinensis 6 (2013/2), 67–72.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

A tíz Ige. Tanulmánykötet Marjovszky Tibor tiszteletére, 60. születésnapja alkalmából (Acta Theologica Debrecinensis 5). Debrecen, DRHE, 2013.

Wichtige Wendepunkte – Pivotal Turns. Leipzig, Evangelische Verlag, 2014. (társ-szerkesztő: Leo J. Koffeman)

Studia Theologica Debrecinensis – felelős szerkesztő

Tudományos ismeretterjesztés:

Egy apostoli út vége. Reformátusok Lapja 57 (2013/25, június 23.), 2.

A szadduceusok bibliaismerete. Reformátusok Lapja 57 (2013/31, augusztus 4.), 2.

Az asszony legyen csendben? Reformátusok Lapja 57 (2013/36, szeptember 8.), 2.

A sátoros ünnepen. Reformátusok Lapja 57 (2013/41, október 13.), 2.

Egy hivatalnok János evangéliumában. Reformátusok Lapja 57 (2013/46, november 17.), 2.

Betlehem, a legkisebb. Reformátusok Lapja 57 (2013/51, december 22.), 2.

Dávid és a női papok tragédiája. Reformátusok Lapja 58 (2014/4, január 26.), 2.

Seba lázadása. Reformátusok Lapja 58 (2014/9, március 3.), 2.

A Sátán hazája. Reformátusok Lapja 58 (2014/14, április 6.), 2.

A mennyei Jeruzsálem. Reformátusok Lapja 58 (2014/19, május 11.), 2.

Olajfa: vad és szelíd. Reformátusok Lapja 58 (2014/24, június 15.), 2.

Id. dr. Varga Zsigmond professzor mint fia emlékének első ápolója. Református Tiszántúl 22 (2014/1), 13–15.

Igehirdetések, meditációk:

A kiáradó öröm prófécija (Ézs 52,7–10). Igazság és Élet 7 (2013/4), 593–600.

Pál apostol és a takarítás (1Kor 5,6b–8). Igazság és Élet 8 (2014/2), 215–222.

Egyebek:

Lectori Salutem! Studia Theologica Debrecinensis 6 (2013/1), 7.

Lectori Salutem! Studia Theologica Debrecinensis 6 (2013/2), 7–8.

Beszámoló a Tehetségpont munkájáról és az OTDK-n elért eredményeinkről.

In: Kustár Zoltán (felelős szerk.): *Orando et Laborando. A Debreceni Református Hittudományi Egyetem évkönyve a 475. tanévről. 2012/2013.* Debrecen, DRHE, 2013, 47–48.

Pünkösdi töprengés. Református Tiszántúl 22 (2014/2), 5–6.

Dr. Hörcsik Richárd, PhD, dr. habil.

Egyháztörténeti Tanszék, tanszékvezető egyetemi tanár

Könyvfejezet:

Költségvetés az Európai Unióban 2014 és 2020 között, avagy mérlegen a magyar „tortaszelet”. In: Szabó Előd – Vladár Gábor (szerk.): „Isten Fia magának egy kiválasztott gyülekezetet gyűjt egybe”. Ünnepi kötet Dr. Márkus Mihály püspök-professzor 70. születésnapja tiszteletére. Pápa, Pápai Református Teológiai Akadémia, 2013. 89–105.

Tanulmányok:

Az Európai Unió jövője – A jövő Európai Uniója. Studia Theologica Debreciensis 6 (2013/1), 21–27.

A debreceni diákok egyetemjárása Skóciában. Confessio 32 (2014/1), 56–78. (társ-szerző: Kovács Ábrahám)

100 éve született Koncz Sándor levéltár igazgató (1913–1983), a Tiszáninneni Református Egyházkerület Tudományos Gyűjteményei levéltár igazgatója. Levéltári Szemle 64 (2014/2), 47–57.

Konferencia-előadások:

„Figyel minket az utókor”. Levéltári évek Sárospatakon. Válság és váltság... – 100 éve született Dr. Koncz Sándor (1913–2013): konferencia az életút üzeneteiről..., Sárospataki Református Kollégium, Sárospatak, 2013. november 22.

Makkai László és Sárospatak. MORE Doktorok Kollégiuma, Egyháztörténeti Szekció, Sárospatak, 2014. július 15.

Egyéb:

Előszó. In: Szemánné Ortó Ildikó (szerk.): A gönci barack. Gönc, Gönc és Térsége Fejlesztéséért és Kultúrájáért Alapítvány, 2014, 3–4.

Kathyné Mogyoróssy Anita

Pedagógia és Pszichológia Tanszék, főiskolai adjunktus

Konferencia-előadások:

Szülők pszichológiai immunkompetenciájának, gyermekeik pszichikus problémáinak és a pedagógusokkal való kapcsolattartásnak összefüggései. II. Országos Alkalmazott Pszichológiai PhD Hallgatói Konferencia, Budapest, 2013. november 16.

A szülő-pedagógus kapcsolattartás mintázatai. A pszichológia napja – Pszichológiai metszetek az iskola világából, Magyar Pszichológiai Társaság Kelet-magyarországi Tagozata – DRHE, Debrecen, 2014. február 28.

Egyebek:

Jótett helyébe jót várj! Family CikCakk 1 (2013/1), 28–29.

Akkor nem leszek a barátod! Family CikCakk 2 (2014/1), 16–17.

Virágom, virágom. Family CikCakk 2 (2014/2), 28–29.

Figyelj! Vigyázz! Family CikCakk 2 (2014/3), 28–29.

Vajon milyen állat lennék? Family CikCakk 2 (2014/3), 21, 30–31.

Mindenki számít! Family CikCakk 2 (2014/4), 16–17.

Kell egy csapat! Family CikCakk 2 (2014/4), 20–23.

Kedvesné dr. Herczegh Mária, PhD

Művészeti Tanszék, tanszékvezető főiskolai docens

Szakmai zsűrizés, tanácsadás:

Tiszaán innen – Dunán túl országos minősítő verseny területi fordulója, Tiszaparti Római Katolikus Általános Iskola és Gimnázium, Szolnok, 2014. február 7. (zsűrielnök)

Vécsey-Vásárhelyi Kamara Néptánc és Népdaléneklési verseny, Nyíregyháza, 2014. február 28.

A Hajdúdorogi egyházmegye görögkatolikus iskoláinak szaktárgyi versenye (népdaléneklési verseny), Szent Efrém Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Debrecen, 2014. március 11.

Ifjúsági Népzenei Találkozó, Mándok, 2014. május 17.

Bárdos Szimpózium, DE–ZK, Debrecen, 2014. március 28–30. (szekcióvezető)

Liturgikus szolgálatok, hangversenyek a Schola Incarnationis Vegyeskarral kórusvezetőként:

Liturgikus szolgálat advent első vasárnapján – Megtestesülés Templom, Debrecen, 2013. december 1.

Liturgikus szolgálat advent második vasárnapján – Megtestesülés Templom, Debrecen, 2013. december 8.

Éjféli mise – Megtestesülés Templom, Debrecen, 2013. dec. 24.

Templombúcsú – Megtestesülés Templom, Debrecen, 2014. március 25.

Virágvasárnapi passió – katolikus templom, Józsa, 2014. április 13.

Virágvasárnapi passió – Megtestesülés Templom, Debrecen, 2014. április 13.

Nagycsütörtök – Megtestesülés Templom, Debrecen, 2014. április 17.

Nagypénteki passió – Megtestesülés Templom, Debrecen, 2014. április 18.

Húsvéti liturgia – Megtestesülés Templom, Debrecen, 2014. április 20.

Pünkösti liturgia – Megtestesülés Templom, Debrecen, 2014. június 08.

Dr. Kenyhercz Róbert, PhD

Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék, főiskolai adjunktus

Tanulmány:

A középkori oklevelek hangtörténeti forrásértékének kérdéséhez. Magyar Nyelvjárások 2013/51, 59–73.

Konferencia-előadás:

Szláv eredetű helynévformánsok a magyarban? IX. Helynévtörténeti szeminárium, Síkfőkút, 2014. május 28–31.

Dr. Kiss Csaba Márton, DLA

Művészeti Tanszék, főiskolai docens

Hangversenyek a Vox Antiqua Kamarakórus és a Canto Armonico Énekegyüttes karnagyaként:

Református templom, Túrkeve, 2013. október 19.

Szent Anna Katolikus Székesegyház, Debrecen, 2013. október 27.

Megyeháza, Szolnok, 2013. november 13.

Református templom, Mád, 2013. december 1.

Móricz Zsigmond Művelődési Ház, Prügy, 2013. december 1.

Kenézy Gyula Kórház és Rendelőintézet, Debrecen, 2013. december 20.

Református Kollégium, Debrecen, 2013. december 22.

Kölcsey Központ, Debrecen, 2014. február 22.

Evangélikus templom, Nagyvárad (Oradea, Románia), 2014. május 14.

DE-ZK, Debrecen, 2014. május 30.

Károlyi kastély, Nagykároly (Carei, Románia), 2014. június 15.

Szervezés, karnagy közreműködés:

Hajdú-Bihar Megyei Felnőtt-kórusfórum – Hajdúböszörmény, 2014. május 24.

Dr. Kmeczkó Szilárd, PhD

Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék, főiskolai docens

Könyvfejezetek:

Az áthagyományozódás szerkezete – polányiánus szemmel. In: Lőrincz Ildikó (szerk.): XVI. Apáczai-napok Tudományos Konferencia. 2012. október 26. Szolidaritás és párbeszéd a nemzedékek között. Tanulmánykötet. Győr, Nyugat-magyarországi Egyetem, Apáczai Csere János Kar, 2013, 64–72.

A szolidaritás vállalása és felmondása egy munkahelyi konfliktus tükrében. Kálmán és Anna története. In: Bertók Rózsa – Barcsi Tamás (szerk.): Etikák – identitások – perspektívák. Szemelvények az erkölcselmélet és a kortárs hivatásetikák köréből. Pécs, ETHOSZ Tudományos Egyesület – Virágmandula Kft., 2013, 268–273.

Konferencia-előadások:

Platonikus elemek Polányi Mihály tudományfilozófiájában. XVII. Apáczai-nap, nemzetközi tudományos konferencia, Nyugat-magyarországi Egyetem, Apáczai Csere János Kar, Győr, 2013. október 15.

A visszavágtyódás forrásai. Polányi Mihály és a budapesti századelő polgárvilága. Elitek – nevelés és iskolázás, 18–20. századi esetek és összefüggések, neve-

lés- és művelődéstörténeti konferencia, Miskolci Egyetem BTK Tanárképző Intézete – Magyar Pedagógiai Társaság Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Tagozata, Miskolc, 2014. március 28.

Az érvelés határai. Kirekesztés a tudományos diskurzusban. Kirekesztés – idegenség – másság, nemzetközi tudományos konferencia, ETHOSZ Tudományos Egyesület – Pécs-Baranyai Értelmiségi Egyesület, Pécs, 2014. ápr. 3–4.

A véletlen természete – polányiánus szemmel. Scientia ac Educatio, tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2014. április 29.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Mediárium – szerkesztőbizottsági tag

Polanyiana – szerkesztőbizottsági tag

Orando et laborando. A Debreceni Református Hittudományi Egyetem évkönyve
– szerkesztőbizottsági tag

Dr. Kókai Nagy Viktor, PhD

Újszövetségi Tanszék, egyetemi adjunktus

Könyvfejezetek:

A zsidó „vallás” Jézus korában. In: Balog Margit – Kókai Nagy Viktor (szerk.): Újszövetség és Eszkatológia. Tanulmánykötet Peres Imre tiszteletére, 60. születésnapja alkalmából (Acta Theologica Debrecinensis 4). Debrecen, DRHE, 2013, 119–144.

IX. Parancsolat. Ne tanúskodj hamisan felebarátod ellen. In: Hodossy-Takács Előd (szerk.): A tíz ige. Tanulmánykötet Marjovszky Tibor tiszteletére, 60. születésnapja alkalmából (Acta Theologica Debrecinensis 5). Debrecen, DRHE, 2013, 133–149.

Creed and Nation in the Teaching of Paul. In: Enikő Sepsi – Péter Balla – Márton Csanády (eds.): Confessionality and University in the Modern World – 20th Anniversary of „Károli” University. Budapest, L’Harmattan–KRE, 2014, 219–226.

Tanulmányok:

„Guter Baum – gute Früchte” – ist es prädestinatorisch? Biblische Notizen NF 160 (2014/1), 3–17.

The Speech of Josephus at the Walls of Jerusalem. Biblische Notizen NF 161 (2014/2), 141–167.

Találkozhatott-e Josephus személyesen prófétával? Ókor 14 (2014/2), 38–44.

Konferencia-előadások:

Confession and Nation in the Writings of Paul. Confessionality and University in the Modern World – 20th Anniversary of „Károli” University, nemzetközi tudományos konferencia, Budapest, 2013. október 16.

A böjt megjelenése Jézus tanításában. A böjt egykor és ma, történeti-néprajzi tudományos konferencia, Kiskunfélegyháza, 2013. november 20.

Zsidó vallás az Újszövetség korában. Scientia ac Educatio, DRHE, Debrecen, 2014. április 29.

Körülmetékedés és krisztológia Pálnál. Új szempontok az újszövetségi krisztológiában, újszövetségi nemzetközi tudományos szimpózium, Komárom (Komárno, Szlovákia). 2014. május 16.

Könyvismertetés, recenzió:

Stephen L. Cook, *On the Question of the „Cessation of Prophecy” in Ancient Judaism*, Mohr Siebeck, Tübingen, 2011. ISBN 978-3-16-150920-9. *Studia Biblica Athanasiana* 14 (2013), 220–221.

Simon T. László, *A kezdetek varázsa és lendülete. Közelítések Lukács evangéliumához és az Apostolok Cselekedetéhez*, Sapientia Főiskola, Budapest, 2012. ISBN 978 963 236 598 5. *Studia Theologica Debrecinensis* 6 (2013/2), 99–102.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Újszövetség és Eszkatológia. Tanulmánykötet Peres Imre tiszteletére, 60. születésnapja alkalmából (*Acta Theologica Debrecinensis* 4), Debrecen, DRHE, 2013, ISBN 978-963-8429-76-6, pp. 348. (társszerkesztő: Balog Margit)

Igehirdetések, meditációk:

A napkeleti bölcsek imádása (Mt 2,1–12). *Református Tiszántúl* 21 (2013/4), 2–5.

„A te Atyád pedig, aki látja, ami titokban történik...” (Mt 5,27–32). *Igazság és Élet* 8 (2014/1), 14–20.

Megigazulás hit által (Róm 3,21–31). *Igazság és Élet* 8 (2014/2), 284–290.

Dr. Kovács Ábrahám, PhD, dr. habil.

Dogmatikai Tanszék, egyetemi docens

Könyvfejezetek:

Karl Barth és a vallási pluralizmus. Vallás, hit és hitetlenség. In: Kovács Ábrahám (szerk.): *Vallási pluralizmus, vallásközi párbeszéd és kortárs ideológiák.* Budapest, Kálvin Kiadó, 2013, 35–68.

„És ti kinek mondotok engemet?” *Eltérő szótériológiák a magyar református teológiában.* In: Balog Margit – Kókai Nagy Viktor (szerk.): *Újszövetség és*

eszkatológia. Tanulmánykötet Peres Imre tiszteletére, 60. születésnapja alkalmából (Acta Theologica Debrecinensis 4). Debrecen, DRHE, 2013, 289–295.

Whose Civilization Is Europe Today? Encounters between Hungarian Reformed Faith and Secular Worldviews. In: Pieter Vos – Onno Zijlstra (eds.): *The Law of God. Civilization and Transcendence. Studies in Reformed Theology.* Leiden, Brill, 2014, 105–132.

The first Hungarian Handbook on Comparative Religion: Liberal Theology, Science of Religion and the Issue of Classification. In: Ábrahám Kovács – James L. Cox (eds.): *New Trends and Recurring Issues in the Study of Religion.* Budapest, L'Harmattan, 2014, 52–93.

Tanulmányok:

Angol és skót hatások Felméri Lajos pedagógiai professzor gondolkodásában. Neveléstörténet (2013/1–2), 42–60.

A debreceni szellemiség és a nevelés a Debreceni Református Kollégiumban a 19. században. Debreceni Szemle 21 (2013/4), 166–173.

A debreceni diákok egyetemre járása Skóciába: 1865–1939. Confessio 38 (2014/1), 56–78. (társszerző: Hörcsik Richárd)

Az egyházas kálvinizmus mint a debreceni új ortodoxia közvetett eredménye. Teológiai Szemle 52 (2014/2), 77–85.

Critical remarks on the State of Religions and Religious Studies in Hungary. Religion and Culture, 종교와 문화, 제26호 서울대학교 종교문제연구소, 26 (2014/2), 123–149.

A Remedy of the World: An Eschatological Dimension of a Quasi-religion. Communism and its Application in Central Europe. Korean Journal of Religious Studies 74 (2014/2), 121–148.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

In Academia for the Church. Eastern and Central European Perspectives. Carlisle, Langham Monographs, 2014, ISBN: 9781783689460, pp. 168. (társ-szerkesztő: Schwáb Zoltán)

New Trends and Recurring Issues in the Study of Religion. Budapest, L'Harmattan, 2014, ISBN: 978-963-236-850-4, pp. 255. (társ-szerkesztő: James L. Cox)

Vallási pluralizmus, vallásközi párbeszéd és kortárs ideológiák. Magyar protestáns teológiai kitekintések. Budapest, Kálvin Kiadó, 2013, ISBN: 9789635582334, pp. 268.

Kovácsné Laurinyecz Júlia

Testnevelési Tanszék, tanszékvezető főiskolai docens

Sportmenedzsment-tevékenység:

Magyar Kupasorozat III. forduló (Európa bajnokságra válogató verseny), Debrecen, 2013. szeptember 28–29. – főszervező

Magyar Bajnokság (világbajnokságra válogató verseny), Nyíradony, 2014. május 24–25. – főszervező

Szakedzői tevékenység aerobik sportágban – hazai versenyek:

Magyar Kupasorozat III. forduló (Európa bajnokságra válogató verseny), Debrecen, 2013. szeptember 28–29.

Basic Magyar Kupa Döntő, Szarvas, 2013. november 16.

Magyar Kupasorozat I. forduló, Pécs, 2014. március 29–30.

Országos Diákolimpia, Budapest, 2014. április 26. (felkészítő tanár)

Magyar Bajnokság (világbajnokságra válogató verseny), Nyíradony, 2014. május 24–25.

Szakedzői tevékenység aerobik sportágban – nemzetközi versenyek, a válogatott keret edzőjeként:

Európa Bajnokság, Arques (Franciaország), 2013. november 4–11.

Aqua World Cup, Aix Les Bains (Franciaország), 2014. március 20–24.

Szlovák Open, Érsekújvár (Nové Zámky, Szlovákia), 2014. április 4–6.

Világkupa, Borovets (Bulgária), 2014. május 7–12.

Világbajnokság, Cancun (Mexikó), 2014. június 19. – július 2.

Kőszeghy Attila

Idegen Nyelvi Tanszék, főiskolai docens

Könyvfejezet:

Kollektív traumatikus eseményt követő kommunikáció vizsgálata. In: S. Varga Pál – Száraz Orsolya – Takács Miklós (szerk.): *A magyar emlékezhelyek kutatásának elméleti és módszertani alapjai (Loci Memoriae Hungaricae 2).* Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2013, 140–149. (társszerzők: Pék Győző, Almássy Zsuzsa, Szabó Gergely, Máth János)

Dr. Kustár Zoltán, PhD, dr. habil.

Ószövetségi Tanszék, tanszékvezető egyetemi tanár

Könyvfejezetek:

Armen und Reichen in der Verkündigung von Amos und im Amosbuch. In: Benyik György (szerk.): *The Bible and Economics: International Biblical Conference.* Szeged, Gál Ferenc Hittudományi Főiskola, 2014, 227–235.

Tradition contra Reformen. Die Umgestaltung des Passa-Festes während der deuteronomistischen Reformen unter Joschija. In: Hodossy-Takács Előd – Koffeman, Leo J. (eds.): *Wichtige Wendepunkte. Veränderte und sich ändernde Traditionen in Zeiten des Umbruchs* (Beihefte zur Ökumenischen Rundschau 98). Leipzig, Evangelische Verlagsanstalt, 2014, 13–25.

Wortdeutung und Bibelübersetzung: Semantische und exegetische Überlegungen zu Gen 29,17 im Spiegel des Wörterbuches von Wilhelm Gesenius. In: Stefan Schorch – Ernst-Joachim Waschke (Hrsg.): *Biblische Exegese und Hebräische Lexikographie: Das „Hebräisch-Deutsche Handwörterbuch“ von Wilhelm Gesenius 200 Jahre nach seiner ersten Auflage* (Beihefte zur Zeitschrift für die alttestamentliche Wissenschaft 427). Berlin – Boston, Walter de Gruyter, 2013, 383–403.

Tanulmányok:

Az áldozatbemutató és az áldozathozatal bibliai teológiai aspektusai az Ószövetségben. *Studia Theologica Debrecinensis* 6 (2013/2), 35–42.

Sola gratia – avagy a második kezdet motívuma az Ószövetségben. Néhány nehezen érthető ószövetségi történet biblikai-teológiai összefüggései. *Sárospataki Füzetek* 17 (2014/1), 17–25.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Orando et laborando. A Debreceni Református Hittudományi Egyetem évkönyve – felelős szerkesztő

Megemlékezés, laudáció, köszöntő:

Greeting. In: Enikő Sepsi – Péter Balla – Márton Csanády (eds.): *Confessionality and University in the Modern Word – 20th Anniversary of „Károli” University.* 2013 Yearbook of Károli Gáspár University of the Reformed Church in Hungary. Budapest, KRE – L'Harmattan, 2014, 13–15.

Igehirdetés, meditáció:

Rövid ige-magyarázatok a Bibliaolvasó Kalauz számára (7. hét, február 9–15). In: Pecsuk Ottó (szerk.): *Bibliaolvasó Kalauz a 2014. évre.* Budapest, Kálvin János Kiadó, 2013, 18–19.

Advent igazi díszai. *Mediárium* 7 (2013/1–2), 108–109.

Dr. Lupkovicsné dr. Major Edit, PhD

Könyvtár Tanszék, főiskolai docens

Forrásközlés:

Könyvtár szakos hallgatók szakdolgozatainak jegyzéke 1997–2012.

www.DRHE.hu/oktatok/Lupkovicsnemajoredit

Magyaricsné Dankó Krisztina

Idegen Nyelvi Tanszék, főiskolai docens

Konferencia-előadás:

The Representations of Gay Space in Tennessee Williams. Gendered Divisions of Space, nemzetközi tudományos konferencia, Spiru Haret University, Bukarest (Bucuresti, Románia), 2014. június 5–6.

Dr. Marjovszky Tibor, PhD

Bibliai Teológiai és Vallástörténeti Tanszék, tanszékvezető egyetemi docens

Tudományos ismeretterjesztés:

A föld megszüli az árnyakat. In: Mucsi András (szerk.): „Magvetés”. Református Konferencia, Békés – Előadások (2008–2013). Dévaványa, Békési Református Egyházközség, 2013, 11–17.

Dr. Molnár János, PhD, dr. habil.

Egyháztörténeti Tanszék, egyetemi docens

Könyv:

A Securitate célkeresztjében. Tőkés László küzdelme a román politikai rendőrséggel. Kolozsvár, Kriterion Kiadó, 2013, ISBN: 978-973-26-1097-8, pp. 251.

Dr. Nagy Zoltán, PhD

Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék, főiskolai docens

Konferencia-előadás:

Az online kommunikáció térnyerésének veszélyei a digitális bennszülöttek körében.
Scientia ac Educatio, tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2014.
április 29.

Egyebek:

Tanuljunk médiául! Észak-Keleti Napló, 2013. július 6., 2.
Az erkölcs anatómiája. Észak-Keleti Napló, 2013. augusztus 31., 2.
Hat a hit?! Hajdú-Bihari Napló, 2013. szeptember 30., 6.
A média láttelele. Észak-Keleti Napló, 2013. november 23., 2.
Elsőként eveztek a célba! Hajdú-Bihari Napló, 2014. április 22., 8.
Jobbegyen. Népszabadság, 2014. május 28., 12.
Nyolc évtized margójára. Hajdú-Bihari Napló, 2014. július 10., 4.
A trilógia titkai. Hajdú-Bihari Napló, 2014. július 18., 8.
A közszereplés és a sajtó viszonya. Hajdú-Bihari Napló, 2014. július 24., 15.
Miért beteg a magyar média? Népszabadság, 2014. július 28., 10.
Civilek és nyilvánosság. Hajdú-Bihari Napló, 2014. július 30., 15.
Kinek készül az újság? Népszava, 2014. augusztus 12., 10.
A sajtópiac átszervezése. Népszabadság, 2014. augusztus 13., 10.
Elég a hazudozásból! 168 Óra, 2014. augusztus 21., 49.
Újságírók, kéméljenek! Hajdú-Bihari Napló, 2014. augusztus 28., 8.
Lojalitás vagy kilövés? Népszava, 2014. augusztus 30., 6.

Németh Áron

Ószövetségi Tanszék, tanársegéd

Könyvfejezet:

Eszkatológia a Zsoltárok könyvében?. In: Balog Margit – Kókai Nagy Viktor (szerk.):
Újszövetség és eszkatológia. Tanulmánykötet Peres Imre tiszteletére, 60.
születésnapja alkalmából (Acta Theologica Debrecinensis 4). Debrecen,
DRHE, 2013, 35–59.

Tanulmány:

„Adj napokat a király napjaihoz!” *Imádság a király életéért az Ószövetségben és az ókori Közel-Keleten.* In: Collegium Doctorum 10 (2014), 47–61.

Konferencia-előadások:

Azok a „csodálatos zsoltárok. A pl' gyök előfordulása és teológiai jelentősége a Zsoltárok könyvében. Doktorandusz Kollégium IX. ülése a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából, DRHE, Debrecen, 2013. november 25.

Azok a „csodálatos zsoltárok. A pl' gyök előfordulása és teológiai jelentősége a Zsoltárok könyvében. Fialat Kutatók és Doktoranduszok IV. Nemzetközi Teológuskonferenciája, Ballagi Mór Szekció, DOSZ HTO – KRE HTK, Budapest, 2013. november, 30.

„Szálljon alá, mint eső a rétre...”. Megjegyzések a Zsolt 72,6-hoz. 11. Magyar Ókortudományi Konferencia, Zsoltárértelmezések Szekció, ELTE BTK, Budapest, 2014. május 24.

Könyvismertetés – Erich Zenger (ed.): *The Composition of the Book of Psalms*. MRE Doktorok Kollégiuma, Ószövetségi Szekció, DRHE, Debrecen, 2013. augusztus 23.

Könyvismertetés, recenzió:

A. Molnár Ferenc – Oszlánszki Éva: *Szenci Molnár Albert zsoltárainak szöveggyomrányozódásáról*. Theologiai Szemle 56 (2013/3), 189–191.

Tudományos ismeretterjesztés:

Mérföldkő a magyar bibliafordítások történetében. 465 éves Bencédi Székely István Zsoltárkönyve. Református Tiszántúl 21 (2013/4), 21–22.

Igehirdetések, meditációk:

„Ég és föld között”. *Igehirdetés*. In: Kustár, Zoltán (felelős szerk.): *Orando et laborando*. A Debreceni Református Hittudományi Egyetem évkönyve a jubileumi 475. tanévről 2012/2013. Debrecen, DRHE, 2013, 11–14.

Hívás és hitvallás. Református Tiszántúl 21 (2013/4), 14–15.

Szemtől szemben a halállal. Reformátusok Lapja 58 (2014/16–17, április 20–27.), 16.

Egyebek:

Morfondír. Reformátusok Lapja 57 (2013/22, június 2.), 11.

„Bort iszik, vizet prédikál...”. *Közösség* 5 (2014/1), 6–7.

„Azonban minden illendően és rendben történjék...”. *Közösség* 5 (2014/2), 6–7.

Friedrich Weber: „Egység megbékélt különbözőségben.” *40 éves a Leuenbergi Konkordia*. Református Tiszántúl 21 (2013/4), 7–10. (fordítás)

Dr. Peres Imre, PhD, dr. habil.

Újszövetségi Tanszék, tanszékvezető egyetemi tanár

Könyvek:

- Eschatologické motívy apoštolskej doby* (Az apostoli kor eszkatológiai motívumai). Bratislava, Academia Christiana, 2013, ISBN: 978-80-968565-5-8, pp. 180.
- The History of the Reformed Church in Bratislava*. Ford.: Balog Margit, Bratislava, Cirkevný zbor Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku, 2013, ISBN: 978-80-971465-4-2, pp. 14.

Könyvfejezetek:

- Písmo sväté a cyrilometodská misia* (A Szentírás és a Cirill–Metód misszió). In: Anton Konečný (ed.): *Cyrlometodská tradícia v cirkevnej, kultúrnej a spoločenskej oblasti*. Košice, 2013, 80–89.
- A vallások konfrontációja a páli keresztyénségben*. In: Kovács Ábrahám (szerk.): *Vallási pluralizmus, vallásközi párbeszéd és kortárs ideológiák*. Magyar protestáns teológiai kitekintések. Budapest, Kálvin Kiadó, 2013, 250–267.
- Comenius eszkatológiai reményei*. In: Földi Ferenc – Koncz Gábor – Kovács Dániel (szerk.): *Comenius és a jövő* (Bibliotheca Comeniana 17). Sárospatak, Magyar Comenius Társaság, 2014, 29–36.

Tanulmányok:

- Temetési textusok a Filippi levélből – I. rész*. Igazság és Élet 8 (2014/3), 510–530.
- Ludové múdrosovné výroky v gréckych epitafoch* (Népi bölcsességek és mondások a görög epitáfiumokban). *Testimonium fidei* 1 (2013), 9–24.
- Strach zo smrti* (Félelem a haláltól). *Testimonium fidei* 2 (2014), 7–21.

Konferencia-előadások:

- A mennyei jutalom*. Nemzetközi Biblikus Konferencia, Gál Ferenc Katolikus Hittudományi Főiskola, Szeged, 2013. augusztus 23.
- Die Kirche als „Geschöpf des Evangeliums“ in neutestamentlicher Zeit* (Response an den Vortrag von Prof. Hans Weder). Säkularität und Autorität der Schrift, Tagung der Wissenschaftlichen Gesellschaft für Theologie, Comenius Egyetem, Pozsony (Bratislava, Szlovákia), 2013. szeptember 9–11.
- Kristus vykupiteľ a jeho milosť* (A megváltó Krisztus és az ő kegyelme). Rózsahegy Katolikus Egyetem Kassai Teológiai Fakultása, Kassa (Košice), 2013. november 23.
- Die eschatologischen Aussagen kaiserzeitlicher Grabinschriften*. Bécsi Egyetem, Teológiai Fakultás, Bécs (Wien, Ausztria), 2014. február 22.
- Strach zo smrti* (Félelem a haláltól). Bél Mátyás Egyetem, Pedagógiai Fakultás, Besztercebánya (Banská Bystrica, Szlovákia), 2014. március 2.

Humor im Neuen Testament. Berliini Evangélikus Akadémia, Berlin (Németország), 2014. augusztus 1.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

BUDAY PÉTER: *Stavebné dejiny kalvínskeho kostola v Bratislave (1895–1913)* [A pozsonyi református templom építéstörténete (1895–1913)]. Bratislava, Cirkevný zbor Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku, 2013, ISBN: 978-80-971465-3-5, pp. 137.

Testimonium fidei 1 (2013), ISSN: 1339-3685, pp. 111.

Tudományos ismeretterjesztés:

Eschatologické predstavy v Kumráne (Eszkatológiai képzetek Qumránban). *Testimonium fidei* 2 (2014), 159–161.

Univerzalizmus a náboženské rozdiely v Pavlových textoch (Univerzalizmus és vallási különbségek Pál leveleiben). *Testimonium fidei* 1 (2013), 81–85.

Megemlékezés, laudáció, köszöntő:

Ján Grešo – *vedec a biblista* (Ján Grešo – a biblikus tudós). *Testimonium fidei* 1 (2013), 108–109.

Igehirdetések, meditációk:

Ábrahám eszkatologikus hite (Zsid 11,8–10). *Igazság és Élet* 8 (2014/1), 91–100.

Pártfogónk az Atyánál (1Jn 2,1–6). *Igazság és Élet* 8 (2014/3), 476–488.

Sötétség a földön (Mt 27,45). *Üzenet* (2013/1), 3–5.

Egyebek:

Na úvod k časopisu *Testimonium fidei* (Előszó a *Testimonium fidei* című új folyóirat indulása alkalmából). *Testimonium fidei* 1 (2013), 5–7.

Predslov (Előszó). In: Buday Péter: *Stavebné dejiny kalvínskeho kostola v Bratislave (1895–1913)* [A pozsonyi református templom építéstörténete (1895–1913)]. Bratislava, Cirkevný zbor Reformovanej kresťanskej cirkvi na Slovensku, 2013, 5–7.

Pinczésné dr. Palásthy Ildikó, PhD

Pedagógia és Pszichológia Tanszék, tanszékvezető főiskolai tanár

Könyvfejezet:

Az iskolai teljesítmény idősíkjai. In: Fóris Ferenczi Rita – Ozsváth Judit – Marchis Julianna (szerk.): *Tudás és tanulás.* Kolozsvár, Babeş-Bolyai Egyetem, 2013, 8–12.

Konferencia-előadások:

Felnőttképzési együttműködés a munkaerő-piaci esélyek növeléséért a Bihar – Hajdú-Bihar Eurorégióban. 7. Képzés és Gyakorlat Nemzetközi Neveléstudományi Konferencia – Innováció a neveléstudomány elméleti és gyakorlati műhelyeiben, Kaposvári Egyetem, Kaposvár, 2013. november 29.

Pedagógusok magatartási problémákkal kapcsolatos percepciói. Pszichológiai metszetek az iskola világából. A Pszichológia Napja 2014, Magyar Pszichológiai Társaság – DRHE, Debrecen, 2014. február 28.

A diákszínjátszás és a színi tehetség. Elitek – nevelés és iskolázás, 18–20. századi esetek és összefüggések, nevelés- és művelődéstörténeti konferencia, Miskolci Egyetem BTK Tanárképző Intézete – Magyar Pedagógiai Társaság Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Tagozata, Miskolc, 2014. március 28.

A gyakorlati képzés rendszere a debreceni tanítóképzésben. Egyetemi fokú óvodapedagógus- és tanítóképzés – időszerű kérdések. Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Szatmárnémeti Kihelyezett Tagozat, Szatmárnémeti (Satu Mare, Románia), 2014. május 8–9.

Hivatásszocializáció a tanítóképzésben. Hagyomány és modernség a XXI. századi tanítóképzésben. Emlékezés és nemzetközi tudományos konferencia, Nyíregyházi Főiskola, Nyíregyháza, 2014. május 16.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Orando et laborando. A Debreceni Református Hittudományi Egyetem évkönyve
– szerkesztőbizottsági tag

Szabóné Fodor Adrienne

Művészeti Tanszék, művésztanár

Könyvfejezet:

The ferrymen of music culture... Music teacher training concepts and facts from three Eastern countries of the EU. In: Gabriella Pusztai – Ágnes Engler (eds.): Comparative research on teacher education. Ružomberok, VERBUM, 2014, 51–70. (társszerzők: Boruzsné Bűdi Katinka, Duffek Mihály, Hausmann Kóródy Alice, Martina Procházková)

Konferencia-előadások:

Régi-e a zene, ha régi? XIII. Országos Neveléstudományi Konferencia, MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság, Eszterházy Károly Főiskola, Eger, 2013. november 7. (társelőadók: Boruzsné Bűdi Katinka, Tokodi Gábor)

A zenei közösségekben való részvétel társadalmi előnyei. Scientia ac Educatio, tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2014. április 29.

A zenei közösségekben való részvétel társadalmi hatásai. HuCER 2014 – Hungarian Conference on Educational Research, Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete, Szeged, 2014. május 30.

Szirmai Erika

Idegen Nyelvi Tanszék, nyelvtanár

Könyvfejezet:

How Do Students Cope with Bullying? In: Juhász Erika (ed.): *Education in Transition.* Dubnica nad Váhom, Dubnický technologický inštitút v Dubnici nad Váhom, 2012, 124–135.

Konferencia-előadás:

Iskolai zaklatás – ahogyan a 10–13 évesek látják. Pszichológia Napja, DRHE, Debrecen, 2014. február 28.

Tamus István

Művészeti Tanszék, főiskolai docens

Könyv:

Átváltozások – pályakép. Debrecen, 2013, ISBN: 978-963-08-7254-6, pp. 143. (társ-szerzők: Velényi Rudolf, Tamusné Molnár Viktória)

Könyvillusztráció:

DOBOS MIHÁLY (szerk.): *Magyar Graduale.* Debrecen, 2014, ISBN: 9789630897303.

Egyéni kiállítások:

Debrecen, Kölcsey Központ – Átváltozások – pályakép, jubileumi kiállítás, 2013. szeptember–október

Hajdúszoboszló, Hotel Atlantis – 2013. december

Nagyvárad, Partiumi Keresztény Egyetem – 2014. április

Csoportos kiállítások:

Szentendre – Négy Elem, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének (MAOE) kiállítása, 2013. szeptember

Debrecen, Kölcsey Központ – Hajdú-Bihar Megyei Tavasz Tárlat, 2014. március

Kiskőrös, Körös-körül a Művészetért Egyesület galériája – Grafikusművészek Ajtósi Dürer Egyesületének (GADE) bemutatkozó kiállítása, 2014. május 1–18.
Balatonfüred, Arácsi Népház és Kiállítóház – Balatonfüredi Nemzetközi Művésztelep kiállítása, 2014. május

Művész-szakmai tevékenység:

Az I. Körösnagyharsányi Művésztelep vezetése – Körösnagyharsány, 2014. június 30. – július 5.
A XVIII. Hajdú-Bihari Grafikai Művésztelep vezetése – Derecske, 2014. július 14. – július 24.
A II. Tiszaderzs Művésztelep vezetése – Tiszaderzs, 2014. augusztus 2. – augusztus 11.

Kiállítás-megnyitás:

Debrecen, DOTE Galéria – Kortárs grafikai kiállítás Barcsay Jenőtől Würtz Ádámgig, 2013. október 20.
Kiskőrös, Körös-Körül Egyesület galériája – Grafikusművészek Ajtósi Dürer Egyesületének (GADE) bemutatkozó kiállítása, 2014. május 1.
Téglás, Városi Könyvtár – Szárnyaló fantáziák, Papp Károly és Lénárt Attila grafikusművészek közös kiállítása, 2014. május 7.
Derecske, Városi Művelődési Központ és Könyvtár – XVIII. Hajdú-Bihari Grafikai Művésztelep zárókiállítása, 2014. július 24.
Tiszaderzs, Aranykárász Fogadó – II. Tiszaderzs Művésztelep zárókiállítása, 2014. augusztus 10.

Tamusné Molnár Viktória

Pedagógia és Pszichológia Tanszék, adjunktus

Könyv:

Átváltozások – pályakép. Debrecen, 2013, ISBN: 978-963-08-7254-6, pp. 143 (társ-szerzők: Tamus István, Velényi Rudolf)

Konferencia-előadások:

A debreceni egyetemi elit és a művészetek 1914–1950. Elitek – nevelés és iskolázás, 18–20. századi esetek összefüggései, nevelés- és művelődéstörténeti konferencia, Miskolci Egyetem BTK Tanárképző Intézete – Magyar Pedagógiai Társaság Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Tagozata, Miskolc, 2014. március 28.
Oktatás és művészet kapcsolata bölcsész életutakban a 20. század első felében. Scientia ac Educatio, tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2014. április 29.

Karácsony Sándor két hű követője. Közösségi művelődés – közösségi tanulás, tudományos konferencia és szakmai találkozó Durkó Mátyás és Rubovszky Kálmán emlékére, DE BTK Neveléstudományok Intézete, Debrecen, 2014. június 26–27.

T. Nagy Judit

Természettudományi Tanszék, tanársegéd

Tanulmányok:

Web-log based analysis of online learning environment. Aktuálne trendy informačnej spoločnosti (2013/1), 42–48.

Knowledge Transfer Architectures – 2.0 Experiences with V-Learning in Mathematics. Journal of Applied Multimedia 8 (2013/1), 1–9. (társszerző: Benedek András)

Application of a vibrating device for the prevention of flexion contracture after total knee arthroplasty. European Journal of Orthopaedic Surgery & Traumatology (2014/3). (társszerzők: Manó Sándor, Pálincás Judit, Szabó János, Bakó Katalin, Csernátó Zoltán)

Konferencia-előadások:

Egy üzleti főiskolán beindított webinárium képzés első tapasztalatai. 7. Képzés és Gyakorlat Nemzetközi Neveléstudományi Konferencia, Innováció a neveléstudomány elméleti és gyakorlati műhelyeiben, Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kar, Kaposvár, 2013. november 29. (társszerző: Fehér Péter)

Videó alapú Moodle kurzus bevezetése és az első tapasztalatok. XX. Multimédia az oktatásban konferencia, Nyugat-magyarországi Egyetem, Informatikai Központ, Sopron, 2014. június 5–6. (társszerző: Molnár Tamás)

Statisztikai eszközök a multimédiás kurzuselemek hatékonyságának elemzésére. MoodleMoot 2014 (9. MoodleMoot Konferencia), Óbudai Egyetem, Budapest, 2014. június 26–27.

Tutoriál videó alkalmazása Moodle kurzusban. MoodleMoot 2014 (9. MoodleMoot Konferencia), Óbudai Egyetem, Budapest, 2014. június 26–27. (társszerző: Molnár Tamás)

Dr. Vitéz Ferenc, PhD

Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék, tanszékvezető főiskolai docens

Könyvek:

Alföldi Kentaur. Holló László rajznoteszeiből. Debrecen, Ethnica, 2014, ISBN: 978-963-473-676-9, pp. 112.

Angyalkapuk és szövegjáratok. Tanulmányok és esszék a szakrális, az irodalmi, a vizuális és az esztétikai kommunikáció köréből. Miskolc, Felsőmagyarország Kiadó, 2014, ISBN: 978-615-5354-11-3, pp. 288.

Könyvfejezetek:

Szakrális dimenziók az életműben. In: Prigye Kinga (szerk.): Fénylény. Válogatás Nuridsány Éva képzőművész alkotásaiból. Csíkszereda, Csíkszereda Kiadóhivatal, 2013, 75–78.

Géométrie, musique, image. La musicalité géométrique ou la géométrie musicale dans l'art de Judit Józsa. In: Judit Józsa. Paris – Debrecen, 2013, 3–6. (Traduit par Catherine Fay) = *Geometry – music – image. Geometric musicality or musical geometry in Judit Józsa's art.* In: Judit Józsa. Paris – Debrecen, 2013, 11–14. (Translated by Catherine Fay) = *A mértan, a zene és a kép. A geometrikus dallamiság, avagy a zene mértana Józsa Judit művészetében.* In: Judit Józsa. Paris – Debrecen, 2013, 7–10.

A fekete-fehér ének és a színek szimfóniája. Feljegyzések Tamus István festő- és grafikusművész munkáiról. In: Tamus István: Átváltozások. Pályakép. Debrecen, 2013, 21–22.

A megtartó múlt és a jelen-lét élménye. Bevezetés Komiszár János művészi világába. Bevezető tanulmány. In: Komiszár János: Debrecen, az ősi város. Akvarellek – költők versei Debrecenről. Debrecen, Nova Humana, 2013, 5–10.

Ikonotextusok az Angyali üdvözléttől a kortárs gyermekrajzokig. In: Lakner Lajos (szerk.): Olvasható kép, látható szöveg. Debrecen, Déri Múzeum, 2014, 209–224.

Tanulmányok:

„Győzelem az elmúlás angyalán”. Adalékok Kiss Tamás irodalomszemléletéhez és költészetéhez. *Stádium 2* (2013/7), 3–5.

Ekphraszisz A csúf lány című Kosztolányi-novellában. E-nyelvmagazin, 2013. december 4. <http://e-nyelvmagazin.hu/2013/12/04/ekphraszisz-a-csuf-lany-cimukosztolanyi-novellaban/>

Kortárs/modern képzőművészet – történelmi környezetben. Szabolcs-Szatmár-Bereg Szemle 48 (2013/4), 29–35.

A vizuális retorika perspektívái. Mediárium 7 (2013/3–4), 99–113.

Tudta, hogy a mélység: magasság. In memoriam Görömbei András. Agria 7 (2013/4), 49–52.

Holló László művészete – a grafikai noteszlapok tükrében. Agria 8 (2014/2), 194–207.

Bertha Zoltán centenáriumi kiállítása Sárospatakon. Zempléni Múzsza 14 (2014/2), 59–62.

Konferencia-előadások:

Adalékok Kiss Tamás irodalomszemléletéhez. Doktorok Kollégiuma, DRHE, Debrecen, 2013. augusztus 23–24.

Az értelmes hit és a cselekvő erkölcs egysége dr. Koncz Sándor Kierkegaard- és református teológia-interpretációjában. Válság és váltság... – 100 éve született Dr. Koncz Sándor (1913–2013): konferencia az életút üzeneteiről... Református Kollégium, Sárospatak, 2013. november 21–22.

Lábjegyzetek a Holló-életműhöz, Holló László grafikai noteszlapjairól. Scientia ac Educatio, tudományos konferencia, DRHE, Debrecen, 2014. április 29.

Recenzió, kritika:

Perspektívák az új évezredben a táncművészetben, a táncpedagógiában és a tánc-kutatásban. Táncstudományi Közlemények 4 (2012/2), 92–94.

Kultúra – érték – változás a táncművészetben, a táncpedagógiában és a tánc-kutatásban. Táncstudományi Közlemények 5 (2013/3), 94–97.

Szerkesztés, sajtó alá rendezés:

Mediárium – felelős szerkesztő

Néző • Pont – önálló folyóirat-kiadás, szerkesztés

Publicisztika:

„Egymással összefonódott kétféleség”. Reformátusok Lapja 57 (2013. augusztus 18.), 9.

Sorsközösség az emlékezetben. Reformátusok Lapja 57 (2013. október 20.), 9.

A csend üzenete. Gyurkovics Hunor kiállítása a Hajdúsági Múzeumban. Magyar Szó (Üveggolyó művelődési melléklet), 2013. október 21., 11.

Az „egyszemélyes” folyóiratról. Irodalom 21, 2013/november, 6–7.

Tényleg szomorú a szép? Reformátusok Lapja 57 (2013. december 8.), 9

„Lenni és tenni” – a kultúra válasz az életre. Reformátusok Lapja 58 (2014. január 26.), 9.

Lábjegyzetek az élet értékeihez. Reformátusok Lapja 58 (2014. február 16.), 9.

A növekedés ügyelője. Reformátusok Lapja 58 (2014. április 13.), 9.

Kicsipünküsd ébredése. Reformátusok Lapja 58 (2014. június 15.), 9.

A cipész példája. Reformátusok Lapja 58 (2014. augusztus 10.), 9.

Egyéb:

A képek retorikája (avagy: a szem „ártatlanságának” elvesztése). Székfoglaló előadás a Bessenyei Akadémián, Kisvárdai Bessenyei György Gimnázium és Kollégium, Kisvárdá, 2014. április 16.

(Vitéz Ferenc a fent ismertetett munkáin túl kiterjedt szépirodalmi és kulturális-közéleti tevékenységet folytat.)

Kharón vendégei II

IV. KÖNYVAJÁNLÓ

Balog Margit – Kókai Nagy Viktor (szerk.)
ÚJSZÖVETSÉG ÉS ESZKATOLÓGIA
Tanulmánykötet Peres Imre tiszteletére,
60. születésnapja alkalmából

Kiadó: DRHE

Megjelenés: Debrecen, 2013, pp. 348.

Sorozat: *Acta Theologica Debrecinensis* 4

ISSN: 2062-6045

ISBN: 78-963-8429-76-6

Ismerteti: Szatmári Györgyi

Kollegiális tiszteletadás és szakmai elismerés szándéka ihlette az ünnepi kötetet, hogy a számos díjjal kitüntetett dr. Peres Imrét, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem Újszövetségi Tanszékének eszkatológia iránt érdeklődő tanszékvezető tanárát 60. születésnapján ezzel, az *Acta Theologica Debrecinensis* sorozat 4. köteteként megjelent művel köszöntsék.

A tematikusan rendezett gyűjteményben biblikus, rendszeres teológiai és egyháztörténeti írások szerepelnek. Amint a kötet főcíme sugallja, jobbra a teológia jut szóhoz, s az írások első, Ószövetség címet viselő csoportja három, az ószövetségi eszkatológia körébe sorolható tanulmányt tartalmaz. Hodossy-Takács Előd írásában (*Királyi alak és eszkatológia*) abból a felvetésből indul ki – a korai zsidó irodalom sokszínű tartalmait kevésbé tartva szem előtt –, hogy „a végső idők várásához, a zsidó és keresztény irodalomban egyaránt, elválaszthatatlanul hozzátartozik egy igazságosan ítélő királyi alak.” A király és királyság helyzetére fókuszáló áttekintést ad Izrael történetéről. Az ókori politikai irányítást királyságon kívül más alternatívát nem ismerőnek jellemezve (21), valamint az Istenhez vezető szerepre alkalmatlan uralkodók tapasztalatára utalva (22) a végidő királyi alakját egy fajta analógiás „olyan, mint” királyként jellemzi: „Olyan, mint a földi királyok – csak épp mégis egész más.” (23) Karasszon István Dániel könyve 7. fejezetét a Gilgames eposszal összevető elemzésében (*Apokaliptika és irodalom*) kimutatja, hogy a szerző a Dán 2 és Dán 8 fejezetek képeit felhasználva alkot olyan apokaliptikus látomást, amely valóban teológiai egységet teremt a nyelvi és irodalmi szempontból eltérő 1–6. és 8–12. fejezetek között. Gunkellel egyetértve megállapítja, hogy a szerző célja az lehetett, hogy „a végidőket a világ keletkezésének mitikus képeivel illusztrálja” (32), s épp ez adott alapot ahhoz, hogy az ókori Keleten ismert eposz képeire utaljon. Németh Áron a Zsoltárok könyve eszkatológiáját illető – a teljes elutasítástól a könyv végső formájának határozottan eszkatológiai jellegét valló – vélemények közötti eltérések okát keresi (*Eszkatológia a Zsoltárok könyvében?*). Válaszkeresése során a terminológia, a zsoltárértelmezés (az eszkatológia a zsoltárszerző intenciója vagy későbbi interpretáció eredménye?) és a Zsoltárok könyve egészének mint

kompozíciónak az eszkatológiai jellegére rákérdező szövegösszefüggés problémaköreit mutatja be gazdag hivatkozásokkal a kutatóelődök munkáira.

A gyűjteményes kötet második részében – Újszövetség – Balla Péter habilitációs dolgozatára épülő tanulmányának címe felveti a kérdést: *Megszegte-e Jézus az ötödik (negyedik) parancsot?* Az Újszövetség irodalmi környezetének vizsgálata és az evangéliumi hagyomány alapján megfogalmazott nemleges válasz mellett Jézusnak az idézett kérdéssel kapcsolatos magatartásában isteni igényének megnyilvánulását láttatja meg. Benyik György Jézus és a farizeusok kapcsolatának kérdését járja körül (*Jézus és a farizeusok tanítása*): ellenségeknek tekintették-e egymást? (89) Talán érdemes megemlíteni, hogy Julius Wellhausen témához ajánlott (vö. 1. lábjegyzet), 1965-ben kiadott műve néhány éve magyar nyelven is megjelent (*A farizeusok és a szadduceusok*, Kálvin, Budapest, 2001). Kocsis Imre két példabeszédet (Lk 12,16–21; 16,19–31) elemző tanulmányában rámutat, hogy Lukács evangéliuma a gazdagokkal szemben képviselt kritikus és pesszimista szemlélete ellenére tanúsítja, hogy az üdvösség a megtérésen keresztül számukra is adott lehetőség. A kötet egyik szerkesztő-szerzője, Kókai Nagy Viktor azt a kérdést vizsgálja, hogy jogos-e Jézus korában zsidó vallásról beszélni (*A zsidó „vallás” Jézus korában*). Bemutatja a terminológia és a „vallás” értelmezésének problematikájától kiindulva a hellenizmus zsidóságra gyakorolt hatását és az időszak identitáskérdéseit, valamint a Római Birodalom és a pogány szerzők zsidósághoz való viszonyát. Mason nyomán megállapítja, hogy „egészen a Kr. u. második század utánig nincsen semmi olyan kifejezés, ami megfelelné a vallás, illetve a zsidó vallás fogalmának” (141), amiben a kereszténység megjelenése és elterjedése hoz változást.

Az írások harmadik csoportját – Eszkatológia – néhány további újszövetségi tanulmány alkotja, nem mindig magától értetődő besorolás szerint. Adorjáni Zoltán Jn 3-ról írt elemzése (*Széljegyzetek Jn 3,1–21 margójára. Jézus találkozása Nikodémussal*) gyakorlati teológiai szempontokat is szem előtt tartó kifejtése a találkozástörténetnek, s ennek alapján a Lélek által újjászületett cselekvő létnek. Geréb Zsolt az első Péter levél alapján a keresztény remény és „a keresztény ember eszkatologikus létformájának” (159) kérdéskörét tekinti át a címadó szakasz részletes elemzésén keresztül (*A Kis-ázsiai kereszténynek élő reménysége az 1Péter 1,3–9 alapján*). A Nikodémussal folytatott beszélgetés és az elnyert új egzisztencia fentebb említett témája ismét megjelenik Herczeg Pál két tipikus jános fogalmat s azok kapcsolatát taglaló tanulmányában (*Hinni és örökké/élni János evangéliumában*). A mézként megédesülő Ige hagyományának vázlatos áttekintését nyújtja a Jel 10,8–10 apropóján Jenei Péter konferenciaanyaga (*Az Ige, a méz, és az angyalok. Vallástörténeti adalékok a Jel 10,8–10 értelmezéséhez*). A szakaszban megjelenő angyali közvetítő szerepét, jelenlétének zsidó irodalmi háttérét is vizsgálja a szerző. Lenkeyné Semsey Klára több evangéliumi részlet elemzésére támaszkodó munkája (*Aki eljött, eljövendő. Eszkatológia a szinoptikus evangéliumok szerint*) a Názáreti alakjának szentel figyelmet, akinek „személyéhez és munkájához kötődik” (195) az evangéliumok eszkatológiáról szóló tanítása, s kinek „személye az üdvtörténet

különböző korszakait elválaszthatatlanul összekapcsolja” (196). A Jelenések könyve három hetes-sorozatát (pecsét, trombitaszó, harsona) veszi górcső alá Vladár Gábor, hogy bemutassa, nem csupán kompozíciós szerepük van, hanem általuk a „zsidó apokaliptikus gondolkodás szerkezetformáló sémája” (236) jelenik meg, hogy kifejezze, a végidő ítélete Isten népével kezdődik, ahogy azt a címadó idézet is képviseli: „*Ha pedig először mirajtunk kezdődik*” (1Pt 4,17).

A Rendszeres teológia fejezetén belül Jézus Krisztus engesztelő áldozatként értelmezett kereszthalála és a jelen kor társadalmi igazságtalanságai miatt szükségszerű kiengesztelődés, megbékélés egymáshoz való viszonyát, a megbékélés előmozdításában az egyház eszkatologikus valóságából fakadó lehetőségét taglalja Fazakas Sándor írása (*A jótékony megszakítás reményében...*). Az Apostoli Hitvallásban megfogalmazott várakozás a test feltámadására és az örök élet reménye, az eljövendő dicsőség misztériuma Fekete Károly dolgozatának témája (*A feltámadás és az örök élet reménye. A Heidelbergi Káté 57–58. kérdés-fejeletének teológiai magyarázata*). Karl Barth eszkatológiai szemléletébe enged betekintést Ferencz Árpád (*Sötétségből a világosságba?*), a Göttingeni Dogmatikát használva forrásműként. Ugyanebben a fejezetben kap helyet Gaál Botond cikke, melyet az elméleti és alkalmazott fizika kutatói társaságának (IUPAP) 2012. július 4-én kezdődő nemzetközi konferenciáján (ICHEP 2012) bejelentett hír ihletett az addig csak feltételezett, „megjósolt” Higgs-bozon kísérleti igazolásáról, melynek kapcsán a szerző a természet titkaira való rácsodálkozással a Teremtő dicséretét fogalmazza meg (*A Higgs-bozon üzenete a teológiának*). A magyar református teológia liberális és „új ortodox” szótérológiai nézeteinek és képviselőinek áttekintő bemutatását kínálja Kovács Ábrahám (*„És ti kinek mondotok engemet?” Eltérő szótérológiák a magyar református teológiában*).

A kötet címéhez kevésbé illeszkedik az utolsó, Egyháztörténet című blokk, melyben Baráth Béla Levente a magyarországi református egyházszervezet és az állam kapcsolatát 1881–1882 előtti időszakban vizsgáló tanulmánya (*Egyházszervezet és politika*) és Hörcsik Richárd európai integrációs folyamatokat és az EU működését bemutató összefoglaló cikke (*Az Európai Unió működési mechanizmusa, az integráció előnyei*) kaptak helyet.

A tartalmi sokszínűségében is tematikus rendezettségre törekvő kötet az ünneptelt Peres Imre gazdag szakmai pályáját illusztráló publikációs listával egészül ki, akinek magam is kívánok, amint a kötet által tiszteletüket kifejező kollégák nevében Fekete Károly rektor az Előszóban, „jó egészséget, alkotókedvet, hogy szolgáltatásával hirdesse még sokáig Isten dicsőségét”.

Nagyvárosi ikon

Fekete Károly – Barcza János
ŐRÁLLÓK ÉS ÖRÖKHAGYÓK
Műalkotások a Debreceni Református
Kollégiumban

Kiadó: *Debreceni Református Kollégium*

Megjelenés: *Debrecen, 2013, pp. 188.*

ISBN: 78-963-9322-19-6

Ismerteti: *Lovas Anett Csilla*

A Debreceni Református Kollégium fennállásának 475. évfordulójára számos kiadvány jelent meg. Az ünnepi kötetek sorába illeszkedik a Fekete Károly és Barcza János által jegyzett *Őrállók és örökhagyók* című képes album, amely a Kollégiumban található műalkotásokat veszi számba. Hiánypótló kötetet forgathatunk: az album teljességre törekedve mutatja be a Kollégium művészeti kincseit, számos érdekességgel szolgálva mind az épületet jól ismerők, mind pedig a Kollégium történetével még csak ismerkedők számára is.

A könyv előszavát dr. Győri L. János gimnáziumi tanár írta. Az általa írt és Orosz Judit által illusztrált, *Miről mesél a Debreceni Református Kollégium?* című képes kollégiumtörténet jelen kiadvány „párkönyve” is lehetne: a képeskönyv a Kollégium történetéről rajzos formában mesél, az albumban pedig a művészeti alkotások mozaikja rajzolja ki a Kollégium történetét. A festmények, szobrok, domborművek fotókkal illusztrált bemutatását egy szöveges kollégiumtörténet is megelőzi, amely tömören, lényegre törően beszél a Kollégium „őrálló” és „örökhagyó” szerepéről; ezt követi a főhomlokzat domborműveinek ismertetése. A Kollégium szót hallva sokunkban a széles árkádok képe ötlik fel elsőként, alighanem annak következményeként, hogy kevésbé szánunk időt az árkádok alatti domborművek megfigyelésére. A kiadványban az összes dombormű fényképét megtaláljuk, mellettük egy-egy rövid, ám részletes leírással. E rész bevezetőjéből az is kiderül, hogy az alkotások elkészítését egy jól átgondolt koncepció előzte meg. A Kollégium 400 éves évfordulója alkalmából a Debreceni Református Kollégium Jubileumi Bizottsága meghatározta, kiknek az „arcmásait” szeretnék megörökíteni, s kiket kérnek fel az alkotások elkészítésére. A kor rangos művészei kaptak megbízást, többek közt Beck Ö. Fülöp (a *Nyugat* folyóirat címlapján szereplő *Mikes-émlékérme* alkotója), Medgyessy Ferenc (nagynevű debreceni szobrászművész, számos nemzetközi díj birtokosa) vagy Pátzay Pál (a XX. század egyik legmeghatározóbb, neoklasszicista stílusban alkotó szobrászművésze). A *Teológiai professzorok arcképcsarnoka* címet viselő fejezet különösen érdekes lehet a volt és jelenlegi teológus hallgatók számára is: a DRHE Üléstermében egy-egy szigorlat vagy záróvizsga során ijedten néztünk farkasszemet a teológia korábbi tanáiraikról készült festményekkel. Ezeket a képeket az albumban nézegetve, a mellettük található szövegeket elolvasva talán még ro-

konszenvesebbé válhatnak ezek az egyébként is barátságos arcok. Az épület termei is rejteneek látványosságokat: a kötet ezeket a plaketteket, festményeket vagy dom-borműveket is számba veszi. A könyv egyik legérdekesebb része az Oratórium elő-terében lévő freskók bemutatása. Gáborjáni Szabó Kálmán visszaemlékezésével in-dul az ismertetés, aki lejegyezte a falfestmények megalkotásának folyamatát. Igazán lenyűgöző leírást olvashatunk, hiszen a tervezéstől kezdve a kivitelezésig a teljes munkáról képet kapunk, és a freskókészítés technikájába is bepillantást nyerünk. A leírást a freskókról készített fényképek követik. Az Oratóriumba menet talán nincs mindig idő vagy alkalom arra, hogy elmélyedjünk a festmények részleteiben, de a jó minőségű fotók lehetővé teszik, hogy olyan „apróságokra” is felfigyeljünk, mint a könyvtármentő diákok arckifejezése vagy a bankókészítés eszközei. Nemcsak a Kollégium belső tereiről készültek fotók és leírások, hanem az Emlékkertről is. 2012. január 1-jétől a Debreceni Református Nagytemplom és a Református Kollégium épületegyüttese megkapta a Nemzeti Emlékhely címet. Ennek a Kollégium előtti parkban egy sztélé állít emléket; ezen kívül az Emlékkertben a Gályarabok emlék-oszlopa és Bocskai István szobra is megtalálható. Ezekről a helyekről is olvasható egy-egy rövid leírás a kötetben. A kiadvány végén a kötetben szereplő alkotók, mű-vészek rövid bemutatása is megtalálható.

Győri L. János Előszava így zárul: „A közeli jövőben tehát kollégiumi tanárnak, diáknak, öregdiáknak és az ide látogató vendégnek egyaránt nagy szüksége lesz erre az önismereti olvasó- és képeskönyvre, amely a meglódult időben mindnyá-junkat emlékeztet a Debreceni Kollégiumnak a magyar kultúra egészében betöltött kiemelkedő szerepére, és egyúttal segít ébren tartani a »genius loci«-t, a hely szelle-mét.” (8.) Ez a rendkívül igényes kiadvány méltó a hely szelleméhez. A kiemelkedő minőségű fényképek, az olvasmányos leírások, a kiadvány tervezése és tördelése mind-mind magas színvonalról tanúskodnak, így a kötet a következő generációk számára is értékálló marad.

Fekete Károly – Ferencz Árpád (szerk.)
VIGASZTALÓ ISMERET
Tanulmányok a Heidelbergi Káté teológiájáról

Kiadó: *Kálvin Kiadó*
Megjelenés: *Budapest, 2013, pp. 151.*
ISBN: 978-963-558-237-2
Ismerteti: *Győri Illés László*

Az MRE Doktorok Kollégiuma 2013 augusztusában tartott ülésén kiemelten foglalkozott az akkor 475 éves Heidelbergi Kátéval. Az elhangzott előadások adták az alapot, melyet további közreműködők munkáival kiegészítve születhetett meg ez a tanulmánykötet. A „Vigasztaló ismeret” célja nem merül ki a pusztá emlékezésben. Nem arról van szó, hogy a Kátét az évforduló emlékére levegyük a polcról, leporoljuk, aztán visszategyük. Nem is a Káténak, hanem a benne foglalt tiszta reformátori tanításoknak, személyes hangvételű, a hit bátor megvallására készítő szellemiségének kell újra elfoglalnia méltó helyét református egyházunkban. Ennek elősegítését tűzték ki maguk elé célként a kötet alkotói.

Németh Tamás *A hitvallás mint alapvető tanítás régen és ma* című tanulmánya került előre a könyvben. A szerző ismerteti a Káté megszületésének hátterét, majd általánosan foglalkozik a hitvallás mint keresztyén közösségi cselekvés hasznával és értelmével. Végül a hit megvallásának jelentőségéből kiindulva kísérel meg választ adni a kérdésre: van-e szükség ma új hitvallás megfogalmazására?

A kötet két tanulmányt is szentel a Szentírás és a Káté kapcsolatának, melyek különböző irányból közelítve mutatják be annak Ó- és Újszövetségi forrásait. Karasszon István munkája a Káté ószövetségi hivatkozásait veszi sorra és véleményezi a mű felépítését követve, fejezetenként, melyhez összehasonlítási alapként Bullinger „Summa Christenlicher Religion”-ja (1556) szolgál. Vladár Gábor eltérő megközelítésben, először a Szentírás egészére vonatkozó kifejezéseket tárgyalja, majd a mű szövegében előforduló bibliai idézeteket elemzi (különösen az 1Kor 10,16–17-et a Kátében megjelenő úrvacsoratan vonatkozásában), végül a Kátében eredetileg lapszálon szereplő igehelyek szerepével foglalkozik.

A kötetben a Káté teológiai tartalmát vizsgáló munkák mellett helyet kapott egy olyan tanulmány is, mely a szöveg tárgyi múltját, emlékeit fedi fel. Fekete Csaba *Kérdések és kiadások* című írásában a káté magyar vonatkozású kiadásainak áttekintésére vállalkozik.

Gaál Sándor *A Heidelbergi Káté missziológiai jelentősége ma* című munkájában éles szemmel mutat rá azokra a külső és belső kihívásokra, melyekkel korunk református egyháza szembesül. A Káté szerepe ebben a helyzetben az önértelmezésre való felhívás. Ez a felhívás azonban nem csak az egyház egészének szól, hanem mindnyájunkat hitünk bátor, személyes megvallására készítet – véli a szerző.

Ferencz Árpád tanulmányában (*A Heidelbergi Káté dogmatikai kézikönyv, vagy a keresztyén életre vezérlő kalauz?*) arra a kérdésre keresi a választ, hogy a Káté milyen szinten releváns a mai reformátusság erkölcsi ítéletalkotási folyamataiban? Ennek megválaszolásához először is a tiszta teológiai etika jelenkori létjogosultságáról értekezik, ugyanis a Káté mai relevanciáját épp az adhatja, amennyiben az előbbi fenntartásához kínál segítséget, támpontot nyújtva a modern ember keresztyén önértelmezéséhez. Ezután a Heidelbergi Kátében megjelenő etikai tanítás alapjait, legfontosabb jellemzőit ismerteti.

Szűcs Ferenc *A Heidelbergi Káté legújabb magyar nyelvű magyarázatai* című írásában bemutatja az elmúlt száz év hazai, a Kátével kapcsolatosan megjelent kiadványait. Munkája azonban nem csupán felsorolás, figyelmet szentel azoknak a közegyházak és a teológiai gondolkodást befolyásoló kérdéseknek, melyek a Kátével foglalkozó korabeli irodalmat is meghatározták. Ezek közül talán a legjelentősebb a status confessionis értelmezése a hazai teológiai gondolkodásban.

Jakab-Szászi Andrea munkája (*A Heidelbergi Káté a hitre nevelésben*) szépen összefoglalja, milyen szerepet töltött be a Káté a magyar református egyház gyülekezeti életében és hitoktatói gyakorlatában első megjelenésétől egészen napjainkig, ugyanakkor választ keres arra a kérdésre is, hogy valláspedagógiai szempontból építhet-e rá a jövő református egyháza, és ha igen, hogyan.

A 475. évforduló kapcsán újra fel kell fedoznünk, hogy a Káté minden korosztályhoz szól. Fekete Károly *A Heidelbergi Káté szerepe a felnőttképzésben* című tanulmányában bemutatja azokat a hitvallási funkciókat, melyeket a Káté annak helyes használata esetén betölthetne, szavatolva hitéletünk megélénkülését, egyházunk helyes irányba haladását. Hogy ez megtörténhessen, kész tervet ad az olvasó kezébe a Káté feldolgozásához tanító jellegű gyülekezeti alkalmak keretein belül.

Reméljük, a kötet minél több ember figyelmét hívja fel a Heidelbergi Kátéra, mert az abban rejlő ismeret elvezet a valódi vigasztaláshoz. A könyv címében megjelenő vigasztalás ugyanis nem nyugodt beletörődés, hanem létünk sarokpontja, hitbeli bizonyosság saját, Krisztusban elnyert üdvösségünk felől. Azokból, akik ezt a személyes vigasztalást meglik és bátran megvallják, épülhet fel az az egyház, mely valóban betölti az Ura által rábízott feladatot ebben a világban.

Gaál-Szabó Péter
“AH DONE BEEN TUH DE HORIZON AND BACK”
Zora Neale Hurston’s Cultural Spaces in Their Eyes Were
Watching God and Jonah’s Gourd Wine

Kiadó: *Peter Lang Verlag*

Megjelenés: *Frankfurt am Main, 2011, pp. 150*

Sorozat: *Debrecener Studien zur Literatur 16*

ISSN: 0946-1930

ISBN: 978-3-631-61649-9

Ismerteti: *Kovács Gergely*

Zora Neale Hurston 1891-ben született afro-amerikaiként az amerikai délen. Apja, aki nyolcgyermekes baptista lelkészként közéleti szerepet is vállalt, gondoskodott tehetséges lánya oktatásáról, aki néprajzot és antropológiát hallgatott. Az 1920-as években a Harlemi Reneszánsz nevű művészeti kör tagja lett New York-ban, melynek fő törekvése a feketék szerepének újrafogalmazása volt. A kör tagjai alkotásaikban a fehérek által rájuk erőltetett skatulyáktól igyekeztek megszabadulni, és hozzásegíteni az afro-amerikaiakat, hogy új módon viszonyuljanak saját múltjukhoz és jelenbeli szerepükhöz, előkészítve ezzel a későbbi polgárjogi mozgalmakat. Ellentmondásos módon Hurston éppen azért szorult háttérbe a háború utáni években, mert írásai politikamentesek maradtak. Elszegényedve halt meg 1960-ban, sírját Alice Walker író nő jelölte meg később „A Dél Zsenije” felirattal.

Afro-amerikai nőként egy olyan társadalmi csoportnak adott hangot, amely korábban nem szólalt meg az irodalomban. Hurston írásai társadalmi csoportját a gyermekkorban megélt élmények alapján belülről, míg a tudatos néprajzi-antropológiai kutatások alapján kívülről mutatják be. (A magyar olvasónak Móricz parasztábrázolása vagy Illyés Gyula szociográfiája, a Puszták népe juthat eszébe.) Hurston regényeinek újrafelfedezése magával hozta új irodalomelméleti megközelítések alkalmazását is. Ilyen újfajta olvasat a regényvilág térkezelésének vizsgálata, mely Gaál-Szabó Péter, a Debreceni Református Hittudományi egyetem oktatójának angol nyelven megírt doktori disszertációjának a témája. (A nyelvválasztás egyik oka, hogy Zora Neale Hurston regényeinek nincs magyar fordítása, sok amerikai olvasónak is nehéz megérteni a szereplők által használt dialektust. A másik ok pedig, hogy a tér és a hely magyar nyelvű elméleti irodalma korántsem mondható gazdagnak.)

A tanulmány rövid bevezető után egy fejezetet szentel a megközelítés elméleti irodalmának, két fontos, bár egymásnak látszólag ellentmondó filozófiai irányzat tér- és helyelméleti megközelítését összehétközítve. Míg a fenomenológia felfogásában a szubjektum teremt az őt körülvevő térből helyet, a világot folyamatos értelmező viszonyulással belakva, addig a posztmarxista irányzatok hatalmi mechanizmusok

eszközeként tekintenek a szubjektumot nemcsak körülvevő, de azt formáló térre. Az idézett fenomenológiai alpművek – Heidegger, Merleau-Ponty, Bachelard és Edward Casey – mellett a szintén gazdag posztmarxista térirodalom is tág teret kap Lefebvre, Foucault, David Harvey és Edward Soja gondolataival. Foucault heterotópiájából és Homi Bhabha köztes teréből kiindulva egyfajta hibridizált térképzetet vázol fel a fejezet a másság tudatos megélésének, a tiltakozásnak, a szabályok áthágásának lehetőségével.

A harmadik fejezet Hurston írásait olyan kulturális térként elemzi, melyben a szerző résztvevő megfigyelőként „az antropológia nagyítójával” megvizsgálva elegyíti a valóságot a fikcióval, akár a regényekben, akár a tudományos munkákban. Kiemel olyan afro-amerikai jellegzetességeket, mint a blues-zenészek, akik kulturális nomádokként járták Amerikát, vagy a test, a mozgás, öltözködés üzeneteit. A negyedik fejezet modern „nem valós helyként”, vagyis a történelem folytonosságában történt szakadás jelképes helyként közelíti meg a feketék kulturális terét, mely alkalmas lehet arra, hogy megerősítse az afro-amerikai identitást. Hurston szerint az amerikai Dél lehet az Afrikából erőszakkal kiszakított rabszolgák huszadik század eleji leszármazottai számára új identitásuk bölcsője.

Az ötödik fejezet a regények határterületeken megjelenő, az ősi vudu és a kereszténység elemeiből összeálló szinkretista vallási világát elemzi. Ilyen például egy körtefa, mely az evilági és a szent találkozásánál az egyik női főszereplő gyermekkorának és felnőtté válásának fontos helyszíne. A hatodik fejezet a nemi szerepek és a szociális tér kapcsolatáról ír. A férfias terek – a bíróság vagy a veranda – a társadalmi események helyszínei, míg a női helyek ezek mellett az otthon, a kert vagy az épített környezeten kívül eső helyek, a női szubjektum fejlődésének helyszínei.

A monográfiában a szerző kifinomult és elegáns angol szaknyelvet használ. Alapos kutatómunkájának látványos bizonyítéka a tizenkét oldalas bibliográfia, sőt a kiadvány végén még tárgy- és névmutató is segíti a tájékozódást. A kiadvány a Debreceni Egyetem és a német Peter Lang Kiadó többéves együttműködésének keretében, a „Debrecener Studien zur Literatur” című sorozat tizenhatodik köteteként jelent meg.

Gáborjáni Szabó Botond
KAZAY SÁMUEL ÉS A DEBRECENI KOLLÉGIUM
Egy könyvgyűjtő patikus élete és gyűjteményének sorsa
– fejezet a historia litteraria magyarországi történetéből

Kiadó: *Tiszántúli Református Egyházkerületi Gyűjtemények*

Megjelenés: *Debrecen, 2014, pp. 498*

ISBN: 978-963-08-95521

Ismerteti: *Dr. Kovács Ábrahám*

A könyv egy most elinduló sorozat első kötete, amelynek sorozatszerkesztője Bálint Ágnes és maga a szerző. A könyvet már első alkalommal kézbe véve is jóleső érzése támad az olvasónak. A borító esztétikus színvilága a Kollégium gyűjteményeinek jellegzetes arculatát és hangulatát adja vissza. Az Alföldi nyomda kiadványát kiváló minőségű színes képek sokasága tarkítja, amely még az átlagos olvasóban is kedvet támaszt a könyv iránt: amiről a szerző értekezik, az a maga képi valóságában a könyv lapjain nyomon követhető.

A Debreceni Református Kollégium történeti forrásainak kincses ládájából igen értékes és sokak számára alig ismert gyöngyszemeket ismertet a szerző. Öröndetes esemény ez, hisz a Kollégium könyvtára, kéziratára és gyűjteményei bővelkednek a még fel nem tárt, vagy nem teljesen feldolgozott anyagokban. A kötet olvasmányos formában ad bevezetést az egyik legértékesebb gyűjteménybe. A szerző szabatos fogalmazása, élvezetes stílusa a rendkívül sok adatot tartalmazó munka olvasását is élvezetessé teszi. A sorozat elindítása reménységeink szerint lehetővé fogja tenni hasonló, nívós színvonalú munkák megjelentetését.

Kazay Sámuel (1711–1797) életének és munkásságának bemutatása azért jelentős, mert a híres debreceni patikus gyűjteménye a Kollégium raritásainak jelentős részét foglalja magába. A szerző arra törekedett, hogy bemutassa a korszak egyik legjelentősebb polgári magánkönyvtárát létrehozó, igen széles nemzetközi kapcsolatokat ápoló debreceni gyógyszerész életútját, tanulmányait, személyiségét, könyvészeti szakértelmét és magát a nem csak könyveket tartalmazó gyűjteményt.

A könyv szerkezete két fő részre osztható. Egyikben az előbb felsorolt témákat tárgyalja alapos részletességgel, míg a második részben, a 261. oldaltól kezdve a gyűjtemény adattárát találhatjuk. Az első rész a bevezetőt és az epilógust leszámítva nyolc nagyobb fejezetre oszlik, amelyből a legalaposabban tárgyalt témakör a „Kazay Sámuel gyűjteményének leírása, tematikai csoportjai” rész.

A könyv tele van csemegékkel, amelyeket bizonyára egy külön tárlatvezetési kiállításon, mint amilyet a Szépművészeti Múzeumban is rendeznek, jól lehetne bemutatni. Bizonyára sokan értékelnének egy ilyen kezdeményezést Debrecen város érdemes közönségéből. Jellemző epizód, hogy a debreceni patikus volt a Nagytanács egyetlen református tagja, aki elment a Szent

Anna-székesegyházba eskütételre. Kis anakronizmussal „ökumenizmusnak” nevezett felekezeti nyitottsága egy nyitott gondolkodású, de konzervatív értékeket preferáló ember életét mutatja be. A képet továbbrajzolja a szerző kijelentése, amely szerint 1760 táján egy debreceni 15 tehenes gazda londoni és egyéb aukciókon szerezte be ritka könyveit és Pekingből rendelt erotikus festménytekercset. Ez is jól mutatja, hogy a könyveket, gyűjteményeket nagyon szerető patikus a nemzetközi világpolgársághoz szervesen kapcsolódott, s magyar reformátusságához mindezt gond nélkül hozzá tudta illeszteni. A patikus műveltségét, rendkívüli olvasottságát és tájékozottságát mi sem bizonyítja jobban, minthogy folyton minősíti olvasmányait!

Kazay Sámuel gyűjteménye számos részterületen eltért a 18. századi magyarországi magángyűjtemények jellegzetességeitől. Ennek jelei a természettudományok kimagasló aránya vagy a történeti és jogi irodalom átlagosnál szerényebb jelenléte. Más szempontokat vizsgálva azonban jól kivehető, hogy például a teológiai és vallási irodalom, illetve a klasszikusok arányszáma terén nagyon is összhangban van a hazai tendenciákkal. A gyűjtemény anyaga, a szerző kapcsolatai azt mutatják, hogy a protestánsoknak kiváló nemzetközi kapcsolatai voltak még a hosszú ellenreformáció alatt is, és azokat egyértelműen a haza és haladás szolgálatába állították.

A könyv második, a gazdag forrásanyagot, valamint lelőhelyeket is áttekinthetően feltüntető része, amelynek adatbázisba helyezése óriási munkát igényelt, jelentős segítséget nyújt majd a további kutatások számára. Érdemes lenne a szerzőnek megfontolnia, hogy erről az igen értékes anyagról egy rövid munkát angolul is megjelentessen.

A szerző vonzódását a téma iránt mi se bizonyítja jobban, minthogy Kazayt egyik pillanatában „hősünknek” (p.23) nevezi. A néha máshol is felbukkanó személyes hangvételtől „ízesebb” lett a könyv. Ám a szerző ezzel együtt sem hagiográfiát írt, hanem nagyon is tárgyilagosan elemezte a neves patikus életútját és munkásságát.

A könyvet jó szívvel ajánlom minden olyan olvasónak, aki szereti az igényesen megírt egzotikus szellemi utazásokat. Ilyen munkát ritkán lehet találni a sokszor igen szárazra sikerült, adatolós egyház- és helytörténetírásban.

Hodossy-Takács Előd – Leo J. Koffeman (Hg./ed.)
WICHTIGE WENDEPUNKTE
Verändernde und sich ändernde Traditionen in Zeiten des Umbruchs
/ PIVOTAL TURNS
Transforming Traditions in Times of Transition

Kiadó: *Evangelische Verlagsanstalt*

Megjelenés: *Lipscse, 2014, pp. 160.*

Sorozat: *Beihefte zur Ökumenischen Rundschau 98*

ISBN: 978-3-374-03871-8

Ismerteti: *Paczáry András*

A Hodossy-Takács Előd és Leo J. Koffeman szerkesztésében megjelent konferenciakötet egy két évvel ezelőtti – egyetemünk falai között megszervezett – konferencia előadásainak anyagából állt össze (*Pivotal Turns: Transforming Traditions in Times of Transition. The Eight Conference of Theological Faculties from Central and Eastern Europe and the Netherlands*, Debrecen, DRHE, 2012. április 25–29). A kötet tizenegy angol és német nyelvű tanulmányt tartalmaz, amelyek a tradíció és a reformok, a hagyományok melletti megmaradás és a bevett szokásokkal való szakítás teológiai, filozófiai és történeti aspektusait tárgyalják – az ószövetségi kortól haladva egészen a 21. századig.

Kustár Zoltán: *Tradition contra reformen*. A tanulmány arról szól, hogy Jósias reformjaival miként vált az addig otthon ünnepezt páska zarándokünneppé, illetve hogy e változás hol és milyen mértékben engedett teret a megújulás iránti igénynek – s az utóbbi hol és miben volt kénytelen később engedni a tradíciónak.

Balogh Csaba: *Survival of the Fittest*. Jeremiás és Habakuk ellentétes Babilon-képe kapcsán a szerző arra keresi a választ, hogy miért történt változás a prófétai hagyományban, illetve hogyan maradhatott fenn mindkét tradíció a kanonizáció során.

Hodossy-Takács Előd: *From Tribal Heritage to National Epic*. A tanulmány az ószövetségi törzsi tradíciókat vizsgálva arra világít rá, hogy miként tették magukévá a jövevények a nagyobb közösség örökségét, vagy hogyan válhatott a nemzeti emlékezet részévé egy kis nemzetség hősről szóló hagyomány.

Eliska Landskova: *From Clean Hands to Clean Heart*. A cím arra a fordulatra utal, hogy a keresztyénység a rituális tisztaság követelményét elhagyva az erkölcsi tisztaságra helyezte a hangsúlyt. A szerző rámutat, hogy az ószövetségi felfogásban a rítusok szorosan kapcsolódtak az erkölchöz, és a hangsúlyeltolódás ellenére a keresztyénység sem mentes a szertartásoktól.

Jan Roskovec: *John's Transformation of Mark and Paul*. A szerző rávilágít, hogy a páli levelektől Márk evangéliumán át Jánosig ívelő hosszú hagyományozási folyamat formai és tartalmi változásai ellenére az a krisztológiai meggyőződés, hogy

Krisztus istensége a földi Jézusban, különösen a Megfeszítettben szemlélhető és ragadható meg, állandóságot biztosított.

Joke Spaans: *Transformation of Ecclesiastical Discipline in the Dutch Republic around 1700*. A tanulmány a hollandiai református egyház bíraskodásának egy-egy jellemző 17. és 18. századi esetén keresztül szemlélteti, hogy a két eset között végbement modernizációs folyamat során radikálisan megváltoztak a lelkészek megítélésének kritériumai.

Gert J. van Klinken: *Origins of Liberal Protestantism in a Borderland*. A tanulmány a hollandiai Ter Apel település példáján keresztül szemlélteti, hogy a reformáció korától a 18. század végéig lényegében változatlan zárt kis közösségben miként nyerhetett teret a liberális protestantizmus eszméje.

Wim van Vlastuin: *Dynamics of Renewal*. A Sola Scriptura reformátori elvének egyoldalú hangsúlyozásával szemben a szerző a hagyomány pozitív szerepére hívja fel a figyelmet. Kiemeli, hogy az idők során felhalmozódott tapasztalat nem csupán a stabilitást biztosítja az egyház számára, de segít az új kihívásokra adott időszzerű válaszok megtalálásában is.

Petr Jandek: *Encountering the Tradition of Liberation Theology*. A szerző megállapítja, hogy a dél-amerikai felszabadítás-teológia a szegények középpontba állításával a lelkigondozói és szótérológiai szempontokat érvényesíti leginkább a tradíciók újraértelmezésekor, jelentősen hozzájárulva ezzel a keresztyén hagyomány fejlődéséhez.

Leo J. Koffeman: *Reformed Traditions and Reformed identity in the Process of Church Unification*. A szerző bemutatja, hogy két holland református felekezet egyesülése során az egymásnak ellentmondó tradíciókat miként sikerült összehangolni a közös hitvallási örökség segítségével. Az eset rávilágít, hogy a hagyományok elő is mozdíthatják a változás ügyét.

Henk P. de Roest: *Von Religionen lernen*. A tanulmány Jürgen Habermas gondolatait foglalja össze a vallásos nyelvről, melynek szemantikai potenciálja, valóság-tartalma és racionális töltése „lefordítandó” és „megmentendő”, akárcsak a vallásos tapasztalatok, gyakorlatok és közösségek. A fordítás kooperatív módon elvégzendő feladat, melyből a vallásos és nem-vallásos polgároknak egyaránt ki kell venniük a részüket.

Tamus István
ÁTVÁLTOZÁSOK

Szerzők: *Tamus István, Tamusné Molnár Viktória, Velényi Rudolf*

Kiadó: *szerzői kiadás*

Megjelenés: *Debrecen, 2013, pp. 144*

ISBN: *978-963-08-7254-6*

Ismerteti: *Dr. Vitéz Ferenc*

Átváltozások címmel rendezte meg Tamus István grafikusművész, a DRHE docense jubileumi, 60. születésnap kiállítását 2013 szeptemberében a Kölcsey Központ Bényi Árpád Galériája. Az alkalomra egy tartalmában és kiállításában egyaránt ünnepi katalóguskönyv jelent meg – a pályakép-kiállítás címét kölcsönözve –, mely gazdag műtárgy-reprodukciós és dokumentumfotó anyaggal (valamint elemző és méltató, köszöntő írások színes kínálatával) tekinti át az eseményekben, eredményekben és átváltozásokban is fordultatos alkotó évtizedeket.

A Tamus István művészetét értékelő írások között találjuk – sorrendben, az 5. oldaltól kezdve – Fekete Károly egyetemi tanár, a DRHE rektora köszöntőjét, mely a „Kell egy-ház!” című, a Református Kollégium 475. jubileuma előtt is tisztelegő kiállításának köszöntőjeként hangzott el. Kiemelte, hogy Tamus Istvánnak egyesületszervező, művésztelep-vezető és tehetséggondozó tanáregyeniségként van lehetősége átörökíteni a Kollégiumban gyökerező debreceni vizuális műveltség értékeit – ugyanakkor ez a lehetőség felelősségként is jelentkezik nála. Arany Lajos tanulmánya (*Szentség és esendőség, őshelyzetek és metafizikai tájak*) a metszetek és rajzok sorso(ka)t sűrítő karakterét, az akvarellek „elevációs derűjét”, a belső harmónia megteremtésének művészi útjait ismerteti; Széplaky Gerda a grafikus Tamus élményköreit értelmezi; s itt olvasható Székelyhidi Ágoston kiállítás-méltatása, miként Gulyás Imre pályarajza is. Bekerült a könyvbe továbbá Borbély Szilárd Tamus István grafikai mappájához írt ajánlása és Fátyol Zoltán megnyitó szövege a *Metszetek* című 2013. évi kiállításához.

A legátfogóbb Éles Csaba írása, mely a művészi kibontakozást időben és esztétikai dimenzióit tekintve is a kezdetektől figyelemmel kíséri. Címe: Visszalapozott kritikai sorok – előremutató üzenetekkel. A „baráti szeretettel és esztétikai tisztelettel” fogalmazott köszöntő gerincét Éles Csabának a művészről írt korábbi kritikái és recenziói alkotják – az első darab még az 1987-es őszi tárlatról a Debrecen hetilapban megjelent kritika, ahol Éles „különösen színvonalasnak” minősítette Tamus egyik rajzát; majd a Hajdú-bihari Napló Képzőművészeti figyelő rovata következett. Itt 1988-tól kezdve szinte minden évben született valamilyen reflexió a munkáival kapcsolatban (1991-ből például három alkalommal adott értékelést róla). Szintén jelentős írások készültek a 40 éves kiállításához és a debreceni Grafikusművészek Ajtósi Dürer Egyesületéről (GADE). A helyi grafikai közélet föllendítésében ugyan-

is Tamus kulcsszerepet vállalt (a Derecskei Grafikai Művésztelepet indító kezdeményezés után ő lett a 2000-ben létrejött GADE elnöke). Éles Csaba, aki esszéiben a debreceni grafikai művészetek történeti dimenziójába helyezve tárgyalta Tamus és a kortársak alkotóművészetét, szintén tagja lett az egyesületnek.

Az albumban (talán rendhagyó módon) megszólalnak a családtagok is – köztük a feleség a Múza szemével tekint vissza a művész „átváltozásaira”. Nem hiányzanak a vendégkönyvi bejegyzések sem: az 1995 és 2013 közötti időszakból lettek kiválogatva a művészet-pártolók és művésztársak üzenetei. Több mint negyedfélszáz grafika (egyedi rajz és sokszorosító nyomat), festmény és dokumentumkép került a kevesebb, mint másfélszáz albumoldalra. A tervező Velényi Rudolfnak gratulálunk igen ötletes és változatos megoldásaiért! Arra is talált módot, hogy több mű egy egész oldalpáron jelenjék meg – más munkák (illetve fotók) mintegy margójegyzetként kísérik az életmű jelentős állomásait, figyelik – vagy épp irányítják – az Átváltozásokat.

A katalóguskönyv egészében alkalmas arra, hogy végigkísérje Tamus István emberi és művészi sorsát. Érzékeltetve, hogy grafikai ábrázolását meghatározza az a lírai retorikai képalkotó módszer, melyben főszerepet kapnak a vizuális allegóriák, metonímiák és szinekdochék – elvont fogalmakat is megszemélyesít, bemutatja a jelenségek közötti térbeli és időbeli érintkezéseket, alapoz a rész és egész viszonyára. Az ilyen megfogalmazások szintén jellemzőek az akvarellekre – a poézis expreszszív áradása Tamus akvarell-piktúráját a maga intenzív teljességében járja át.

Vitéz Ferenc
ANGYALKAPUK ÉS SZÖVEGJÁRATOK
Tanulmányok és esszék a szakrális, az irodalmi,
a vizuális és az esztétikai kommunikáció köréből

Kiadó: *Felsőmagyarország Kiadó*
Megjelenés: *Miskolc, 2014, pp. 287*
ISBN: 978-615-5354-11-3
Ismereti: *Tarczy Péter*

Múzsák beszélgetnek

A Felsőmagyarország Kiadónál idén nyáron jelent meg Vitéz Ferenc egyetemi oktató, költő, művészeti író új könyve a 22 tanulmányt és esszét tartalmazó *Angyalkapuk és szövegjáratok*. A szerző az irodalmi, a vizuális, a szakrális és esztétikai kommunikáció kérdéseire keresi a választ, rávilágítva a szakrális és profán, a népművészet és az irodalom közötti rejtett összekötő utakra. Kevésbé ismert ösvényekre mutat rá, miközben saját kutatásának esszenciáját osztja meg az olvasóval. Vitéz Ferenc a rokontudományok közös nyelvének grammatikáját írja, legyen az kép és szöveg egymást szinergizáló lényege vagy a zene és az építészet Paul Valéry énkereső módszerében.

Az öt fejezet számtalan dolgozata igazán kevésbé kutatott témákat vet fel. Ilyen a hazai cigány naiv művészek identitását, státuszát nagyító alá helyező írás, kiemelve Balázs János sorsát, aki az országos ismertsége ellenére kettős számkivettségben élte életét. A putri-lét, a kiszolgáltatottság és az otthontalanság így vált festői alapélményévé. Egy másik tanulmányban írja, hogy a naiv művész jelrendszerét dokumentálásra, identitása megőrzésére használja elsősorban. Itt említi a hajdúböszörményi Uzonyi Imrét, aki gyermekkori tanyai emlékeit szöveggel is pontosította, s kitér Vankóné Dudás Juli szövegképeire is. Az önvizsgálati kommunikációra jó alkalom a kép a képben kompozíció vagy az alkotás közbeni önábrázolások – szögezi le Vitéz Ferenc. A Kritika és Mű a bírálók árnyékra vetődésének számtalan példáját sorolja fel Komlós Aladár kutatásai tükrében, miközben a kritikus attitűd kérdéseit járja körül. Hauser Arnold felfogására a Műkritika című írása alapján talál jellemző sorokat, melyek szerint a kritika „nem hirdet értékítéletet, mégis felhívja a figyelmet az értékre”. „A lényegyet feltáró elemzés” magába foglalja az esztétikai ítéletet, de ilyenfajta ítéletmondás helyett feladata inkább a mű ontológiai elemzése – állapítja meg. A *Hazudik-e a sajtófotó?* című esszéjében a kép és a valóság viszonyát értelmezi egy kiállítás darabjainak elemzésével. Meglátása szerint a fotó nem hazudik, de befolyásol, ráadásul a műfaji megnevezéssel vezet félre. Ezért javasolja, hogy a szándékos véleményt tükröző hír- és eseményfotót inkább képglosszának, vagy a valóságot művészi szintre emelő riportsorozatot fotóesszé-

nek nevezzük. Kosztolányi tárcanovellája, *A csúf lány* szerzőnk egy másik dolgozatának vizsgálendő „anyaga”. Vitéz a kép és a szó közös alakzatának, az ekphraszisz trópusnak a novellában betöltött szerepét vizsgálja, és feltárja az „olvasott képhez / „látott szöveghez” fűzött elméleteket. A Magyarország átváltozása fejezetben négy tanulmány olvasható, mind Krúdy munkásságáról. Három publicisztikájáról, az utolsó pedig Márai Sándor Szindbád hazamegy című regényéről. Az „angyalos” fejezetben Goittónak a padovai Scrovegni-kápolnában látható Angyali üdvözlete ürügyén áttekinti az annunciata-képek ábrázolástörténetét, a vizuális térben megjelenő szövegek funkcióját, a Mária kezében tartott könyv szerepét, jelképiségét az üdvőtörténeti kompozíciókon. Gábel és Mária találkozása a modern művészetben is jelen van. A 19–20. század fordulóján az áhítat helyett favorizált hangulat a szekularizálódás erősödését is jelentette – olvassuk a kötetben. Aknay János Kossuth-díjas festő munkásságának meghatározói az emberarcú szellemi lények, az angyalok. A művésznél sokféle: városvédők, festők, őrzők, hírnökök, rangjuk szerint is sokféle: kerubok, szeráfok, arkangyalok. Antropomorfizáltnak, félig elvontan, ikonszerűen vagy írásjelként jelennek meg. Vitéz Ferenc Angyali kommunikációja a szentendrei mester kedves jelenségeinek közvetítő szerepéről értekezik: „...közvetítsék a reményt: hogy a virtuális párbeszéd mégsem egyenlő a puszta anyagtalan kommunikációval. Mert amikor az Ige testté válására emlékezünk, soha nem feledkezhetünk meg arról, hogy itt van közöttünk az angyal, aki Jó Hírt hoz”. Könyvének utolsó fejezetébe – „Legszebb halandó...” – szellemi orientációjának írásait gyűjtötte össze (francia szakon végzett az egyetemen). Ide került többek közt Paul Valéry a zenéhez és az építészethez fűződő vonzalmának bemutatása vagy a Rodin művészetéről írt esszé (Erotikus csend és gondolkodó mozdulat). A menhirrek földjén, Bretagne-ban született Eugène Guillebic munkásságával már az egyetemen is foglalkozott, sőt francia irodalmi szakdolgozatát költészetéből írta. Párizsi lakásán még meglátogatta a nagybeteg költőt. A dolgok lelke című tanulmány gnomikus-aforisztikus költészetét hozza emberközelbe. „A verseim robbanások” – írta a költő. „A robbanás tökéletesen kifejezi azt a sűrítettséget, a képekbe tömörített bölcselést” – állapítja meg Vitéz. A tanulmány a Du Domain (A birtokról) verseit elemzi, mutatja be. Guillebic breviáriumnak tartotta a kötetet, lelki gyakorlatnak, meditációnak. A mű első sorai egy párizsi étteremben születtek: „A birtokon, amit kormányzok, / Nem beszélnek a szélről.” Ezt a terrénumot Vitéz versnek nevezi, olyan területnek, „ahol a vers térré és időtlen emlékeztetővé válik”.

Izgalmas könyv. Olvassák, szellemi kalandra fel!

V. KONFERENCIÁK,
SZAKMAI RENDEZVÉNYEK, PÁLYÁZATOK

KONFERENCIÁK

Elkötelezettség, hit, tudás
Commitment, Belief, Knowledge in scientific and public life
Tudományos–közéleti szimpózium

2013. november 21-én a Debreceni Református Kollégium fennállásának 475. évfordulója alkalmából egyetemünk Szenátusa, az egyetem Doktori Tanácsának javaslatára, díszdoktoravató közgyűlés keretében díszdoktori címet adományozott a teológiai tudományosság és a protestantizmus szellemi értékeit kutató és ápoló kiemelkedő tudósoknak, valamint a nemzetközi egyházi életben és a Kárpát-medence reformátusságának körében ismert vezető személyiségeknek.

A rendezvényhez kapcsolódóan az új díszdoktorok délután 15 órától, a Magyar Tudomány Ünnepe országos rendezvénysorozathoz kapcsolódóan az *Elkötelezettség, hit, tudás / Commitment, Belief, Knowledge in scientific and public life* című tudományos szimpózium keretében tartották meg székfoglaló előadásukat a Református Kollégium Dísztermében. A rendezvény szervezője dr. Kustár Zoltán általános rektorhelyettes, levezető elnöke dr. Gaál Botond, a Tudományos és Művészeti Bizottság elnöke volt. A program során a következő előadások hangzottak el:

- Stewart J. Brown: *The Enlightenment and Public Faith* (A felvilágosodás és a hétköznapi hitvilág)
- Imre László: *Kemény Zsigmond felekezeti paradoxonjáról, hat tételben* (On Kemény Zsigmond's denominational paradox, in six propositions)
- Ulrich J. Körtner: *Religion, Theologie und Kritik* (Vallás, teológia és kritika)
- Ritoók Zsigmond: *Epikus prooimionok* (Epische Prooimien)
- Herman J. Selderhuis: *Was ist Refo500?* (Mi a Refo500?)
- Koncsol László: *Magyar református egyház a Csallóközben* (Hungarian Reformed Church in the Region Csallóköz /Slovakia/)
- Hans-Anton Drewes: *Theologie, Politik und Sozialismus bei Karl Barth* (Teológia, politika és szocializmus Karl Barthnál)
- Gottfried Wilhelm Locher: *Leibhaftig feiern. Zum Abendmahlsverständnis des Heidelberger Katechismus diesseits und jenseits der Worte* (Testben ünnepelni. A Heidelbergi Káté úrvacsora értelmezéséről – szavakon innen és túl)
- Pap Géza: *Az írástudók felelőssége* (The Conscience of the Literate)
- Jerry Pillay: *Revival and Unity of Reformed Churches: How to Deal With this Challenge?* (A református egyházak megújulása és egysége: miként szemléljük ezt a kihívást?)

A részben magyar, részben idegen nyelven elhangzott előadásokat a népes hallgatóság kivetített szinkrontolmácsolás formájában követhette. Az előadások szer-

kesztett változatban az alábbi angol és német nyelvű egyetemi kiadványban meg is jelentek 2014 őszén: FEKETE KÁROLY – KUSTÁR ZOLTÁN (ed.): *Commitment, Belief, Knowledge. Celebratory volume on the occasion of the 475th anniversary of the Debrecen Reformed Theological University* (Acta Theologica Debrecinensia 7). Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen, 2014, ISBN: 978-963-8429-81-0, pp. 112.

Pszichológiai metszetek az iskola világából

2014. február 28-án a Magyar Pszichológiai Társaság Kelet-magyarországi Tagozata és a Debreceni Református Hittudományi Egyetem *Pszichológiai metszetek az iskola világából* címmel rendezett konferenciát a Magyar Pszichológia Napja alkalmából a Református Kollégium Dísztermében. Dr. Fekete Károly rektor megnyitója után dr. Vajda Zsuzsanna professzor asszony *Alapzaj. Fegyelem és fegyelmezés a mai iskolákban* című plenáris előadásával indult a szakmai program. Ezt követően a DRHE munkatársai mutatták be a témakörhöz kapcsolódó kutatásaikat:

Szirmai Erika adjunktus és Kőszeghy Attila főiskolai docens, az Idegen Nyelvi Tanszék oktatói *Iskolai zaklatás, ahogyan 10 és 13 évesek látják* címmel számoltak be kutatásukról.

Fülekiné Joó Anikó PhD-hallgató, a Felnőttképzési Központ oktatásszervezője *Tanulói teljesítménytrendek a rendszerszintű mérésekben és a háttérükben álló affektív tényezők* címmel adott elő. Kathyné Mogyoróssy Anita a Pedagógia és Pszichológia Tanszék adjunktusa a szülő-pedagógus kapcsolattartás mintázatairól szólt, majd Pinczésné dr. Palásthy Ildikó, a Pedagógia és Pszichológia Tanszék tanészékvezető főiskolai tanára a pedagógusok magatartási problémákkal kapcsolatos percepcióinak feltárására irányuló vizsgálati eredményeit ismertette.

Végül hozzászólások hangzottak el. A beszélgetést dr. Bóta Margit, a Magyar Pszichológiai Társaság Kelet-magyarországi Tagozatának titkára vezette.

Ifj. dr. Varga Zsigmond emlékülés

Egyetemünk 2014. március 5-én a Kollégium dísztermében Ifj. dr. Varga Zsigmond emlékülést tartott. A meghívott vendégek és a népes érdeklődő közönség előtt sorra kerülő alkalom dr. Bölcskei Gusztáv püspök 2Sám 21,1–14. versei alapján tartott igehirdetésével vette kezdetét. Ezt dr. Fekete Károly rektornak a mauthausen–guse-ni koncentrációs táborban mártírhalált halt fiatal magyar református lelkipásztor életét bemutató ismertetése követte. Ebben rávilágított azokra a teológia- és intézménytörténeti összefüggésekre is, melyek értelmezhetővé teszik a bécsi ösztöndíjasként megmutatkozó bátor, hitvalló magatartását.

A teológus kórus zenei összeállítása után ifj. dr. Varga Zsigmond ránk maradt írásából olvastak fel hallgatónk hosszabb részeket.

Az előadók sorában dr. Baráth Béla következett. Ő az emléknapi alkalmából megjelentetett, általa szerkesztett leporelló és digitális emlékfüzet bemutatása mellett arról adott tájékoztatást, hogy az elmúlt évtizedekben hazánkban és Ausztriában kik, milyen módon emlékeztek a nemzetiszocialista diktatúra áldozatává vált egykori kollégiumi szeniorra. Dr. Hodossy-Takács Előd az apa, id. dr. Varga Zsigmond vallástörténész professzorunk alakját és tragikus utolsó éveit idézte fel a hallgatóságnak. A felolvasások után dr. Kustár Zoltán rektorhelyettes meghirdette a DRHE által a Magyar Holokauszt Emlékévi alkalmából protestáns teológusok és lelképásztorok részére kiírt teológiatörténeti pályázatot, ismertetette a kiírt pályatételek konkrét témaköreit.

Az alkalom zárásaként a részt vevő testületek, közöttük a Tiszántúli Református Egyházkerület, a Debreceni Egyetem és a helyi izraelita hitközség képviselői megkoszorúzták a mártír teológus díszterem előtti emléktábláját.

Ezt a tanév eseményei közül kiemelkedő egyetemi rendezvényt, a hozzá kapcsolódó kiadványokkal, pályázattal, illetve az *Ifj. dr. Varga Zsigmond mártír teológus nyomában* néven a tavaszi szemeszterben meghirdetett utazó szeminárium tanulmányi útjának költségeivel együtt, jelentős részben a Magyarország Kormánya által létrehozott *Civil Alap – 2014 – Magyar Holokauszt Emlékévi* pályázati keretből elnyert támogatás finanszírozta. A Lícium Médiaportálon keresztül zajló élő közvetítés, illetve az ugyanitt hosszútávon elérhető videófelvétel segítségével az alkalmat a szélesebb érdeklődő közönség is nyomon követhette.

Holland partner-egyetemünk hallgatói csoportjának látogatása

2014. április 23–27. között került sor dr. Heleen Zorgdrager és dr. Leon van den Broeke professzorok vezetésével a hollandiai Protestant Theological University diákjainak látogatására. A látogatás a két egyetem közös szervezésében megvalósult *Community and Diversity in the Church* (Közösség és sokszínűség az egyházban) című konferencia köré szerveződött. A házigazdai, szervezői teendőket dr. Hodossy-Takács Előd egyetemi docens látta el a DRHE doktoranduszainak aktív segítségével.

A plenáris előadásokat dr. Hans Schwarz és dr. Gaál Botond professzorok tartották. A DRHE Doktorandusz Önkormányzatának meghívására a DOSZ-HTO is képviseltette magát a rendezvényen. A program kapcsolódott a DRHE X. Doktorandusz Kollégiumának jubileumi üléséhez, és szervesen illeszkedett a DRHE Tehetségnapjához, valamint ez alkalommal került sor egyetemünk új doktorainak avatására is (Bernáthné Somogyi Márta és Rácsok Gabriella).

Az április 24-én megrendezett konferencia programján kívül a fent nevezett holland és magyar oktatók egy-egy további angol nyelvű előadást tartottak a csoport

tagjainak. A látogatás kevésbé formális, gyakorlatorientált elemekkel egészült ki. Így Tiszaszentimrén gyülekezeti tagokkal folytattak kiscsoportos beszélgetéseket a résztvevők. Ezek az interjúk, a hozzájuk kapcsolódó kiértékeléssel együtt egyértelművé tették, hogy az európai protestantizmus az egység megőrzése mellett sem veszített semmit sokszínűségéből.

Scientia ac Educatio

2014. április 29-én a Debreceni Református Hittudományi Egyetem a Tudományos és Művészeti Bizottság szervezésében a *Scientia ac Educatio* sorozat részeként konferenciát rendezett a Debreceni Református Kollégiumban, amelyet dr. Fekete Károly, egyetemünk rektora nyitott meg. Az üléselnöki feladatokat dr. Gaál Botond, a Tudományos és Művészeti Bizottság elnöke és dr. Kiss Csaba, a bizottság tagja látta el.

A tudományos konferencián dr. Kókai Nagy Viktor *Zsidó vallás az Újszövetség korában* címmel tartott előadásában a soknemzetiségű pogánykereszténység, a monoteista hit és a zsidó nép viszonyát vizsgálta. Dr. Kmeczkó Szilárd *A véletlen természete – Polányiánus szemmel* című előadásában előbb ismertette a tudomány észlelés alapú modelljét, amely eleget tesz Polányi Mihály realitásról adott meghatározásának, ezután pedig erre vonatkoztatva értelmezte a véletlenszerűséget mint relációs fogalmat. Dr. Vitéz Ferenc *Holló László rajznoteszei. Lábjegyzetek a Holló-életműhöz* című előadása az 1910 és az 1960-as évek között született ceruza-, toll-, diófacáp vázlatok, kirokik, rajzi jegyzetlapok tükrében mutatta be az alkotás fázisait, valamint az *Alföldi Kentaur* című rajznapló segítségével a képpé válás folyamatát. Tamusné Molnár Viktória *Oktatás és művészet kapcsolata bölcsész életutakban a 20. század első felében* címmel a bölcsész tanári életutak művészeti kapcsolódásait tárta fel, amellyel arra kereste a választ, hogy a 20. század első felében mennyire volt társadalmi elvárás, illetve mennyiben volt az értelmiségi mentalitás része a debreceni egyetemi elit esetében a kulturális és ezen belül a művészeti életben való részvétel. Dr. Eged Alice *A Centrumpárt önfeloszlatásának története a német historiográfia tükrében* című előadása az 1930-as évek német Centrumpártjának vitatott történetét rekonstruálta. Dr. Goda Éva *Könyvtáros képzésünk 50 éve* címmel tekintett vissza a könyvtáros képzés szakaszaira, amely eddig közel 4000 szakembert adott a magyar kultúra és közművelődés számára. Szabóné Fodor Adrienne *A zenei közösségekben való részvétel társadalmi előnyei* című előadásában a hangszeres és énekes zenei közösségek kialakulásáról és működéséről, továbbá a kórusokban való részvétel háttéréről és hatásairól folytatott kutatásait mutatta be. Dr. Nagy Zoltán *Az online kommunikáció térnyerésének veszélyei a digitális bennszülöttek körében* című előadása az online platformokon megjelenő információ felhasználásának módjait és a virtuális világ közösségi tereinek kommunikációs torzulásait tárgyalta mentálhigiéniai és médiapedagógiai összefüggésekben. Végül dr. Csillag Andrea *A moralitás és immoralitás metaforái az orosz nyelvben* című előadásában a tisztaság, világosság, sötétség és a moralitás, immoralitás nyelvi tartományait és kifejezéseinek rendszerét tekintette át.

SZAKMAI RENDEZVÉNYEK

A XXII. Országos Szendrei János Matematikaverseny

Tanító szakos hallgatóink a 2013/14-es tanévben is képviselték egyetemünket az Országos Szendrei János Matematikaversenyen, amelyet immár XXII. alkalommal rendeztek meg. A versenyzőket és felkészítő tanáraikat 2013. november 15–17. között a Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Kara látta vendégül.

Egyetemünkön a hallgatók kiválasztása feladatmegoldó háziverseny keretében történt. Az eredmények alapján az alapképzésből Tóth Adrienn (II. évf.), Bazsa Celesztin Márk (II. évf.) és Revák Eszter (I. évf.), a matematika műveltségterületi képzésből pedig Madarasi Zsófia (IV. évf.) és Szőke Szilvia (IV. évf.) érdemelte ki az országos versenyzés jogát. A hallgatókat T. Nagy Judit tanársegéd készítette föl.

A csapatverseny mellett a zsűri a hallgatók egyéni teljesítményét is értékelte. Egyetemünk csapata az ötödik, az egyéni pontversenyben Bazsa Celesztin Márk a hatodik, míg a matematika műveltségterületes hallgatók egyéni versenyében Szőke Szilvia a kiváló harmadik helyezést érte el. A résztvevők és felkészítő tanárunk nevezési, utazási és szállásköltségét a DRHE fedezte.

Neveléstörténeti Vetélkedő

2013. december 4-én került sor az évtizedes múltra visszatekintő, mindig sikeresnek bizonyuló Intézményi Neveléstörténeti Vetélkedőre, melyet a DRHE Tanítóképzési Intézetének Pedagógia és Pszichológia Tanszéke szervezett.

A vetélkedőn I. évfolyamos tanító szakos hallgatók háromfős csapatokkal képviseltették magukat. Az idén összesen 24-en mérték össze tudásukat. A versenyzőknek a tárgyi tudáson kívül kreativitást, ötletességet és a humort sem nélkülöző feladatokat kellett megoldaniuk. A feladatokat összeállította és a vetélkedőt vezette: Szele Barna adjunktus. A zsűri munkájában Kathyné Mogyoróssy Anita és Tamusné Molnár Viktória adjunktusok működtek közre.

A zsűri elnöke, Pinczésné dr. Palásthy Ildikó rektorhelyettes asszony értékelésében kiemelte, hogy a hallgatók felkészültségének színvonala felülmúlta a korábbi évek teljesítményét. A helyezések sorrendje a következőképpen alakult:

I. helyezett csapat:	Rencskovszki Éva, Hevesi Fruzsina, Nagy Edit Margit,
II. helyezett csapat:	Gólya Gerda, Dancsi Dorottya, Tőzsér Virág,
III. helyezett csapat:	Kiss Bettina Laura, Kolozsvári Sára, Kertész Enikő.

Anyanyelvi tanítási verseny

A Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék a 2013/14-es tanévben is megrendezte az anyanyelvi tanítási versenyt harmad- és negyedéves hallgatók számára. A verseny témája játékszabály, használati utasítás vagy recept szövegének feldolgozása volt. Az első fordulóra tizenöt hallgató adott be óratervezetet. Ezek értékelése alapján öt hallgató került a döntőbe.

A megmérettetést 2014. február 5-én a Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskola 3. osztályaiban tartották. A versenyzők számára a legnagyobb nehézséget az jelentette, hogy az ilyen típusú szövegek feldolgozásának algoritmusa nincs kidolgozva.

A zsűri tagjai, Fekete Adrienn tanítónő, a Hatvani István Általános Iskola Kiváló Pedagógusa, Ignáth Ildikó tanítónő, a Gönczi Pál Általános Iskola igazgatóhelyettese (mindketten volt tanítványaink) és Csákberényi-Nagy Miklósné dr., a DRHE tanszékvezető docense kiemelkedően magas színvonalúnak ítélte a hallgatók teljesítményét.

Az eredmények:

- I. helyezett: Halász Livia (harmadéves),
- II. helyezett: Mile Mónika (harmadéves),
- III. helyezett: Molnár Éva (negyedéves) hallgató lett.

Versmondó és mesemondó verseny

A Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék minden tanévben két irodalmi versenyt rendez. Amellett, hogy ezek a versenyek betöltik az országos fordulókra történő valógató szerepét, támogatják a képzési terveket, valamint a gyermekirodalom, illetve korunk irodalmának elmélyültebb megismerésére ösztönöznek, továbbá hozzájárulnak, hogy hallgatóink leendő pedagógusként a nyilvános előadás és élményközvetítés szituációjával megismerkedjenek. Ezek a délutánok elsősorban mégsem a vetélkedésről, hanem a közös produkció örömről szólnak.

A versmondó verseny a költészet napjához igazodik. A korábbi évekhez képest változás, hogy a tanító szak mellett egyre inkább megjelenik a többi képzési terület is: a teológus és az ifjúságsegítő hallgatókkal új témák, más előadási stílusok jelentek meg. A 2014. április 2-án rendezett versenyen a 13 induló közül az 1. helyezést Oláh Anna, a 2. helyezést Vadász Anita, a 3. helyezést pedig Tóth Anett szerezte meg. A nyertesek mindhárom említett területet képviselik.

A mesemondó verseny egyike a hagyományosan megrendezésre kerülő versenyeinknek. Az évek során több kiemelkedő mesemondó egyéniséggel találkozunk. A 2013. október 15-ei versenyen az előadások jó része hitelesen idézte föl a feledésbe merülő szóbeli kultúrát. A 11 induló közül 1. helyezett Kis Nikolett, 2. helyezett Pelei Brigitta, 3. helyezett pedig Szathmáry Dávid lett.

Helyesírási verseny

A Magyar Nyelvi és Irodalmi Tanszék 2014. április 10-én 18 hallgató részvételével rendezte meg szokásos évi helyesírási versenyét. A verseny a korábbi években a pedagógusjelöltek számára szervezett Nagy J. Béla országos helyesírási verseny házi fordulója volt, ám a tanítóképző főiskola integrációját követően az intézményi verseny nyitottá vált a többi szak hallgatói számára is. A 2014-es versenyen ugyan többségében tanító szakos hallgatók vettek részt, de teológus és kommunikáció szakos versenyző is akadt.

A verseny a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan tollbamondásból és helyesírási tesztből állt. A végeredmény a következőképpen alakult: az 1. helyezett Székely Renáta teológia-lelkész szakos, a 2. helyezett Szarka Zsuzsanna tanító szakos, a 3. helyezett pedig Éger Viktória, szintén tanító szakos hallgató lett.

Pető József Országos Számítástechnikai Verseny

A Pető József Országos Számítástechnikai Versenyt 2014. március 31. és április 7. között rendeztük meg a tanítóképzéssel foglalkozó felsőoktatási intézmények hallgatói számára. 14 versenyző készítette el elektronikus segédanyagát az általános iskola tanulói számára.

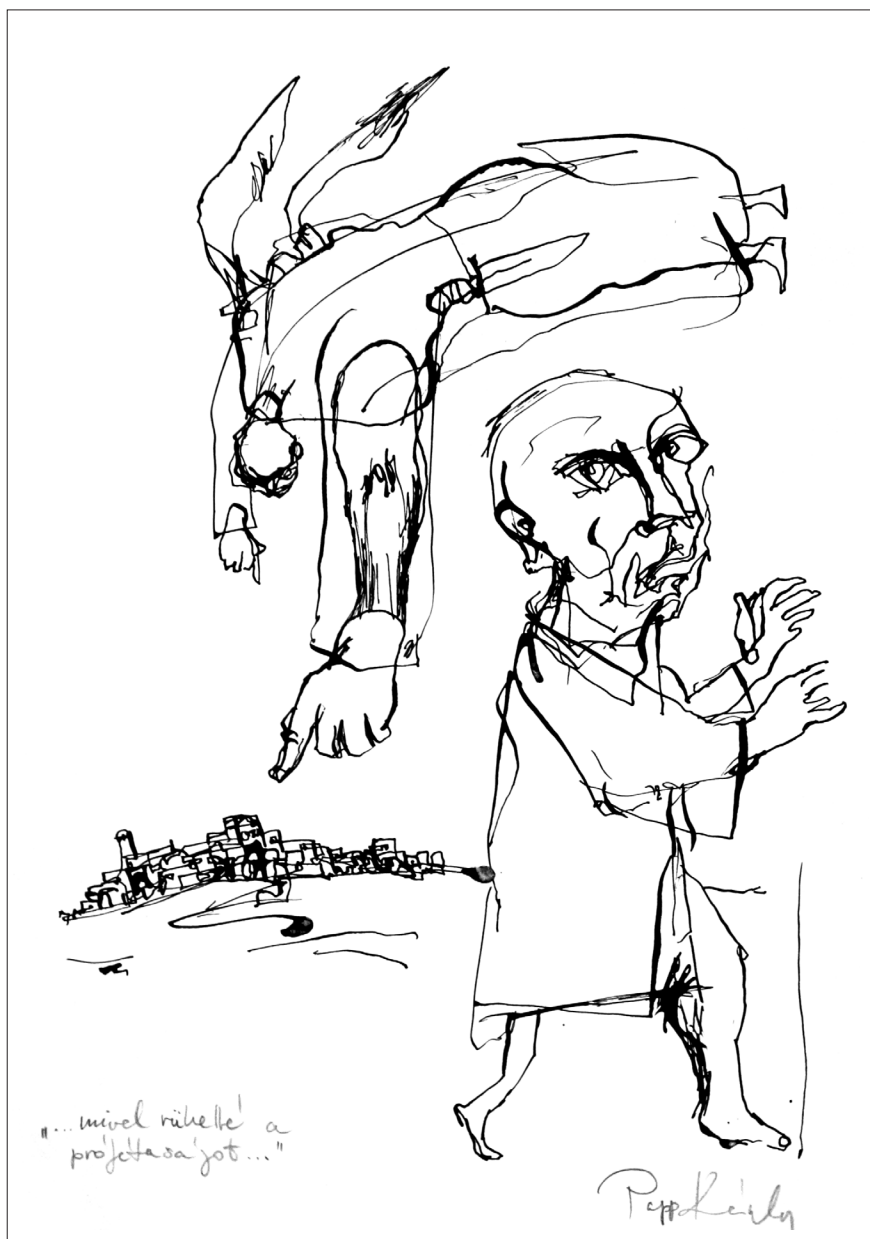
1967 óta tartják világszerte a meseírás napját április 2-án, Hans Christian Andersen dán meseíró születésnapján. Hans Christian Andersen (1805–1875) a leghíresebb dán költő és meseíró, számos ismert műve a gyerekek kedvence: *A kis gyufaáruslány*, *A császár új ruhája*, *A tűzszerszám*, *A rút kiskacsa*, *A kis hableány*, *A rendíthetetlen ólomkatona*, *A Hókirálynő*. A feladat így hangzott: „Készítsen olyan számítógépes oktatási segédanyagot az általános iskola tanulói számára, amely Andersen egy (vagy akár több) meséjét is feldolgozza tanítási óra/órák keretében.”

A Pető József Országos Számítástechnika Verseny 2014 díjazottjai:

- I. helyezett: Erdős Anita (Nyugat-magyarországi Egyetem, Apáczai Csere János Kar, Matematikai Informatikai és Természettudományi Intézet, Győr)
- II. helyezett: Kattrra Eszter (Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Bölcsészeti és Társadalomtudományi Kar, Vitéz János Tanárképző Központ, Esztergom) és Mező Melinda (Kaposvári Egyetem)
- III. helyezett: Horváth Márk Alex (Nyugat-magyarországi Egyetem, Apáczai Csere János Kar, Matematikai Informatikai és Természettudományi Intézet, Győr).

A DRHE hallgatói közül a Pető József Alapítvány különdíjában részesültek Hack Ágnes, Varga Teréz Anna, László Alexandra és Revák Eszter tanító szakos hallgatók.

Felkészítő tanárok: dr. Cserhátiné Vecsei Ildikó és Vágvolgyi Csaba.

"... mivel rühellé a
prófétaságot ..."

„... mivel rühellé a prófétaságot ...”

PÁLYÁZATI TEVÉKENYSÉG

Egyházi emlékek felmérése a Kárpát-medencében

2013–2017

109.852 sz. OTKA-pályázat

A pályázat az 1995-ben elkezdett református egyházi felmérésekhez kapcsolódik, s három területet ölel fel. Az első két része református emlékek feltárására vonatkozik: a Magyarországi Református Egyház Tiszántúli Egyházkerületében a Szabolcs-Beregi és Szatmári Egyházmegyére, valamint az Erdélyi Egyházkerület Görgényi Egyházmegyéjére kiterjedő kutatás tematikailag azonos. A pályázat harmadik részében a kárpátaljai munkácsi, ungvári és a szórványmagyar, illetve magyar-ruszin görögkatolikus egyházközösségek templomait mérik föl, valamint azok berendezését és teljes tárgykészletét veszik számba.

A *református területeken* az XVII–XIX. századi ötvösmunkák, ónedények jelentik a tárgyi anyag számban is kiemelkedő csoportját. E témakörben az ötvösségtörténet és az ónművesség kutatása hozhat jelentős adalékokat. Ki kell emelni a rézműves tárgyak felbukkanását. A kerámiaművészetben a fő területek a fajansz, kőedény gyártmányok mellett a fazekas termékek. A textilis emlékek között a XVII–XVIII. századi szálszámolásos, szálán varrott, recehímzések, XIX. század eleji tüll- és lyukhímzések, XIX. századi horgolt terítők mellett XVIII–XIX. századi gyáripari termékek is felbukkanhatnak. A harangok között szintén lehetnek XVII–XVIII. századi példányok. Kiemelkedő jelentőségű az orgonák felmérése. A Tiszántúli Egyházkerületben a sírjeleket is felmérik. Nagyon fontos az iratanyag teljes számbavétele, lefényképezése. A *görögkatolikus gyülekezetek* emlékanyagában szintén vannak XVIII–XIX. századi tárgyak a gyertyatartók, kelyhek, füstölők, textilis emlékek között.

A felmérés olyan alapkutatás, amelynek a magyar műtárgyállomány jelentős részét kitevő, eddig jórészt ismeretlen emlékanyag számbavétele és a tudományos kutatás számára hozzáférhetővé tétele a célja, s amely a művészettörténet, iparművészettörténet, néprajz, orgonatörténet, egyháztörténet területén egyaránt sok-sok új adattal szolgálhat.

A pályázatban részt vevő kutatók: dr. Balla Terézia (Herman Ottó Múzeum, Miskolc), dr. Fekete Károly (DRHE, Debrecen), Felhősné dr. Csiszár Sarolta (Vásárosnamény), dr. Horváth Iringó (Kolozsvár), dr. Kovács Mária Márta (Maros Megyei Múzeum, Marosvásárhely), Ormosi Viktória (Debreceni Református Kollégium, Debrecen), dr. Ősz Előd (Erdélyi Református Egyház Levéltára, Kolozsvár), dr. Pilipkó Erzsébet (Laczkó Dezső Múzeum, Veszprém), Szabóné Hegedűs Gyöngyi (Lévay József Gimnázium, Miskolc), Szakács György (Debrecen), dr. Tóth Levente (Babes-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár). Témavezető: dr. P. Szalay Emőke.

*Szakmai Szolgáltató és Kutatást Támogató
Regionális Hálózatok a Pedagógusképzésért az Észak-alföldi Régióban*

A Szakmai Szolgáltató és Kutatást Támogató Regionális Hálózatok a Pedagógusképzésért az Észak-alföldi Régióban (SZAKTÁRNET, TÁMOP 4.1.2.B.2-13/1-2013-0009) pályázat a Társadalmi Megújulás Operatív Program „Pedagógusképzést segítő szolgáltató- és kutatóhálózatok továbbfejlesztése és ki-szélesítése” program keretében, egy korábbi projekt (RE-PE-T-HA) folytatásaként jött létre. Futamideje 2014. február 1-jétől 2015. június 30-áig tart.

Célja az Észak-Alföld régió pedagógusképzésének fejlesztése, hatékonyabbá tétele, beleértve az óvóképzést, a tanítóképzést és a köznevelési tanárképzést is. A pedagógusképzés teljes palettájának fejlesztése a pályázat megvalósítására létrehozott, három intézményből, a Debreceni Egyetemből, a Debreceni Református Hittudományi Egyetemből és a Nyíregyházi Főiskolából álló konzorcium összehangolt tevékenysége révén valósul meg.

A DRHE részéről a projektben a Pedagógia és Pszichológia Tanszék oktatói (Kathyné Mogyoróssy Anita, Tamusné Molnár Viktória), tantárgypedagógus kollégák (Csákberényi-Nagy Miklósné dr., dr. Cserhátiné Vecsei Ildikó, Erdeiné Nyilas Ildikó, Kedvesné dr. Herczegh Mária, dr. Kiss Csaba és Vágvölgyi Csaba), a Felnőttképzési Központ (Fülekiné Joó Anikó), a Tanulmányi Osztály munkatársai (Csikós Judit), valamint a gyakorlóiskola szakvezetői (Bartha Jánosné, Csontos Zoltánné) vesznek részt. A projekt intézményi koordinátora Pinczésné dr. Palásthy Ildikó.

A siker érdekében a konzorciumi partnerek együttműködnek a köznevelés szereplőivel, a térségi Pedagógiai Intézetekkel, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal, a gyakorlóiskolákkal, valamint a régió számos általános és középiskolájával. Reményeik szerint a pályázatban vállalt, a gyakorlati képzés korszerűsítését célzó feladatok elvégzése nemcsak a szűkebben vett pedagógusképzést, hanem a gyakorló pedagógusok napi munkáját, továbbképzését, a pedagógus-életpálya-modellben történő előrehaladásukat is segíteni fogja.

Fátyol Zoltán művésztanár NKA-pályázata

Fátyol Zoltán művésztanár, a Művészeti Tanszék oktatója a Nemzeti Kulturális Alap (NKA) *Alkotói támogatás új művek létrehozására* című pályázatán nyert el támogatást. A 2013. májustól 2014. májusig tartó időszakban kellett teljesíteni a pályázati célkitűzést.

A pályázaton belül készített tervek kivitelezésének lehetősége esetén a műalkotás a debreceni MODEM épülettömbje előtti téren (is) elhelyezésre kerülne – időlegesen – mint *street art* munka. Mivel szétszerelhető és bárhol újra összeépíthető

kiállítási darabról van szó, az kis méretei és a külső térben viszonylag sérülékeny anyaga miatt egyben belső térben elhelyezhető kiállítási tárgynak is tekinthető.

Négy feketedió-fából készült, egymásra merőleges helyzetű, emberléptékű lapos, kis plasztikai különbségekkel alakított kariatidafigura tart a négy sarkán egy nagyméretű, négyzetes plexilapot, amelynek centrumában egy kisméretű magashévíz fémlemez van. A fémlemez két oldalán – a plexihez rögzítve – két tenyérnyomat kerül elhelyezésre szobrász-szilikonból. A plasztika a művész szándéka szerint felhívja a nézőt, hogy interaktív módon lépjen be a figurák közé, tenyerét pedig helyezze az öntött negatív tenyérnyomatokba, és ily módon társuljon a kariatidafigurákkal, és váljon részévé a munkának. Aki ezt megteszi és közben önkéntelenül felfelé néz, meglátja önmagát a tükröződő lemezen.

Tamus István grafikusművész, főiskolai docens sikeres pályázatai

Az elmúlt tanév során számos pályázati lehetőség kínálkozott a Művészeti Tanszéken oktató Tamus István számára mind egyéni alkotóként, mind a debreceni Grafikusművészek Ajtói Dürer Egyesületének elnökeként. Három szervezethez nyújtott be pályázatokat különböző témákban. Ezek közül többet sikerült támogatott programként megvalósítani, és a sikertelen pályázatok közül is megvalósult néhány, önerőből.

Tamus István jelentős pályázati támogatást nyert el a Nemzeti Kulturális Alap Vizualis Művészetek Kollégiumához és a Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Kulturális Alapjához benyújtott Jubileumi kiállítás megrendezése és a kiállításhoz kapcsolódó katalógus elkészítése című pályázataival. Előbbi szervezettől 1 M Ft-ot, utóbbtól 150 e Ft-ot kapott.

A Grafikusművészek Ajtói Dürer Egyesülete elnökeként muzeális értékű litográf gép megvásárlására és egyéb technológiai eszközfejlesztésre pályázott sikerrel a Nemzeti Kulturális Alap Vizualis Művészetek Kollégiumához benyújtott pályázatával (2 990 e Ft), a GADE IX. Balatonfüredi Nemzetközi Művésztelepének megrendezését (150 e. Ft) pedig Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Kulturális Alapja támogatta.

Babits „Jónásához”

VI. ADATTÁR

2013 SZEPTEMBERÉBEN BEIRATKOZOTT ÚJ HALLGATÓK

Szervezett doktorképzés (Doktori Iskola) – nappali tagozat

Kustárné Almási Zsuzsanna
Kovács Gergő

Paczári András
Pluhár Gábor

Szervezett doktorképzés (Doktori Iskola) – levelező tagozat

Bacsó Benjámin
Kulcsár Árpád

Poti Eduárd-János
Szabó Pál

Teológia szak – lelkész szakirány – osztatlan mesterképzés

Balogh Gabriella
Belinszky Adrienn
Birinyi Lilla
Bohus Csaba
Covaci Esbete Hella
Csomós Mária
Csonka József
Damásdi Péter
Hájas István
Illés Nikolett

László Dávid
Oláh Anna
Ősz Máté
Popovics Enikő
Simon Mátyás
Simon Zita
Szakadati Károly
Szendrey Dávid
Tomuta Renáta
Vajas Petra Eszter

Teológia szak – osztatlan mesterképzés (MA)

Molnár Martina

Zeleni Margit Piroska

Hittanár-nevelő mesterszak (MA) – nappali tagozat

Magyar Noémi

Szabó Margit

Hittanár-nevelő mesterszak (MA) – levelező tagozat

Boros Géza	Pálfy Tünde
Brunóczky Mónika	Pásti Sarolta
Czeglédi-Barna Ágnes	Sas Sarolta
Fábián Laura	Horváth Imre
Kisné Győri Dóra	Takácsné Varga Eszter
Király Katalin	Román Ildikó

Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapszak (BA) – nappali tagozat

Mercz Sándor	Sőtér Melánia
Oláh Edina	Szappanos Gábor
Sári Noémi	Vig-Kiss Ilona
Serbán Orsolya	Zagyva Márta

Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapszak (BA) – levelező tagozat

Andáné Petró Anita	Koltai Tamásné
Balázsne Dicső Zsuzsanna	Kovács Gézané
Baloghne Tóth Szilvia	Dr. Kovácsné Szakos Mária
Bereczkiné Pápai Margit	Major István Zoltán
Dagusztinné Keserű Andrea	Nyesténé Bodnár Zsuzsanna
Dalminé Négyessi Csilla	Petró Krisztina
Dani Miklós	Tóth Miklós
Földvári Zsuzsánna	Vasné Faragó Gabriella
Kocsisné Bánhidi Enikő	

Pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés mesterszak (MA) – levelező tagozat

Cseresznye Edina	Turai Tibor
Mazsu Gyöngyi Andrea	Tyukodi Lászlóné
Nyiri Anna	

Teológia minor részismereti képzés – levelező tagozat

Forgács István	Németh Péterné
Hajdu Dorina	Orbán Katalin
Kiss Ábel Lukács	Révész Judit
Lázár-Wessely Nóra	Uhrin Anikó
Lippai Éva	

Tanító alapszak (BA) – nappali tagozat

Apostol Anna	Lakatos Zita
Balázs Veronika	Madarász Alexandra
Bessenyei Zsolt	Méhész Nikolett
Bézi Orsolya	Menyhárt Dóra
Bogdán Krisztina Szilva	Mészáros Viktória
Böszörményi Sándor	Molnár Evelin
Budai Ágnes	Monori Orsolya
Csirmaz Gergő	Mozga Mariann
Dancsi Dorottya	Nagy Edina Margit
Deák Kitty	Nagy Gábor Csaba
Diószegi Katalin	Nagy Kata
Faragó Viktória	Nyíri Krisztina
Farkas Éva	Oliár Orsolya
Filemon Dóra	Oscsenda Eszter
Gólya Gerda	Parácsi Dóra Bella
Gyarmati Zsuzsanna	Pittlik Fanni Flóra
Györfi Ingrid	Pósán Ferenc
Habinyák Eszter	Rencskovszki Éva
Hack Ágnes	Revák Eszter
Hajdú Anna	Simon Dóra
Hári Anikó	Somogyi Viktória
Hegyes Gréta Emese	Straub Nikolett
Hevesi Fruzsina Renáta	Szabó Emese
Ille Csenge Ágota	Szabó Rita
Jócsák Anett	Szathmár Dávid
Károlyi Boglárka	Szatmári Orsolya
Kenyeres Dániel	Székely Dóra
Kertész Enikő	Szél Ágnes
Király Dóra	Szilágyi Lea Zsófia
Kiss Bettina Laura	Tátrai Alexandra
Kiss Nikoletta	Tóth Anett
Kiss Viktória	Tőzsér Virág
Kocsis Boglárka	Vadnai Virág
Kocsis Katalin	Varga Judit
Koi Natália	Vári Kata Dorottya
Kolozsvári Sára	Vigh-Kiss Ilona
Korcsmáros Anikó Alexandra	Virág Nóra

Tanító alapszak (BA) – esti tagozat

Bán Attila	Pataki Éva
Berdéné Hákli Annamária	Pogány Dóra
Bordán Norbert	Sipos-Lenkey Annamária
Csuri Krisztina Eszter	Szabó Klaudia
Fekete Éva	Teróczkiné Mákos Mária
Jakab Judit	Tutorné Nagy Márta
Mészáros Anett	

Informatikus könyvtáros alapszak (BA) – nappali tagozat

Balogh Gergely	Szabó Barbara Dóra
Fazekas Anna Klára	Szoboszlai Fanni
Olajos Szabina	

Szociális és ifjúsági munka (ifjúságsegítő) felsőoktatási szakképzés – nappali tagozat

Ábrányi Miklós	Kovács Henrietta
Anton Rebeka	Papp Bernadett
Barcag Bettina	Patka Alexandra
Erőss Laura Cecília	Szász Ede
Eszenyi Enikő	Selmeci Rita
Fabu Dóra	Szabados Tünde
Fényi Kitty	Tamás Réka
Kacsó Beáta Kinga	

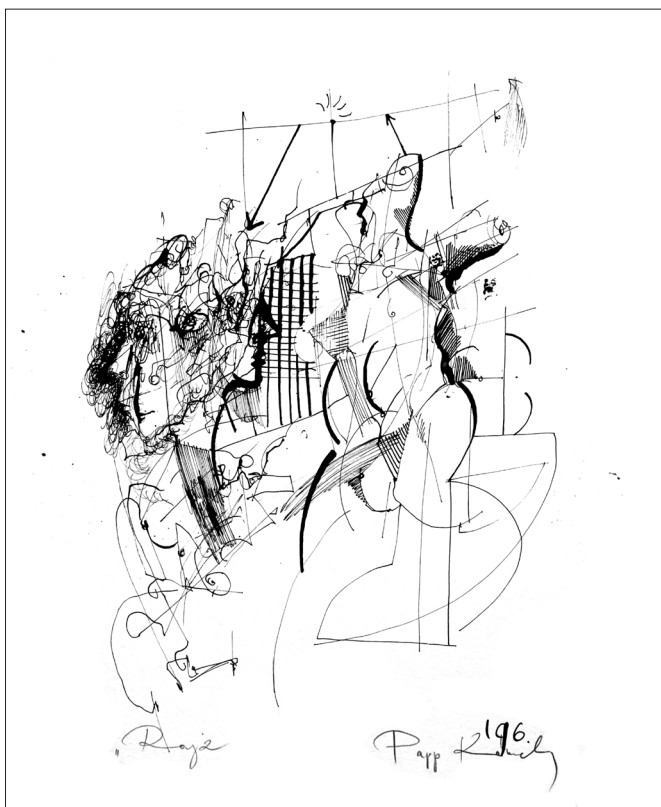
Pedagógus szakvizsga – szakirányú továbbképzés – esti tagozat

Balogh-Fási Ágnes	Molnár Judit
Buzás Barbara	Nemes Krisztina
Királyné Hajdú Edina Mária	Törökné Tóth Erzsébet
Molnár Gabriella	Varga Miklósné

*Drámapedagógia területen pedagógus-szakvizsgára felkészítő szakirányú továbbképzési
szak – esti tagozat*

Csákiné Győri Beáta Éva
Farkasné Nagy Mária
Kárándiné Gurbán Edit
Kovácsné Kertész Csilla
Liczka Józsefné Katalin

Mike Andrea
Pappné Győri Tünde Emese
Reményi Katalin Anett
Richvalszky Anna Zsuzsanna
Szentpéteriné Hajagos Réka Mária

Rajz

SIKERES ZÁRÓVIZSGÁT TETT HALLGATÓK

Teológia szak – lelkész szakirány – osztatlan mesterképzés

Balogh Róbert	Máté Richárd
Dénes Ágota	Mike Martin
Fekete Lajos Péter	Papp Éva Adrienn
Hozák-Magyar Ildikó	Péter-Szarka László
Hurja Bettina Valéria	Petrov Anita
Kállai Imre	Petróczi Szabolcs
Kis Dávid	Repelik Zsuzsanna Eszter
Laskoti Zoltán	Szabó Renáta
Magyar Csanád	Tóth Dorottya Tünde

Vallástanár szak egyetemi képzés – nappali tagozat

Homoki Anna	Kovács Márk Péter
-------------	-------------------

Hittanár-nevelő mesterszak (MA) – nappali tagozat

Csipes Zsófia	Drabik Noémi
---------------	--------------

Hittanár-nevelő mesterszak (MA) – levelező tagozat

Baracsi István	Makai Andrea
Baráthné Szalánczi Tímea	Makay Gáborné
Bodnár Máté	Pluhár Gáborné Szűcs Enikő
Csonka Tibor	Semsey Boglárka
Demeter Ildikó	Sipos Brigitta
Fazakas Alpár	Szabó Rózsa
Kocsis Áron	Szvoren Attila
Kurgyisné Nagy Mária Zsuzsanna	Türke Beáta
Liszka Noémi Ildikó	Veres Péter
Lőrinczyne Harászi Andrea	Virágh György

Pasztorális tanácsadás és szervezetfejlesztés mesterszak (MA) – levelező tagozat

Gállné Herbály Eszter

László Ilona

Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapszak (BA) – nappali tagozat

Biró Tímea

Hodosi Ibolya

Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapszak (BA) – levelező tagozat

Andáné Petró Anita

Koltai Tamásné

Balázsne Dicső Zsuzsanna

Kovács Gézné

Baloghne Tóth Szilvia

Dr. Kovácsné Szakos Mária

Bereczkiné Pápai Margit

Major István Zoltán

Dagustinné Keserű Andrea

Nyesténé Bodnár Zsuzsanna

Dalminé Négyessi Csilla

Petró Krisztina

Dani Miklós

Tóth Miklós

Kocsisné Bánhidi Enikő

Vasné Faragó Gabriella

Tanító alapszak (BA) – nappali tagozat

Bálega Kitti

Kelemen Zsanett

Bálint Ágnes

Kocsis Enikő

Biczó Balázs

Korponai Tamás

Bicskei Ágnes

Lázár Szilvia

Bodnár Gabriella Nikoletta

Madarasi Zsófia

Borbás Adrienn

Máté Beáta

Csipes Zsófia

Mészáros Barbara

Ézsias János

Mészáros Júlia

Gacsályi Tünde

Molnár Éva

Gurmai Tünde

Nagy Marian

Horváth Éva

Németh Balázs Tamás

Horváth Klára

Németh Erika

Huszár Katalin

Németi Gábor

Husztai Dóra

Oros Dóra

Illés-Sütő Nikoletta

Papp Dóra

Jenei Bernadett

Polyák Mónika Júlia

Kelemen Piroska

Pukoli Mónika

Pusztai Noémi Valéria
Rábai Dávid
Rimaszombati Lilla Zsanett
Sáringer Tamás
Szabó Bettina
Szabó Tünde
Szakáll Kinga
Szondi Barbara
Szura Judit
Szvercsok Eszter

Tóth Gábor
Tóth Lilla Tünde
Tukacs Edina
Urbán Patrícia
Varga Aliz Petra
Varga Beáta
Varga Teréz Anna
Varga Tímea
Vigh Nóra
Zámbó Evelin

Tanító alapszak (BA) – esti tagozat

Gáll Melinda
Ócsné Pap Andrea

Varga Nóra
Vértessy Balázs

Informatikus könyvtáros – kommunikáció szak – nappali tagozat (főiskolai képzés)

Kiss Nikolett

Oláh Sándor

Kommunikáció és médiatudomány alapszak (BA) – nappali tagozat

Bíró Zita
Czibere Zsuzsanna
Csonka Barbara
Jászai János
Kardos Szabina
Kiss Regina Kornélia
Kiss Rella
Kovács Ádám
Küzmös Norbert
Lamos Péter

Márkus Éva
Molnár Tímea
Olajos Szabina
Pálfalvi Gábor
Rácz Máté
Rangász Ottó Attila
Révész Gábor
Tóth Margit
Tóth Noémi
Zubor Noémi

Kommunikáció és médiatudomány alapszak (BA) – levelező tagozat

Balogh Gábor
Berki Beáta Enikő
Bundik Dóra Szabina
Horváth Balázs

Kelemen Richárd
Monostori Anita
Szabó Erzsébet
Takácsné Sebestyén Judit Anikó

Ifjúságsegítő felsőfokú szakképzés – nappali tagozat

Benkő Dániel	Mohácsi Xénia
Bonnár Kristóf	Molnár Gábor
Gali Réka	Offra Nikolett
Györfi Ingrid	Oláh Patrícia
Juhász Gábor	Rinkó Eszter
Kalmár Katalin	Vadász Anita
Lénárd Marianna	Vass Gabriella

Ifjúságsegítő felsőfokú szakképzés – levelező tagozat

Bacsó Jánosné	Magi Balázs Imréné
Bende Andrea	Markovics Anita
Buliska Krisztina	Mészáros Zsuzsa
Fodor Gyuláné	Oláh Andrea
Kiss János	Oláh Attila Andrásné
Ladikné Fazekas Ágnes	

Intézményi kommunikátor felsőfokú szakképzés – nappali tagozat

Boruzs Enikő	Makai Ádám László
Gidai Dávid	Papp Renáta
Huszár-Ujvári Ivett	Pauluk Pál
Kincses Nikolett Julianna	Vásári Nikolett
Kovács Szilvia	Zsuga Anett

Sajtótechnikus felsőfokú szakképzés – nappali tagozat

Erdei Adrienn	Nagy Angéla
Lovas Enikő	Pólyán Csilla
Major Fanni	Szabados Dorina
Nagy Ákos	

Sportkommunikátor felsőfokú szakképzés – nappali tagozat

Boros Dávid	Hadházi Attila
Farkas Viktória	Hodosi Tamás Sándor

Holcvart László
Kiss Gergő
Koroknai János
Kovács Balázs
Ludnai Fanni
Makranczi László
Mándoki Balázs
Márkus Peónia

Németh Ákos Ferenc
Papp Tímea Zsuzsa
Pásztor Balázs
Petrohai Barnabás Márk
Póser Dániel Tibor
Szász Adrienn
Török János
Vadász Gergő

Magyar nyelv és irodalom kiegészítő műveltségi terület – esti tagozat

Bodóné Kiss Annamária

Fejlesztőpedagógus – szakirányú továbbképzési szak – esti tagozat

Baracsi-Szilágyi Mária
Beke Viktória Adél
Bollók Nikolett
Csiszár Beáta
Deli Gyuláné
Gécziné Bankus Zsuzsanna
Gesztelyi Nagy Judit
Harangozó Éva Anett
Klapkáné Mercz Zsuzsanna
Kovácsné Vásárhelyi Judit

Major Vincéné
Mátyásföldiné Kaló H. Marianna
Rémiásné Rohály Andrea
Schlosser Sándor
Szekér Ágnes
Sziklai Szilvia
Tordai Ildikó
Dr. Ujjné Bujdosó Erzsébet
Dr. Vassné Tarsovcics Ágnes

Pedagógus szakvizsga – szakirányú továbbképzési szak – esti tagozat

Dr. Baloghné Péli Rita
Bánszki Edit Jolán
Csiszár Anikó
Fehérváriné Zsadányi Márta
Fejér Noémi
Komódiné Keserű Mária
Markovicsné Alföldi Gabriella
Moldválné Győri Zsuzsanna
Ocsendáné Váradi Mária
Paál Alíz

Dr. Pásztorné Simon Erzsébet
Piros Nikolett
Radványi Csaba
Rózsant Anita
Sánta Ágnes Gabriella
Szabó Miklós dr.
Szabó Tímea
Varga Tímea
Vargáné Zazravec Andrea

A DOKTORI ISKOLÁBAN
ABSZOLUTÓRIUMOT SZERZETT HALLGATÓK

Batizán Attila

Tudományág: *gyakorlati teológia*

Kutatási terület: *Az egyház mint diaszpóra.*

*A diaszpóra-egzisztencia ekkleziológiai összefüggései és egy erdélyi
szórványmissziós stratégia körvonalai*

Témavezető: *dr. Gonda László*

Kovács Zoltán

Tudományág: *missziológia*

Kutatási terület: *A missziológia posztmodern kihívásai*

Témavezető: *dr. Gaál Sándor*

Moldván Edit Eszter

Tudományág: *őszövetség*

Kutatási terület: *A Szövetség Könyve (Exodus 20,22–23,19)*

Témavezető: *dr. Kustár Zoltán*

Némedi Gusztáv

Tudományág: *rendszeres teológia*

Kutatási terület: *A református Tisza István*

Témavezetők: *dr. Gaál Botond, dr. Baráth Béla Levente*

Papp Zsolt

Tudományág: *rendszeres teológia*

Kutatási terület: *A teológiai alapokon álló társadalmi igazságosság lehetősége
a Kárpát-medencei történelmi-szociális adottságok mellett*

Témavezetők: *dr. Fazakas Sándor, dr. Pásztori-Kupán István*

Pótor János

Tudományág: *újszövetség*

Kutatási terület: *A jeruzsálemi szeretetközösség*

Témavezető: *dr. Peres Imre*

Retkes Attila

Tudományág: *egyháztörténet*

Kutatási terület: *Unitárius egyház Magyarországon 1902–1948*

Témavezető: *dr. Molnár János*

Sajtos Szilárd

Tudományág: *gyakorlati teológia*

Kutatási terület: *A magyar protestáns (református) katonai lelkigondozás múltja, jelene, jövője*

Témavezetők: *dr. Bodó Sára, dr. Baráth Béla Levente*

Steiner József

Tudományág: *missziológia*

Kutatási terület: *Gyülekezeti missziói modellek összehasonlító analízise és a magyarországi alkalmazhatóság keresése*

Témavezető: *dr. Gonda László*

Székely József

Tudományág: *gyakorlati teológia*

Kutatási terület: *A lelkipásztor személyisége az igehirdetés szolgálatában*

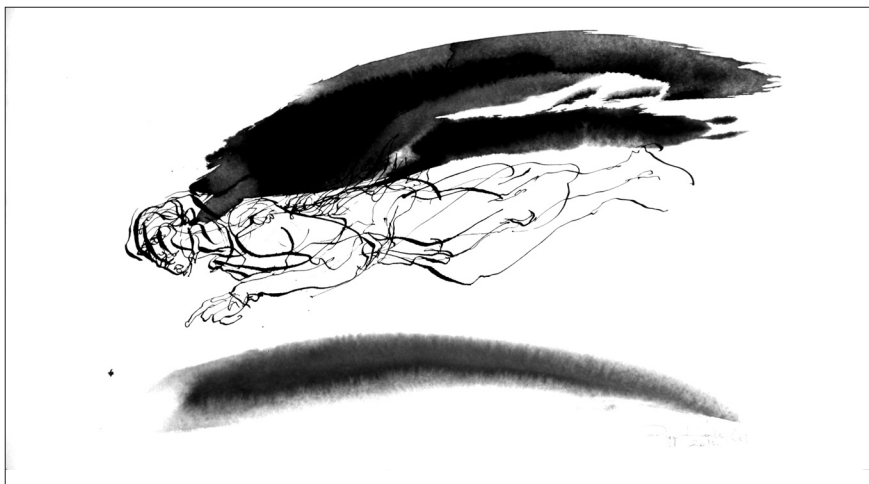
Témavezető: *dr. Fekete Károly*

Vincze Piroska

Tudományág: *újszövetségi*

Kutatási terület: *Pszichológiai aspektusok Jézus beszélgetéseiben*

Témavezető: *dr. Peres Imre*

KÜLFÖLDI TANULMÁNYOKAT VÉGZETT HALLGATÓK

Zsinati ösztöndíjas hallgatók – 2013/2014-es tanév

Török Csilla – Western Theological Seminary (Holland, Michigan, USA)

Csatári Bíborka – Westfälische Wilhelms-Universität Münster, Evangelisch-Theologische Fakultät (Münster, Németország)

Kustár György – Theologischen Fakultät der Universität Heidelberg (Heidelberg, Németország)

Drabik Rózsa – New Brunswick Theological Seminary (New Brunswick, USA)

Washington D. C. Magyar Református Egyházközség és a Wesley Theological Seminary közös ösztöndíja – 2012/2013-as tanév

Peleskey Miklós Péter, teológus-lelkész szak – Washington (USA)

Erasmus-ösztöndíjas hallgatók – 2012/2013-as tanév, teljes tanév szakmai gyakorlati mobilitás:

Nagy Zsuzsanna Eszter – Németországi Magyarajkú Protestáns Gyülekezetek Szövetsége Egyesület (Heidelberg – Frankfurt – Mainz, Németország)

Szabó Renáta – Szilágynagyfalui Református Egyházközség (Nufalău, Románia)

Erasmus-ösztöndíjas hallgatók – 2012/2013-as tanév, I. félév tanulmányi célú mobilitás:

Ambrus Ramóna Erika – Universidad de Valladolid (Valladolid, Spanyolország)

Lucski Márta – Ruhr-Universität Bochum (Bochum, Németország)

Erasmus-ösztöndíjas hallgatók – 2012/2013-as tanév, II. félév tanulmányi célú mobilitás:

Antal Péter – Christelijke Hogeschool Ede (Ede, Hollandia)

Ásztai Lili – Christelijke Hogeschool Ede (Ede, Hollandia)

Böjte Réka Piroska – Universitatea Babeş-Bolyai, Kolozsvár (Cluj-Napoca, Románia)

Fehérvári Lóránd-Zsolt – Universitatea Babeş-Bolyai, Kolozsvár (Cluj-Napoca, Románia)

Kiss Nikolett – Lapin Yliopisto (Lapin, Finnország)

Paczári András – Protestantse Theologische Universiteit (Groningen, Hollandia)

Szöllősi Nikolett – Lapin Yliopisto (Lapin, Finnország)

Takács Zsolt – St. Nicholas Montessori College Ireland (Montessori, Írország)

Varga Dóra – Universitatea Babeş-Bolyai, Kolozsvár (Cluj-Napoca, Románia)

szakmai gyakorlati mobilitás:

Barabási István – Káfé Rádió, Kolozsvár (Cluj-Napoca, Románia)

Magyar Ildikó – Komáromi Református Egyházközség (Komárno, Szlovákia)

Siteri Gergő – Káfé Rádió, Kolozsvár (Cluj-Napoca, Románia)

Vázlat egy Babits vershez

KIEMELKEDŐ TANULMÁNYI MUNKA, TANULMÁNYIVERSENY-EREDMÉNYEK

A 2013/14-es tanévben köztársasági ösztöndíjban részesült hallgatók:

Bálint Ágnes – tanító szak, 4. évfolyam

Hurja Bettina Valéria – református teológia szak, lelkész szakirány, 6. évfolyam

Lévai Zsófia – tanító szak, 3. évfolyam

Madarasi Zsófia – tanító szak, 4. évfolyam

Papp Éva Adrienn – református teológia szak, lelkész szakirány, 6. évfolyam

Versenyeredmények:

XXII. Országos Szendrei János Matematikaverseny

A Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Kara által 2013. november 15–17. között megszervezett országos versenyen intézményünket a tanító alapképzésből Tóth Adrienn (II. évf.), Bazsa Celesztin Márk (II. évf.) és Revák Eszter (I. évf.), a matematika műveltségterületi képzésből pedig Madarasi Zsófia (IV. évf.) és Szőke Szilvia (IV. évf.) hallgatók képviselték.

Egyetemünk csapata az ötödik, az egyéni pontversenyben Bazsa Celesztin Márk hatodik, míg a matematika műveltségterületes hallgatók egyéni versenyében Szőke Szilvia harmadik helyezést ért el.

Pető József Országos Számítástechnikai Verseny

A Pető József Országos Számítástechnikai Verseny 2014. március 31. és április 7. között került megrendezésre a DRHE falai között.

Hallgatóink közül a Pető József Alapítvány különdíjában részesültek az alábbi, tanító szakos hallgatók:

Hack Ágnes,

Varga Teréz Anna,

László Alexandra,

Revák Eszter.

TUDOMÁNYOS HALLGATÓI ÖSZTÖNDÍJAK, SZAKMAI KITÜNTETÉSEK A 2013/2014-ES TANÉVBEN

Hurja Bettina teológia–lelkész szakos hallgató, a TDK munkába dr. Hodossy-Takács Előd témavezetésével bekapcsolódva a 2013/2014-es tanévre elnyerte a konvergencia régiókba meghirdetett *Eötvös Loránd Hallgatói Ösztöndíj (A2-ELMH-12-2 kategória)* pályázatát (kód: A2-ELMH-12-2-0092).

Jenei Péter, Doktori Iskolánk abszolvált doktorandusz hallgatója, dr. Hodossy-Takács Előd témavezetése mellett a 2013/2014-es tanévre (10 hónap) elnyerte a Jedlik Ányos predoktori ösztöndíjat. A pályázat a Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal által a *TÁMOP 4.2.4. A/2-11-1-2012-0001 Nemzeti Kiválóság Program – Hazai hallgatói, illetve kutatói személyi támogatást biztosító rendszer kidolgozása és működtetése konvergencia program* című kiemelt projekt keretében meghirdetett kutatói ösztöndíj, az EU és Magyarország támogatásával. A nyertes pályázat tudományági besorolása a hittudományok, címe: *Jövevények és átutazók a kapuknál. A jövevényekkel és az átutazókkal való bánásmód vizsgálata az Ószövetségben, korai narratív szövegek alapján.*

Szerdi András PhD-hallgató 2013. március 1-jétől 2014. február 28-áig terjedő időszakra elnyerte a Nemzeti Kiválóság Program ösztöndíját. A Nemzeti Kiválóság Program a Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal keretében működik, a magas szintű és kimagasló oktatási és kutatási – elsősorban a doktoranduszi és doktorjelölti – munka elősegítése érdekében.

KITÜNTETÉSBEN, JUTALOMBAN RÉSZESÜLT HALLGATÓK

Egyetemünk Szenátusa 2014. június 17-én, a 2013/2014-es tanévben nyújtott kiváló tanulmányi teljesítményéért és példaadó szorgalmáért, az intézetvezetők felterjesztése alapján, a *DRHE Kiváló Hallgatója* díjban és 25.000 forint pénzjutalomban részesítette az alábbi hallgatókat:

Damásdi Dénes – teológia szak, lelkész szakirány, 3. évfolyam.

Halász Livia – tanító szak, 4. évfolyam,

Damásdi Dénes pénzjutalmát a Szegi Piroska Emlékalapítvány, Halász Líviáét az Alapítvány a Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskoláért biztosította. A díjakat 2014. június 28-án, az egyetemi évváró közgyűlésen nyújtottuk át.

Az egyetem Szenátusa a biblikus tanszékek tanszékvezetőinek javaslata alapján a biblikus tudományok terén nyújtott kiemelkedő teljesítményéért ebben a tanévben az alábbi hallgatónak ítélte oda egy magyar történeti bibliafordítás hasonmás kiadásából álló *Biblia-díjat*:

Lencsés Noémi – teológia szak, lelkész szakirány, 4. évfolyam.

A díjat 2014. június 28-án, az egyetemi évváró közgyűlésen vehette át a hallgató.

Tankó Béla professzor emlékére a Tankó család egyetemünk hallgatói számára pályadíjat alapított, melyre a Dogmatikai Tanszék írt ki pályázatot. A díj névadója, Tankó Béla a Kolozsvári Református Teológián szerzett lelkészi diplomát, és 1914-től 1946-ig a debreceni egyetem Filozófia Tanszékének volt első professzora. A pályázatra *Keresztyén Károly*, teológia szak, lelkész szakirányos hallgató nyújtotta be *A tudós és tiszteletes beregrákosi „pap”*. *Pap Károly lelkészi szolgálata* című pályaművét, amely Pap Károly, a Tankó családdal rokonságba került beregrákosi református lelkész életútját dolgozza fel. A bíráló dr. Gaál Botond professzor a pályaművet díjazásra érdemesnek ítélte, így Keresztyén Károly elnyerte a Tankó család által felajánlott 50.000.- forint pályadíjat. A díjat 2014. június 28-án, az egyetemi évváró közgyűlés keretében dr. Fekete Károly rektor adta át.

EGYETEMÜNK ÚJ DOKTORAI ÉS HABILITÁLTJAI

A 2013/2014-es tanévben doktoráltak

Bernátné Somogyi Márta

Tudományág: *egyháztörténet*

Témavezető: *dr. Baráth Béla Levente*

Dolgozat címe: *A strassburgi lelkészfeleség, Katharina Zell munkásságának bemutatása iratai tükrében*

Rácsok Gabriella

Tudományág: *missziológia*

Témavezető: *dr. Gaál Sándor*

Dolgozat címe: *A film mint missziói eszköz korunk változó vallásosságának kontextusában*

Egyetemünk új habilitáltja

Dr. Ferencz Árpád

Tudományág: *rendszeres teológia*

Dolgozat címe: *„A Szentlélek a józan emberi értelem legerősebb barátja”. Szempontok Barth pneumatológiájának értelmezéséhez*

